

Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі

Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2022 жылғы 22 қыркүйектегі № 383 бұйрығы.
Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 23 қыркүйекте № 29785 болып тіркелді

Министерство труда и социальной защиты населения Республики Казахстан

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрі міндетін атқарушының, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің және Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің кейбір бұйрықтарына өзгерістер енгізу туралы

БҰЙЫРАМЫН:

1. Осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрі міндетін атқарушының, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің және Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің өзгерістер енгізілетін кейбір бұйрықтарының тізбесі бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің Әлеуметтік қызметтер саясатын дамыту департаменті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы

«ЗҚАИ» ШЖҚ РМК лауазымды тұлғаның ЭЦҚ мәліметі бар QR-код

ҚР НҚА ЭББ-гі нақты құжатқа сілтеу QR-коды

туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің Заң қызметі департаментіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау вице-министрі Е.Д. Оспановқа жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

**Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау
министрі**

**Т.
Дуйсенова**

КЕЛІСІЛДІ

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігі

КЕЛІСІЛДІ

Қазақстан Республикасы
Ішкі істер министрлігі

КЕЛІСІЛДІ

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрлігі

Қазақстан Республикасы
Еңбек және халықты
әлеуметтік қорғау министрі
2022 жылғы 22 қыркүйектегі
№ 383 бұйрығына
қосымша

**Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрі
міндетін атқарушының, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және
әлеуметтік даму министрінің және Қазақстан Республикасы Еңбек және
халықты әлеуметтік қорғау министрінің өзгерістер енгізілетін кейбір
бұйрықтарының тізбесі**

*1. Күші жойылды - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау
министрінің 02.06.2023 № 200 (01.07.2023 бастап қолданысқа енгізіледі)
бұйрығымен.*

*2.
Күші жойылды - ҚР
Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау
министрінің 29.06.2023 № 263 (01.07.2023 бастап қолданысқа енгізіледі)
бұйрығымен.*

*3. Күші жойылды - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау
министрінің 02.06.2023 № 198 (01.07.2023 бастап қолданысқа енгізіледі)
бұйрығымен.*

*4.
Күші жойылды - ҚР
Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау
министрінің 29.06.2023 № 263 (01.07.2023 бастап қолданысқа енгізіледі)
бұйрығымен.*

*5. Күші жойылды - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау
министрінің 05.06.2023 № 201 (01.07.2023 бастап қолданысқа енгізіледі)
бұйрығымен.*

6. Күші жойылды - ҚР Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 29.06.2023 № 261 (01.07.2023 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

7. Күші жойылды - ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 06.06.2023 № 205 (01.07.2023 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

8. «Психологиялық және әлеуметтік жұмыс» кәсіптік стандартын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 мамырдағы № 292 бұйрығында (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 18764 болып тіркелген):

көрсетілген бұйрықпен бекітілген «Психологиялық және әлеуметтік жұмыс» кәсіптік стандартында:

«Психологиялық және әлеуметтік жұмыс» кәсіптік стандартына қосымша осы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрі міндетін атқарушының, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің және Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің кейбір бұйрықтарының тізбесіне қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрі міндетін атқарушының, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің және Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің өзгерістер енгізілетін кейбір бұйрықтарының тізбесіне
ҚОСЫМША

«Психологиялық және әлеуметтік жұмыс» кәсіптік стандартына
ҚОСЫМША

«Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман» кәсібінің карточкасы	
Кәсіптің коды	3412-008
Кәсіптің атауы	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман (әлеуметтік қызметкер)
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4 (4.1, 4.2, 4.3)
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	<p>Біліктілігі орташа деңгейдегі маман:</p> <p>жоғары санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 3 жыл;</p> <p>бірінші санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі екінші санаттағы біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 2 жыл;</p> <p>екінші санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі санаты жоқ біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 1 жыл;</p> <p>санаты жоқ: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.</p>
Кәсіптік білім деңгейі	Техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық білім
1-еңбек функциясы: Өмірдегі қиын жағдайға ұшыраған адамдарды (отбасын) анықтау, әлеуметтік нысаналы топтар бойынша бөлу	<p>1-міндет:</p> <p>Жыл сайынғы халық санағының нәтижелері бойынша аумақтық бөлімшелердің ақпаратын жинау және өңдеу</p> <p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірлік қиын жағдайдағы немесе соған жатқызылады деп болжанған адамдарды (отбасыны) аумақтық учаскелердің паспортынан іріктеп алу 2. Өмірлік қиын жағдайға ұшыраған адамдардың (отбасының) бастапқы (электрондық) дерекқорын құру, өзгерістерді уақтылы енгізу 3. Әлеуметтік қызмет көрсету үшін нысаналы топтарды құру: тұрмысы жайсыз отбасылар (даулы, дағдарыстағы, проблемалы); аз қамтылған және әлеуметтік осал отбасылар, жұмыссыздар; ең төмен күнкөріс деңгейіндегі көп балалы және толық емес отбасылар (кедейлік шегінен шыққандар); егде адамдар, оның ішінде қартаюына және шалдыққан ауру салдарына байланысты өзін-өзі күтуге қабілетсіздер;

		<p>психикалары бұзылған, онкологиялық ауруларға шалдыққан, АИТВ-инфекциялары бар пациенттер;</p> <p>АМӘК дәрігеріне және жедел жәрдем көмегіне жиі жүгінетін (айына 3 реттен артық) созылмалы ауруларға шалдыққан пациенттер;</p> <p>девиантты мінез-құлықтағы балалар мен сондай-ақ, суицидтік әрекеттен кейінгі адамдар;</p> <p>тұрмыстық зорлыққа ұшыраған адамдар;</p> <p>мүмкіндіктері шектеулі адамдар, оның ішінде балалар;</p> <p>маргиналды топтар (есірткіге, алкогольге тәуелді, баспанасыздар, бостандықтан айыру орындарынан шыққандар және тағы басқа да топтар).</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Нормативтік құқықтық актілер:</p> <p>«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі (бұдан әрі – «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Кодексі).</p> <p>Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі (бұдан әрі - Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі).</p> <p>«Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы (бұдан әрі – «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Заңы).</p> <p>«Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы (бұдан әрі – «Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Заңы).</p> <p>«Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы» Қазақстан Республикасының Заңы (бұдан әрі – «Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы» Заңы).</p> <p>2. Халыққа әлеуметтік көмек көрсету түрлері мен нысандары.</p> <p>3. Әлеуметтік көмек көрсетудің нысаналы топтарына адамдарды іріктеу өлшемшарты.</p> <p>4. Жұмыс орнындағы қауіпсіздігі және еңбекті қорғау.</p>
	<p>2-міндет:</p> <p>Өмірлік қиын жағдайдағы адамдардың (отбасының) үйіне белсенді бару</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Тиімді коммуникацияларды құру: жасөспірімдер мен азаматтардың (отбасылардың) ұлттық және өңірлік ерекшеліктерін және өмірлік және отбасылық, жас және психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып клиентке оң көңіл-күйін қалыптастыру, өмірлік қиын жағдайларды жеңу үшін дұрыс қызмет көрсету, азаматтың әлеуметтік ортасымен тиімді қатынастар орнату.</p> <p>2. Үйге бару, қадағалау және көмек көрсету:</p> <p>патронаж және ауыр науқастарды, жалғыз басты қарттарды, мүгедектігі бар адамдарды, мүмкіндіктері шектеулі адамдарды және өмірлік қиын жағдайдағы басқа адамдарды, әлеуметтік сүйемелдеу (аз қамтылған отбасылардағы, қолайсыз тұрғын үй-тұрмыс жағдайын, зиянды әдеттері бар ата-аналарымен бірге тұратын, қатыгездік қарау тәуекелі бар отбасындағы кәмелетке толмаған балалар);</p> <p>өзін-өзі күту, күнделікті өмірде және қоғамдық орындарда мінез-құлық, қарым-қатынас, өзін-өзі қамтамасыз ету және өзара қолдау дағдыларын қалыптастыру;</p> <p>өмірлік қиын жағдайға тап болған адамдарды (отбасыларды) үйде оңалту қызметін жүзеге асыру үшін медициналық, психологиялық және әлеуметтік-құқықтық білімдердің негіздеріне үйрету;</p> <p>пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға, әлеуметтік орталықтар мен қызметтерге (қарттар мен мүгедектігі бар адамдарды үйіне, мектеп интернаттарына, бейімдеу және оңалту орталықтарына, білім беру ұйымдарына) жіберу үшін құжаттарды ресімдеуде көмек көрсету.</p>

		<p>3. Азаматты (отбасыны) әртүрлі түрдегі (әлеуметтік-психологиялық, әлеуметтік - педагогикалық, әлеуметтік - экономикалық, әлеуметтік - құқықтық, әлеуметтік - тұрмыстық, әлеуметтік - еңбек, әлеуметтік - мәдени) және әлеуметтік қызметтер көрсетудің және әлеуметтік қолдаудың жеке қажеттіліктерін анықтау және бағалау, басымдықтар мен көмек көрсету мерзімі бойынша бөлу.</p> <p>4. Клиентті нақты осы жағдайда көрсетілетін арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы хабардар ету.</p> <p>5. Клиентпен арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсетудің мерзімдерін, көлемі мен нысандарын келісу.</p> <p>6. Қажет болған жағдайда комиссиялық тексеру үшін көрсеткіштерді белгілейді, білікті маманның кеңес қабылдауына, әлеуметтік қызметкер шақырады (немесе маманның үйге белсенді баруын тағайындайды).</p> <p>7. Адамның (отбасының) белсенді бару нәтижелері бойынша зерттеу хаттамасын толтыру (өмірлік қиын жағдайдағы туралы деректерді растау немесе тану).</p> <p>8. Аумақтық бөлімшелерге белсенді барудың қорытындысы бойынша өмірлік қиын жағдайдағы адамдардың (отбасылардың) контингентін белгілеу, өмірлік қиын жағдайдағы жеке тұлғалар (отбасылар) бойынша дерекқорын түзету.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтік көмек көрсету үшін нысаналы топтардың мүмкіндігі шектеулі адамдардың психологиясы және жас бойынша психологиясы және басқа санаттарының психологиясы. 2. Әлеуметтік жұмыстың этика негіздері (Кәсіптік этика кодексі) 3. Мүгедектікті анықтау тәртібі және құжаттамасы.
<p>2-еңбек функциясы:</p> <p>Өмірлік қиын жағдайды жеңу немесе оның алдын алу үшін мұқтаж адамға (отбасына) қажетті арнаулы әлеуметтік қызметтің жеке көлемін және түрлерін анықтау және жәрдем көрсету</p>	<p>I-міндет:</p> <p>Адамды (отбасын) өмірлік қиын жағдайдағы ретінде тану үшін негіздеме</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтік қызметтерді және әлеуметтік қолдау шараларын алуға жүгінген немесе жіберілген азаматтардың проблемаларын куәландыратын құжаттарға бастапқы тексеру жүргізу және құжаттарды талдау. 2. Консультация жүргізетін әлеуметтік қызметкердің бастапқы қабылдауына адамды (отбасыны) өмірлік қиын жағдайдағы ретінде танудың негіздемесі үшін құжаттамалық деректер кешенін жеке тексерілу хаттамасын беру. 3. Өмірлік қиын жағдайдағы ретінде тануды негіздеу үшін азаматқа (отбасына) белсенді бару кезінде әлеуметтік қызметкердің (жағдайды жеке тексеру хаттамасы) адамның (отбасының) нақты және документалды деректерін кешенді зерделеу және тексеру хаттамаларын толтыру. 4. Жетіспейтін құжаттарды немесе ақпаратты анықтау, қосымша тексеру немесе ақпарат жинау үшін орындаушыға жіберу. 5. Өмірлік қиын жағдайдағы ретінде танылған адамдарды (отбасыларды) анықтау бойынша хаттамалардың есебін жүргізу, қайта анықталғандарды дерекқорға енгізу. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құқықтық актілер: «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Заңы. «Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Заңы. «Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы» Заңы. «Ең төменгі әлеуметтік стандарттар және олардың кепілдіктері туралы» Заңы. «Денсаулық сақтау саласындағы арнайы әлеуметтік қызметтерді көрсету стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушы 2009 жылғы 30 қазандағы № 630 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5917 болып тіркелген) (бұдан әрі - Денсаулық сақтау саласындағы арнайы әлеуметтік қызметтерді көрсету стандарт).

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Халықтың әлеуметтік тұрғыдан осал топтарының өзекті мәселелері. 3. Әлеуметтік қызметтің әдістері, технологиялары және құралдары. 4. Өмірлік қиын жағдайдағы ретінде тану әдістері. 5. Адамды (отбасын) өмірлік қиын жағдайда ретінде тану критерийлері. 6. Құжаттанудың негіздері, әлеуметтік қызметкердің өкілеттігіне жатқызылған есептемелерге, мерзімдеріне және ұсынылатын құжаттамалар сапасына қойылатын заманауи стандарттық талаптары.
	<p>2-міндет: Әлеуметтік-тұрмыстық қызмет көрсету</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жетекшіліктегі адамның (отбасының) өмірлік жағдайына, әлеуметтік-тұрмыстық жағдайына әлеуметтік зерттеу жүргізу, әлеуметтік-тұрмыстық мәселелерді анықтау. 2. Жетекшіліктегі адам есебінен азық-түлік пен бастапқы қажетті тауарларды сатып алуды және жеткізуді ұйымдастыру. 3. Тұрмыстық құралдарды пайдалану, тамақ дайындау, жинау, жеке гигиена бойынша жұмыстарды қауіпсіз жасау үшін жағдайларды жасау. 4. Жетекшіліктегі адамды: электр-, газ-, су есептеуші жабдықтарының көрсеткіштерін түсіруге; тұрғын үй және коммуналдық төлемдеріне арналған түбіртектерді толтыруға үйрету. Қажет болған уақытта төлеу кезінде, сондай-ақ ақауларды жоюды ұйымдастыруда көмек көрсету. 5. Отынмен және сумен қамтамасыз етуді ұйымдастыру, ошақты қауіпсіз түрінде жағу, жетекшіліктегі адамның жекеменшігіндегі үйдің алдын тазалауды ұйымдастыру және қатысу. 6. Туыстары болмаған жағдайда немесе туыстары физикалық/психикалық әлсіздікте болған жағдайда салттық қызметтерді ұйымдастыру және оларға қатысу. 7. Өмірлік қиын жағдайдағы ретінде танылған адамға (отбасына) тұрмысты ұйымдастыру бойынша және санитариялық-гигиеналық ережелері бойынша кеңес беру. 8. Өзі-өзіне қарау дағдыларын, тұрмыста және қоғамдық орындарында жүрісін, оңалту шараларын үйде жасау тәртібін қалыптастыру мақсатында өмірдің қиын жағдайындағы адамдарды (отбасыларын) үйрету. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Акмеология мен геронто-психология негіздері. 2. Мүгедектігі бар адамдардың психологиясының негіздері. 3. Үй шаруашылығын жүргізу негіздері (жұмысты ұйымдастыру, басымдықтарды бөлу, бюджет қаражатын бөлу қағидағтары). 4. Тамақ дайындаудың қарапайым ережелері. 5. Тұрмыстық, тамақтану өнімдердің және адамның гигиенасы негіздері. 6. Тұрмыстық құралдарды қауіпсіз пайдалану ережелері.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар	Коммуникативтік дағдылар, эмоциялық бауырмалдық, командалық жұмыс, жауапкершілік, орындаушылық, риясыздық	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптерімен байланысы	5-деңгей	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман
БА-мен байланысы	Әлеуметтік қызметкер	«Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің міндетін атқарушы 2017 жылғы 25 қазандағы № 360 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16057 болып тіркелген) (бұдан әрі - Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары).

«Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман» кәсібінің карточкасы		
Кәсіптің коды	2635-3-001	
Кәсіптің атауы	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5 (5.1, 5.2, 5.3)	
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқада да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптер үшін біліктілік деңгейі.	<p>Біліктілігі жоғары деңгейдегі маман:</p> <p>жоғары санаттағы: жоғары (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 3 жыл;</p> <p>бірінші санаттағы: жоғары (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім және жұмыс өтілі екінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 2 жыл;</p> <p>екінші санаттағы: жоғары (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім және жұмыс өтілі санаты жоқ біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 1 жыл;</p> <p>санаты жоқ: жоғары (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.</p>	
Кәсіптік білімі деңгейі:	Жоғары әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық білім	
1-еңбек функциясы: Мұқтаж адамға (отбасына) өмірлік қиын жағдайды еңсеру немесе оның алдын алу үшін қажетті арнаулы әлеуметтік қызмет көрсету шараларын ұйымдастыру	1-міндет: Әлеуметтік-тұрмыстық қызметтер көрсету	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Азаматтың өмірлік қиын жағдайын зерттеу, оның себептері мен сипаттамаларын белгілеу.</p> <p>2. Мыналарда: әлеуметтік оңалтуға мұқтаж кәмелетке толмаған балаларды асырап алу, қамқорлыққа алу үшін отбасына орналастыруда; мүмкіндіктері шектеулі балалардың мамандандырылған балабақшаларда, мектептерде, мектеп интернаттарында, санаторийлерде, жазғы лагерьлерде болуы, оның ішінде кәсіптік білім алу мәселелерін шешуде; кітапханалық қызмет көрсетуде, медициналық-педагогикалық түзетуде, ата-аналарды мүгедектігі бар балалармен түзету жұмысының әдістері мен амалдарына үйретуде, оларды ұқсас проблемалары бар балалар ата-аналардың қоғамдық бірлестіктеріне тартуда; өмірлік қиын жағдайдағы адамдардың әлеуметтік ортада салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыруда; волонтерлерді ауыр науқастарға, жалғыз басты қарттарға, мүгедектігі бар адамдарға, денсаулық мүмкіндіктері шектеулі адамдарға медициналық-әлеуметтік-психологиялық көмек көрсетуге дайындауда және үйретуде, консультация беру және практикалық көмек көрсету.</p> <p>3. Тұрғылықты жер бойынша азаматтардың өмір сүру жағдайларын мониторингтеу (өмір сүру), өмірге және (немесе) денсаулығына қатер төндіретін жағдайға әкелетін себептерді анықтау арқылы өмірлік қиын жағдайдың пайда болу жағдайларын анықтау.</p> <p>4. Аумақтық бөлімшелерде өмірлік қиын жағдайдағы контингентке жатқызылуы көзделген мұқтаж адамдарды (отбасыларын) белсенді баруын толық қамту бойынша әлеуметтік қызметкерлердің жұмысын үйлестіру.</p> <p>5. Әлеуметтік қызметкерлердің адамдарды (отбасыны) өмірлік қиын жағдайдағы деп танудың негізділігіне бақылау жүргізу және үйге белсенді барудың қорытындылары бойынша өмірлік қиын жағдайдағы адамдардың (отбасылардың) деректер қорын түзету бойынша әлеуметтік қызметкерлерге нұсқаулар енгізу.</p>
		<p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Қоғамдағы қатынастырдың қалыптасу ерекшеліктері; микроортаның түрлі салаларындағы экологиялық, демографиялық, әлеуметтік-педагогикалық, психологиялық-әлеуметтік сипаттамалары.</p>

		<p>2. Мамандандырылған балабақшаларға, мектептерге, мектеп-интернаттарға, санаторийлерге және жазғы лагерьлерге қабылдаудың түрлері мен шарттары.</p> <p>3. Қоғамдық және отбасылық өмірдің этикасы, коммуникативтік дағдылардың қалыптасуы.</p> <p>4. Салауатты өмір салтының қағидаттары.</p>
	<p>2-міндет: Әлеуметтік-экономикалық қызмет көрсету</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Әлеуметтік-экономикалық және басқа да проблемаларды анықтау мақсатында әлеуметтік-экономикалық жағдайға диагностика жасау.</p> <p>2. Қажетті әлеуметтік-экономикалық қызметтерге қол жеткізу мақсатында әлеуметтік-экономикалық патронажды жүргізу және кез келген көмекті көрсету (арнаулы дотацияларды, жүріп-тұру құралдарын, протездеу түрлерін және оналтудың басқа техникалық құралдарын және т.б. алу үшін өтініштерді толтыру).</p> <p>3. Өмірлік қиын жағдайдағы адамның (отбасының) әлеуметтік-экономикалық жағдайын зерделеу бойынша әлеуметтік қызметкер ұсынған құжаттарды және хаттаманы зерттеу жолымен әлеуметтік-экономикалық және басқа да проблемаларды анықтау мақсатында консультациялық қабылдау және әлеуметтік-экономикалық жағдайға диагностика жасау.</p> <p>4. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әлеуметтік қорғау саласындағы мемлекеттік кепілдіктер (жеңілдіктерді, әлеуметтік төлемақыларды, жәрдемақыларды, өтемақыларды, алименттерді алу, тұрғын үй жағдайларын жақсарту және басқа жеңілдіктер) туралы консультация беру және хабардар ету</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Әлеуметтік қызметтің экономикалық негіздері.</p> <p>2. Әлеуметтік қорғау саласындағы әлеуметтік мемлекеттік кепілдіктер жөніндегі мемлекеттік құжаттар (төлемдер, жеңілдіктер, жәрдемақылар, өтемақылар, алименттер, тұрғын үй жағдайларын жақсарту).</p>
	<p>3-міндет: Әлеуметтік-құқықтық қызметті көрсету</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау саласындағы құқықтық, әлеуметтік-құқықтық, медициналық қызмет көрсету және пациенттердің құқықтарын қорғау мәселелері бойынша консультация беру.</p> <p>2. Медициналық қызмет көрсету, денсаулық сақтау саласындағы әлеуметтік-құқықтық мәселелер бойынша әртүрлі құжаттарды жазуға және ресімдеуге көмек көрсету.</p> <p>3. Денсаулық сақтау саласындағы халықтың құқықтық мәдениеті мен құқықтық сауаттылығын арттыру жөнінде бағдарламалар мен іс-шараларды жүзеге асыруға қатысу.</p> <p>4. Әлеуметтік, құқықтық және басқа да әлеуметтік маңызды мәселелерді шешуге бағытталған азаматтық бастамаларға қолдау көрсететін іс-шараларға қатысу.</p> <p>5. Ұйымның/бөлімшенің әлеуметтік қызметкерлеріне жетекшілігіндегі адамда (отбасында) әлеуметтік-құқықтық қызмет көрсету мәселелері мен жәрдемдесу шараларын анықтауда әдістемелік көмек көрсету.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Азаматтың, тұлғаның тұрғын үйге, жұмысқа, әлеуметтік қолдауға, медициналық жәрдемге, білім алуға, жеке басқа қол сұқпаушылыққа құқықтары.</p> <p>2. Жеке тұлғаның тұрғын үйге, жұмысқа, әлеуметтік қолдауға, медициналық көмекке, білім алуға құқықтарын жүзеге асыру мақсатында құжаттарды ресімдеудің негізгі ережелері.</p> <p>3. Нормативтік құқықтық актілер:</p> <p>Қазақстан Республикасының Конституциясы (бұдан әрі - Конституциясы).</p> <p>Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы Кодексі.</p>

		<p>«Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі (бұдан әрі – Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы Қазақстан Республикасының Кодексі).</p> <p>«Қазақстан Республикасындағы мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы.</p> <p>«Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы.</p> <p>«Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы» Қазақстан Республикасының Заңы.</p> <p>4. Қазақстан Республикасында Денсаулық сақтау және әлеуметтік қорғау органдары мен мекемелердің қызметін белгілейтін директивтік құжаттар:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсету стандарттары.</p>
	<p>4-міндет:</p> <p>Әлеуметтік-еңбек қызметін көрсету</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Консультациялық қабылдау жүргізу және тиімді жұмыс түрін анықтауға көмектесу. 2. Оңалтуіс-шараларын жүргізу үшін құжаттар пакетін дайындауға көмек көрсету (бірге жүру, реабилитолог пен өзара әрекет жасау). 3. МӘСК-дан және оңалту іс-шараларынан өту кезінде көмек көрсету (құжаттар пакетін дайындау, бірге жүру, дәрігермен өзара әрекет ету). 4. Оңалтудың техникалық құралдарымен қамтамасыз етуді ұйымдастыруға қатысу. 5. Мүгедектігі бар адамдардың, қарт адамның денсаулығын қадағалау (температурасын, артериалды қан қысымын өлшеу). 6. Қарапайым медициналық процедураларын орындау (дәрі-дәрмектерді қабылдауды қадағалау, қыша қағаздар мен компрестер салу, тамшыларды тамызу), санитариялық процедураларды жасау (төсек тартқан науқастың денесін сүрту, жуу, тырнақтары мен шашын алу, сақалын қыру). 7. Қажеттілігіне қарай парамедициналық процедуралар көлемінде алғашқы көмек көрсету, үйге дәрігерді немесе жедел медициналық жәрдемді шақырту. 8. Қарттар мен мүгедектігі бар адамдарға қамқорлық көрсету дағдыларын меңгеруде туыскандарға консультация беру және үйрету. 9. Әлеуметтік-еңбек мәселелерін шешуге бағытталған азаматтық бастамаларды қолдау (волонтерлерді іріктеу және оларды оқыту жөніндегі әлеуметтік қызметкерлердің әрекеттерін басқару өмірлік қиын жағдайдағы адамдардың жұмысын ұйымдастыру бойынша нұсқама беру және тренингтер). <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құқықтық актілер: <p>Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы Кодексі.</p> <p>«Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 30 қаңтардағы № 44 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10589 болып тіркелген).</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Оңалтудың техникалық құралдарымен қамтамасыз ету және оңалту қызметтерін ұсынуды реттейтін нормативтік құқықтық актілердің негізгі қағидалары. 3. Үйдегі қарттар мен мүгедектігі бар адамдарға күтім жасау қағидалары. 4. Дәрігерге дейінгі көмек көрсету қағидалары. 5. Дәрігермен тағайындаған медициналық процедураларын жасау қағидалары. 6. Мүгедектігі бар адамдардың, қарттардың жеке гигиенасы ерекшеліктері.
	<p>5-міндет:</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Үйде консультациялық қабылдау/патронаж жүргізу және ыңғайлы әлеуметтік-мәдени қызметтердің түрін анықтауға көмек көрсету.

	Әлеуметтік-мәдени қызмет көрсету	<p>2. Өмірлік қиын жағдайдағы адамдардың жеке ресурстары мен әлеуметтік ортасының шығармашылық ресурстарын жандандыру.</p> <p>3. Өмірлік қиын жағдайдағы адамдардың, оның ішінде дайындалған волонтерлерді тарта отырып, бос уақытын ұйымдастыру.</p> <p>4. Өмірлік қиын жағдайдағы адамдарды қолжетімді мәдени шараларға қатысуға тарту, мәдени іс-шараларға еріп бару.</p> <p>5. Көрсетілетін қызметті алушының және оның әлеуметтік ортасымен іс-шараларды үйлестіру.</p> <p>6. Оқытылған еріктілер арасынан волонтерлерді іріктеу жолымен әлеуметтік-мәдени қызметтерді шешуге бағытталған азаматтық бастамаларды қолдау.</p>
		<p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Мәдени даму мен мәдени іс-шаралардың қарапайым негіздері.</p> <p>2. Интернет ресурстарын пайдаланудың негізгі қағидалары.</p> <p>3. Кітапхана әдебиеттерін пайдалану қағидалары.</p> <p>4. Мүгедектігі бар адамдардың мен қарттардың әлеуметтік және мәдени іс-шараларға қатысу және қоғамдық көлікті пайдалану құқықтары.</p> <p>5. Мүгедектігі бар адамдардың көрмелерге, концерттерге, шоу-бағдарламаларға, жарнамалық акцияларға қатысуының қарапайым қағидалары мен құқықтары.</p>
2-еңбек функциясы: Денсаулық сақтау саласындағы арнаулы әлеуметтік қызметтер мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету (жеке немесе топтық, «сенім телефоны» бойынша)	1-міндет: «Сенім телефонымен» консультациялық көмек көрсету	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Шағымданушыны құпия әңгімеге тарту, шыдамдылықпен тыңдау және әдепті сұрақтар қою.</p> <p>2. Зорлық - зомбылық, қатыгездік құрбандары жүтінген жағдайларда шұғыл ден қою.</p> <p>3. Кезекші психологпен байланысу арқылы шұғыл психологиялық көмектің қол жетімділігі мен уақыттылығын қамтамасыз ету.</p> <p>4. Әлеуметтік-құқықтық, медициналық-әлеуметтік, әлеуметтік-оңалту, әлеуметтік-еңбек және басқа да арнаулы әлеуметтік көмек көрсету түрлері жөнінде ақпараттық және консультациялық көмек көрсету.</p> <p>5. Есірткеге тәуелді және ортақ тәуелді адамдарға психикалық белсенді заттар жөнінде консультация беру.</p> <p>6. Абоненттердің сұрауларын толығымен қанағаттандыратын өзге де қызметтерге, ұйымдарға, мекемелерге жіберу.</p> <p>7. Өтініш берушілерді олардың туыстарымен кері байланыс тетігін жүзеге асыру.</p> <p>8. Жүйелік проблемаларды шешу және жанжалдардың шешімдерін табу мақсатында одан әрі бағдарламалық өңдеумен ақпаратты жинау және азаматтардың «сенім телефоны» бойынша барлық өтініштерін тіркеу, жағдайды талдау және ұсыныстар әзірлеу үшін ай сайын азаматтардың өтініштерінің динамикасына талдау жүргізу</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Жасаралық психология, мүмкіндіктері шектеулі адамдардың, есірткіге тәуелді және ортақ тәуелді адамдар мен басқа да нысаналы әлеуметтік топтар психологиясының базалық негіздері;</p> <p>2. Өмірлік қиын жағдайға тап болған азаматтар проблемасының типологиясы (әлеуметтік, әлеуметтік-медициналық, әлеуметтік-психологиялық, әлеуметтік-құқықтық).</p> <p>3. Халыққа әлеуметтік қызмет көрсету түрлері мен нысандары.</p> <p>4. Төтенше қызметтер арасындағы өзара әрекет ету қағидаттары.</p>
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Коммуникативтік дағдылар, эмоциялық ықыластылық, командалық жұмыс, жауапкершілік, орындаушылық, риясыздық	
	6-деңгей	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман

СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы		
БА-мен байланысы	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман	Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.

«Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман» кәсібінің карточкасы		
Коды	2635-3-001	
Кәсіптің атауы:	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6 (6.1, 6.2, 6.3)	
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	<p>Біліктілігі орташа деңгейдегі маман:</p> <p>жоғары санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 3 жыл;</p> <p>бірінші санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім және жұмыс өтілі екінші санаттағы біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 2 жыл;</p> <p>екінші санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім және жұмыс өтілі санаты жоқ біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 2 жыл;</p> <p>санаты жоқ: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.</p>	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) әлеуметтік, психологиялық, педагогикалық, медициналық білім	
1-еңбек функциясы: Қолдау топтарын құру, тренингтерді өткізу, бастамашыл, өзара көмектесу және өзіне-өзі көмек көрсету топтармен жұмыс жасау	1-міндет: Өзара көмектесу және өзін-өзі қамтамасыз ету топтарын құру бойынша жұмысты ұйымдастыру	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Проблемасы бір адамдарда: «жалғызбасты аналарды» және мүгедектігі бар балалардың ата-анасын, мүгедектікке әкеліп соғатын нозологиясы бір науқастар тобын (қант диабеті, тыныс демікпесі); апаттарды бастан кешкендері («чернобыльшылар», «ауған жауынгерлері») және іріктеудің негізін құрайтын қағидағар бойынша өзіне-өзі және өзара көмек көрсету тақырыптық топтарын қалыптастыру үшін өмірлік қиын жағдайда жүрген адамдардың дерекқоры бойынша іріктеу жасау. Көшбасшыны іріктеу, топ жұмысының негізгі мақсатын, қағидаларын және әдістерін әзірлеуге көмектесу (дискуссия, психодрама, рөлдік ойындар, психогимнастика және жұмыстың басқа әдістері). Ойындарға, тренингтерге нұсқаулықтар дайындау, жаттықтырушы/жетекші психолог, педагог-психолог ретінде тарту. Бастамашы топтардың жұмысына жәрдемдесу. Әлеуметтік проблемаларды шешуге бағытталған азаматтық бастамаларға қолдау көрсету бойынша іс-шараларға қатысу (оқыту-нұсқамалар мен тренингтер, қайырымдылықты тарту бойынша волонтерлерді іріктеу және әлеуметтік қызметкерлердің іс-қимылын басқару). Өмірлік қиын жағдайдағы адамдарға әлеуметтік-мәдени қызметтерді ұйымдастыру бойынша волонтерлерді оқытуда-нұсқамалар мен тренингтер бойынша ұйымның/бөлімшенің әлеуметтік қызметкерлердің іс-қимылын басқару. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> Нысаналы әлеуметтік топтар психологиясының негіздері. Адамдарды топтарға ұйымдастырудың негіздері.

		<p>3. Қашықтықтан байланысты ұйымдастыру негіздері.</p> <p>4. Нысаналы белгілеу негіздері, нұсқауды қалыптастыру, топ жұмысын, мәдениет және жеке қарым-қатынас түрлерін ұйымдастыру.</p> <p>5. Денсаулық саласындағы әлеуметтік қызметтерді бағалау критерийлері.</p> <p>6. Денсаулық саласындағы әлеуметтік қызметкердің негізгі функционалдық міндеттері және олардың ерекшеліктері.</p> <p>7. Әлеуметтік консультациялар жасау қағидаттары.</p>
	<p>2-міндет:</p> <p>Волонтерлерді қолдау топтарын құру бойынша жұмысты ұйымдастыру</p>	<p>Икемділіктері мен дағдылары:</p> <p>1. Мүгедектігі бар балаларға, мүгедектігі бар адамдарға, жалғыз басты қарттарға, жалғыз басты аналарға, жалғыз басты әкелерге және басқа топтарға қолдау көрсету үшін еріктілердің қатарындағы топтар.</p> <p>2. Топқа мақсатты бағыттарды әзірлеуде, жұмыс әдістері мен көрсетілетін арнаулы әлеуметтік көмек түрлерін таңдауда әдістемелік көмек көрсету.</p> <p>3. Топ жұмысын орындауда практикалық көмек көрсету.</p> <p>4. Белсенді бару мен патронаждар бойынша ұйым / бөлімнің әлеуметтік қызметкерлерінің қызметін үйлестіру</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Қазақстан Республикасының «Қоғамдық бірлестіктер туралы» Заңы.</p> <p>2. Нысаналы әлеуметтік топтардың типологиялық проблемаралары.</p> <p>3. Нысаналы әлеуметтік топ қатарындағы адамдарға ерікті түрде көмек көрсетуді психологиялық мотивация негіздері.</p> <p>4. Нысаналы әлеуметтік топ қатарындағы адамдармен жеке кездескенде рұқсат етілетін ерікті көмектің түрлері мен көмегі.</p> <p>5. Нысаналы әлеуметтік топ қатарындағы адамдардың еріктілермен жеке кездескендегі қауіпсіздік негіздері.</p>
<p>2-еңбек функциясы:</p> <p>Қызмет кезіндегі мұқтаж азаматтарға (отбасыларға) арнаулы әлеуметтік қызмет көрсетудің сапасын және тиімділігін талдау, әлеуметтік жұмысты жақсарту жөнінде ұсыныстарды әзірлеу</p>	<p>1-міндет:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы арнаулы әлеуметтік қызметтері көрсету бойынша мониторингті ұйымдастыру</p> <p>2-міндет:</p> <p>Әлеуметтік қызметкерлерге әдістемелік көмек</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Қызмет индикаторларын статистикалық есепке алуды және өңдеуді жүргізу.</p> <p>2. Конъюнктуралық есептер жасау мен деректерді талдау.</p> <p>3. Ұйымда әлеуметтік жұмыстарды жақсарту жөнінде ұсыныстар әзірлеу.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Статистикалық есеп пен талдау негіздері.</p> <p>2. Елімізде және әлемде әлеуметтік көмек көрсетудің озық жетістіктері.</p> <p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Ұйымның / бөлімшенің әлеуметтік қызметкерлеріне жетекшілік ететін адамның (отбасының) проблемаларын және әлеуметтік-экономикалық сипаттағы көмек көрсету шараларын анықтау жөнінде әдістемелік көмек көрсету.</p> <p>2. Ұйымның / бөлімшенің әлеуметтік қызметкерлеріне жетекшілік ететін адамның (отбасының) проблемаларын және әлеуметтік-тұрмыстық қызметтерін көрсету шараларын анықтау жөнінде әдістемелік көмек көрсету.</p> <p>3. МӘСК-ке құжаттар пакетін ресімдеу кезінде ұйымның / бөлімшенің әлеуметтік қызметкерлеріне проблемаларды және көмек көрсету шараларын анықтауда әдістемелік көмек көрсету.</p> <p>4. Әлеуметтік қызметкерлерге өмірлік қиын жағдайдағы адамдардың жеке ресурстары мен әлеуметтік ортасының шығармашылық ресурстарын анықтауда әдістемелік көмек көрсету.</p> <p>Білуге тиіс:</p>

		<p>1. Нормативтік құқықтық актілер:</p> <p>Конституция.</p> <p>Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы Кодексі.</p> <p>Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы Кодексі.</p> <p>«Қазақстан Республикасындағы мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Заңы.</p> <p>«Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Заңы.</p> <p>«Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы» Заңы.</p> <p>2. Қазақстан Республикасында Денсаулық сақтау және әлеуметтік қорғау органдары мен мекемелердің қызметін белгілейтін директивтік құжаттар:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсету стандарты;</p> <p>әлеуметтік жұмыс этикасының халықаралық кодексі және азаматтарға әлеуметтік қызмет көрсетуді ұйымдастыру жөнінде өзге де нормативтік құжаттар.</p>
<p>3-еңбек функциясы:</p> <p>Өмірлік қиын жағдайдаға тап болған адамдардың (қызмет тұтынушылардың) жағдайын сүйемелдеу (кейс-менеджмент)</p>	<p>1-міндет:</p> <p>Өмірлік қиын жағдайдағы адамдардың жағдайын сүйемелдеу (кейс-менеджмент)</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтік сүйемелдеудің практикалық мақсаттарына жету және нақты проблемалық жағдайда клиенттер мен жергілікті қоғамдастықтың мүмкіндіктерін кеңейту үшін араласуды жүзеге асырады. 2. Отбасының (адам, бала) мұқтаждықтары мен қажеттіліктеріне бағалау жүргізу. 3. Әлеуметтік тәуекелдерді болжамдау. 4. Жағдайға мониторинг пен бағалау жасау және жүргізу және өзге институттарды тарту. 5. Клиенттің, оның қоршаған ортасының психологиялық, тұлғааралық, әлеуметтік проблемаларын шешу мақсатында мамандар мен қызметтердің іс-әрекетін үйлестіруді жүзеге асыру. 6. Эмоцияларды басқару. 7. Мүгедектігі бар баланы оңалтуға арналған (отбасылық жұмыс жоспары) жеке бағдарламаны жасау. 8. Әлеуметтік проблемаларды анықтау. 9. Коммуникативтік байланыстарды орнату. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Коммуникациялар психологиясы. 2. Отбасымен және балалармен әлеуметтік жұмыс жүргізу жөніндегі жеке оңалту бағдарламалары. 3. Кейс-менеджменттің модельдері. 4. Консультация беру негіздері. 5. Мұқтаждық пен қажеттіліктерді бағалау техникаларын. 6. Педагогика. 7. Басқару және әкімшіліндіру.
<p>Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар</p>	<p>Коммуникация дағдылары, күйзеліске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу қабілеттілігі, жауапкершілік, орындаушылық, үлкен ақпаратпен жұмыс істеу икемділігі.</p>	
<p>СБШ шеңберінде басқа кәсіптерімен байланысы</p>	<p>7-денгей</p>	<p>Үйде әлеуметтік көмек көрсету бөлімінің (бөлімшенің) меңгерушісі.</p> <p>Әлеуметтік қорғау ұйымы құрамдас бөлігінің (бөлімі, секторы, тобы) басшысы.</p>
<p>БА-мен байланыс</p>		

	Үйде әлеуметтік көмек көрсету бөлімінің (бөлімшенің) меңгерушісі. Әлеуметтік қорғау ұйымы құрамдас бөлігінің (бөлімі, секторы, тобы) басшысы	Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.
--	--	--

«Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман (әлеуметтік-медициналық қызмет көрсету)» кәсібінің карточкасы		
Кәсіптің коды	3412-008	
Кәсіптің атауы	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман (әлеуметтік-медициналық қызмет көрсету)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4 (4.1, 4.2, 4.3)	
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	<p>Біліктілігі орташа деңгейдегі маман:</p> <p>жоғары санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 3 жыл;</p> <p>бірінші санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім және жұмыс өтілі екінші санаттағы біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 2 жыл;</p> <p>екінші санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім және жұмыс өтілі санаты жоқ біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 1 жыл;</p> <p>санаты жоқ: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.</p>	
Кәсіптік білімнің деңгейі:	Техникалық және кәсіптік әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық білім	
1-еңбек функциясы: Әлеуметтік қызмет көрсету ұйымдары клиенттеріне әлеуметтік-медициналық қызмет көрсету	1-міндет: Медициналық көмекке жатқызылған клиенттердің денсаулығын патроназдық және динамикалық бақылау	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық жәрдемге дейінгі алғашқы көмек көрсету. 2. Дәрігердің тағайындауы бойынша медициналық процедураларды орындауға көмектесу (медициналық процедураларды орындау үшін тиісті маманды шақырту), дәрігер тағайындаған дәрі-дәрмектерді уақтылы қабылдауды қадағалау. 3. Жеке гигиенаны сақтауға жәрдемдесу <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құқықтық актілер: «Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Заңы. «Ең төмен әлеуметтік стандарттар және олардың кепілдіктері туралы» Қазақстан Республикасының Заңы. «Медициналық білімі жоқ тұлғаларды (парамедиктерді) дәрегерге дейінгі медициналық көмек көрсету бойынша даярлау ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2009 жылғы 19 қарашадағы № 753 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5937 болып тіркелген). 2. Қарттар мен мүгедектігі бар адамдарды күтім жасау қағидалары.
2-еңбек функциясы: Арнаулы медициналық-әлеуметтік қызметтерді көрсету (түрлі санаттарға)	1-міндет:	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мүгедектігі бар адамның (мүгедектігі бар баланың) абилитациялау және оңалтудың жеке бағдарламасы негізінде оңалту іс-шараларының ұйымдастыру.

	Маман тағайындаған медициналық және әлеуметтік процедураларын жасауға жәрдемдесу	<p>2. Медициналық процедураларды орындау үшін тиісті маманды шақыру.</p> <p>3. Клиентті ауруханаға жатқызу үшін қажетті құжаттарды ресімдеуге көмектесу, осы мекемелерге жатқызу мақсатында клиентпен бірге стационарлық медициналық мекемелерге еріп бару.</p>
		<p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Нормативтік құқықтық актілер: «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Заңы. «Қазақстан Республикасындағы мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Заңы.</p> <p>2. Халыққа әлеуметтік қызмет көрсету түрлері мен нысандары.</p> <p>3. Жұмыс орнындағы қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғау туралы нормалары.</p>
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Коммуникация дағдылары, күйзеліске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу қабілеттілігі, жауапкершілік, орындаушылық, үлкен ақпаратпен жұмыс істеу икемділігі.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптерімен байланысы	5-деңгей	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман (әлеуметтік-медициналық қызмет көрсету)
БА-мен байланыс	Психоневрология ауруларына шалдыққан 18 жастан артық мүгедектігі бар адамдарға және мүгедектігі бар балаларға күтім жасау жөніндегі әлеуметтік қызметкер	Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.

«Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман (әлеуметтік-медициналық қызмет көрсету)» кәсібінің карточкасы		
Кәсіптің коды	2635-3-001	
Кәсіптің атауы	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман (әлеуметтік-медициналық қызмет көрсету)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5 (5.1, 5.2, 5.3)	
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	<p>Біліктілігі жоғары деңгейдегі маман:</p> <p>жоғары санат: жоғары әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық білім және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 3 жыл;</p> <p>бірінші санат: жоғары әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық білім және жұмыс өтілі екінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 2 жыл;</p> <p>екінші санат: жоғары әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық білім және жұмыс өтілі санаты жоқ біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 1 жыл;</p> <p>санаты жоқ: жоғары әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды</p>	
1-еңбек функциясы: Арнаулы медициналық-әлеуметтік қызметтерді көрсету (түрлі санаттарға)	Міндет: Өмірлік қиын жағдайдағы адамдардың (отбасылардың) үйіне белсенді бару	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Тиімді қарым-қатынастарды құру: ұлттық және өңірлік тұрмыстың және отбасылық тәрбиелеудің, халық дәстүрлерін, азаматтың жас және психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, әңгімелесуді ұйымдастыру және сүйемелдеу, клиенттің позитивті көңіл-күйін қалыптастыру, өмірлік қиын жағдайды еңсеру /жою жөнінде ынтымақты қызметтегі ынталандыру, азаматтың әлеуметтік ортасымен тиімді байланыстарды орнату.

		<p>2. Клиентке нақты осы жағдайда көрсетілетін арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы хабарлау.</p> <p>3. Белсенді кездесу нәтижелері бойынша адамның (отбасының) зерттеу хаттамасын толтыру (Өмірлік қиын жағдайды айқындау немесе айқындамау / растау)</p> <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтік жұмыстағы этика негіздері (кәсіптік этика кодексі) 2. Мүгедектікті белгілеу бойынша тәртібі және құжаттамасы. 3. Клиент туралы қызмет нәтижесінде алынған мәліметтердің құпиялылығын қамтамасыз ету.
<p>2-еңбек функциясы: Әлеуметтік-медициналық және құқықтық қызметтер көрсету</p>	<p>Міндет: Мұқтаж отбасыларға құжаттарды рәсімдеуге және әлеуметтік көмек бөлуге жәрдемдеу</p>	<p>Икемділіктер мен дағдалыр:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өтуге көмектесу (құжаттар пакетін дайындауға жәрдемдесу, медициналық- әлеуметтік сараптамадан өту кезінде еріп бару, дәрігермен өзара әрекет ету). 2. Мемлекеттік қызметтерді алу үшін қажетті өтініштер мен өзге де құжаттарды дайындауға, оның ішінде электрондық байланыс құралдары мен интернет-ресурстар арқылы құжаттарды беруге көмек көрсету. 3. Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген тәртіппен тегін заң көмегін алуға көмектесу. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құқықтық актілер: «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасының Заңы (бұдан әрі – «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңы). «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Заңы. «Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Заңы. 2. Қауіпсіз тіршілік тынысын қамтамасыз етудің негізгі қағидалары. 3. Азаматтардың мемлекеттік билік және жергілікті өзін-өзі басқару органдарына жүгінуін реттейтін заңнаманың негіздері.
<p>3-еңбек функциясы: Денсаулық сақтау және әлеуметтік қорғау саласында қарттар мен мүгедектігі бар адамдарға арнаулы әлеуметтік қызметтер мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету</p>	<p>1-міндет: Консультациялық көмек көрсету</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қарттар мен мүгедектігі бар адамдарға әлеуметтік, құқықтық, медициналық-әлеуметтік, әлеуметтік-оңалту, әлеуметтік-еңбек мәселелері және арнаулы әлеуметтік көмектің басқа да түрлері бойынша ақпараттық және консультациялық көмек көрсету. 2. Пациентке әлеуметтік қызмет көрсету мекемесі көрсететін қызметтер туралы, оның ішінде ақылы әлеуметтік қызметтер туралы хабардар ету. 3. Клиенттің қауіпсіздігін қамтамасыз етуге жәрдемдесу, полицияға қоңырау шалу, клиентке өмір қауіпсіздігін қамтамасыз етудің негізгі қағидаларын түсіндіру. 4. Пациенттің заңды құқықтары бұзылған жағдайда мемлекеттік билік пен жергілікті өзін-өзі басқару органдарының іс-әрекеттері немесе әрекетсіздігіне өтініштер мен шағымдарды, оның ішінде электрондық байланыс құралдары арқылы беру жұмысын жүргізу. 5. Нақты сауалы бойынша клиентке құзыретті ақпаратты және түсініктемелерді ұсыну жолымен проблемаларын шешу <p>Білуге тиіс:</p>

		<p>1. Нормативтік құқықтық актілер:</p> <p>«Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы».</p> <p>«Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Заңы.</p> <p>2. Қарттар мен мүгедектігі бар адамдарға көмектесу мәселелері жөнінде кәсіптік дайындық.</p>
	<p>2-міндет:</p> <p>Әлеуметтік қорғау саласында озық отандық және халықаралық тәжірибені пайдалану</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>Жергілікті әлеуметтік-экономикалық жағдайларда, ұлттық дәстүрлерде жеке адамдар мен олардың отбасыларының әлеуметтік көмекте мұқтаждықтың сипаттамасына байланысты әлеуметтік көмекті көрсетудің жаңа нысандары мен әдістерін практикаға енгізу.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Нормативтік құқықтық актілер:</p> <p>Конституция.</p> <p>«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» кодексі.</p> <p>«Қазақстан Республикасындағы мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Заңы.</p> <p>«Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек туралы» Қазақстан Республикасының Заңы (бұдан әрі – «Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек туралы» Заңы).</p> <p>«Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек тағайындау және төлеу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 5 мамырдағы № 320 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 11426 болып тіркелген) (бұдан әрі - Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек тағайындау және төлеу қағидалары).</p> <p>2. Балалы отбасыларға арналған мемлекеттік жәрдемақы түрлері және мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек көрсету тәртібі.</p> <p>3. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі қағидалар мен нормаларға қойылатын талаптар.</p>
<p>4-еңбек функциясы:</p> <p>Қызмет кезеңінде қарттар мен мүгедектігі бар адамдарға арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсету сапасы мен тиімділігін талдау, ұсыныстарды әзірлеу</p>	<p>Міндет:</p> <p>Медициналық - әлеуметтік қызмет көрсету мониторингін жүргізу</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Мониторинг зерттеулерін жүргізу және алынған деректердің нәтижелерін жалпылау.</p> <p>2. Индикаторларды статистикалық есепке алу және өңдеу.</p> <p>3. Конъюнктуралық есепті жасау, деректерді талдау.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік қызметтерді жетілдіру жөнінде ұсыныстарды әзірлеу.</p> <p>5. Келіп түскен ақпараттың тексерілуін қамтамасыз ету.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Нормативтік құқықтық актілер:</p> <p>«Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңы.</p> <p>«Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы»</p> <p>2. Ведомствоаралық негізінде мамандарды тарта отырып әлеуметтік жобаларын әзірлеу қабілеттілігі және оларды әртүрлі типтегі отбасылармен жұмысқа енгізу.</p>
<p>5- еңбек функциясы:</p>	<p>Міндет:</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p>

<p>Әлеуметтік қорғауды ұйымдастыру</p>	<p>Әлеуметтік қолдауға мұқтаж адамдардың өтініштерін қарау. Жеке сипаттамаларын ескере отырып, медициналық, педагогикалық, психологиялық, әлеуметтік және басқа қызметтерге қажеттіліктерін айқындау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Көмектің нақты нысандары мен түрлерін және оны көрсету мерзімін анықтау. 2. Әлеуметтік қолдауға мұқтаж адамдардың дерекқорын қалыптастыруды бақылау. 3. Талап етілетін көмек түрлері мен нысандарына байланысты әлеуметтік қолдауға мұқтаж адамдарды сараланған есепке алуды бақылау. 4. Уәкілетті органдарға статистикалық мәліметтерді ұсыну. 5. Бөлімше жұмысына міндеттерді қою, олардың орындалуын үйлестіру және бақылау, жұмыстың орындалу қарқынын мезгілмен қадағалау, қажеттілігіне қарай оны түзету. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құқықтық актілер: «Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Заңы. «Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек туралы» Заңы. Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмекті тағайындау және төлеу қағидалары. Арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету тәртібі. Мұқтаж азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік қызмет көрсету қағидалары. 2. Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмектің түрлері және мүгедектігі бар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу әдістері. 3. Арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету нысандары мен әдістері.
<p>Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар</p>	<p>Коммуникативтік дағдылар, эмоциялық ықыластығы, командалық жұмыс, жауапкершілік, орындаушылық, риясыздық.</p>	
<p>СБШ шеңберінде басқа кәсіптерімен байланысы</p>	<p>6-деңгей</p>	<p>Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман</p>
<p>БА-мен байланысы</p>	<p>Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман</p>	<p>Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.</p>

<p>«Үйде әлеуметтік көмек көрсету жөніндегі әлеуметтік қазметкер» кәсібінің карточкасы</p>	
<p>Кәсіп коды</p>	<p>3412-008</p>
<p>Кәсіптің атауы</p>	<p>Үйде әлеуметтік көмек көрсету жөніндегі әлеуметтік қазметкер</p>
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі:</p>	<p>4 (4.1, 4.2, 4.3)</p>
<p>Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі</p>	<p>Біліктілігі орташа деңгейдегі маман:</p> <p>жоғары санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 2 жыл;</p> <p>бірінші санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім және жұмыс өтілі екінші санаттағы біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 1 жыл;</p> <p>екінші санат: техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім және жұмыс өтілі санаты жоқ біліктілігі орташа деңгейдегі маман лауазымында кемінде 1 жыл;</p>

	санаты жок; техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.	
Кәсіптік біліктілік деңгейі	Техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық білім.	
1-Еңбек функциясы: Әлеуметтік қызметтерге мұқтаж ретінде танылған азаматтарға үй қызметтері түрінде әлеуметтік тұрмыстық қызметтерін көрсету	Міндет: Үйде әлеуметтік-тұрмыстық қызметтерге мұқтаж адамдардың үйіне белсенді түрде бару	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтік көмекті алушы есебінен, бірінші қажеттіліктегі азық-түлік пен өнеркәсіп өнімдерін, санитария және гигиена құралдарын, дәрі-дәрмектерді, күту құралдарын, кітап және газеттер мен журналдарды сатып алу және жеткізу 2. Тағам әзірлеуде көмектесу 3. Арнайы жуу және қолжетімді құралдарды пайдаланумен үй ішін жинауға көмектесу 4. Электр, газ және сумен жабдықтау есептеуіштердің көрсеткіштерін түсіру, тұрғын үй – коммуналдық квитанцияларды толтыру 5. Кір жуу, жөндеу, құрғақ тазалау, үй-жайларды тазалау, тұрғын үй-жайларды жөндеу бойынша халыққа қызмет көрсету ұйымдармен өзара әрекет ету. 6. Жұмыс бағдары бойынша қажетті құжаттарды ресімдеу. 7. Өз қызметінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды, оның ішінде интернет-ресурстарын пайдалану <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құқықтық актілер: Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы Кодексі. «Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Заңы. «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы». «Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы» Заңы. Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу қағидаттары. 2. Әлеуметтік қызметкердің еңбек қауіпсіздігінің негіздері. 3. Тамақ әзірлеудің қарапайым қағидалары. 4. Үй шаруашылығын ұйымдастыру және жүргізу қағидаттары. 5. Жеке гигиена негіздері. 6. Егде адамдардың, мүгедектігі бар адамдар мен әлеуметтік қызметтер алушылардың өзге де санаттар психологиясының негіздері. 7. Әлеуметтік жұмыс этикасы негіздері.
2-Еңбек функциясы:	1-міндет: Клиенттің оң психологиялық көңіл күйін қалыптастыру; психо-	<p>Икемділіктері мен дағдылары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиенттің оң психологиялық күйін қалыптастыруға және белсенді өмір салтын сақтауға бағытталған әңгімелесуді ұйымдастыру және жүргізу

<p>Әлеуметтік қызметтерге мұқтаж ретінде танылған азаматтарға үйде қызмет көрсету түрінде әлеуметтік-консультациялық және әлеуметтік-педагогикалық қызметтерін ұсыну</p>	<p>логиялық көмек алуға жәрдемдесу</p>	<p>2. Патологиялық психикалық жағдайлардың, депрессияның, стрестік күйзелістің сыртқы көріністерін бақылау</p> <p>3. Қажеттілігіне орай кәсіби психологтың психологиялық көмегін ұйымдастыру</p> <p>4. Әлеуметтік қызметтерге жүгінген азаматтар туралы жеке мәліметтердің құпиялылығын қамтамасыз ету.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Нормативтік құқықтық актілер:</p> <p>Еңбек кодексі.</p> <p>«Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңы (бұдан әрі – «Білім туралы» Заңы).</p> <p>2. Егде жастағы адамдардың, мүгедектігі бар адамдардың және өзге де әлеуметтік қызметтер алушылардың психология саласындағы негізгі білімдері.</p> <p>3. Патологиялық психикалық жай-күйі, депрессия, стрестік күйзеліс саласындағы негізгі білімдері.</p> <p>4. Мемлекеттік әлеуметтік қызмет көрсету стандарттары.</p> <p>5. Әлеуметтік жұмыстағы этика негіздері.</p>
	<p>2-міндет:</p> <p>Әлеуметтік-педагогикалық көмек көрсету</p>	<p>Икемділіктері мен дағдылары:</p> <p>1. Тіршілік-тынысы шектелген ауыр науқастарды, әлеуметтік қызмет алушыларды, өзін-өзі күту дағдыларына үйренуде көмек көрсету.</p> <p>2. Мүгедектігі бар балаларға, әлеуметтік қызмет алушыларға, сондай-ақ мүгедектігі бар әлеуметтік қызмет алушыларға жалпы күтім көрсетудің практикалық дағдыларына үйрету.</p> <p>3. Отбасы мүшелерін, оның ішінде мүгедектігі бар балалардың ата-аналарын жалпы күтім көрсетудің практикалық дағдыларына үйрету.</p> <p>4. Мүгедектігі бар адамдарды және басқа да әлеуметтік қызмет алушыларды өзіне-өзі қызмет көрсету және қарым-қатынас дағдыларына үйрету үшін профильді мамандарды тарту.</p> <p>5. Үлгіландыру және позитивті қызығушылықтарды қалыптастыру технологиясын пайдалану.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Әлеуметтік қызметтерді алушы ауыр науқас адамдарға, сондай-ақ тіршілік-тынысы шектеулі мүгедектерге, мүгедектігі бар балаларға арналған жалпы қамқорлық көрсету негіздері.</p> <p>2. Әлеуметтік қызметтерді алушы ауыр науқас адамдардың, сондай-ақ тіршілік-тынысы шектеулі мүгедектердің, мүгедектігі бар балалардың өзін-өзі күтім жасау негіздері.</p> <p>3. Тиімді өзара әрекет ету үрдістерін ұйымдастыру негіздері.</p> <p>4. Салауатты өмір салты мен бос уақыт негіздері.</p> <p>5. Отбасы социологиясы, еңбек социологиясы, мәдениет социологиясы, рухани өмір социологиясы.</p>

		6. Әлеуметтік қызметтердің мемлекеттік стандарттары
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Коммуникативтік дағдылар, эмоциялық ықыластығы, командалық жұмыс, жау-апкершілік, орындаушылық, риясыздық	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптерімен байланысы	5-деңгей	Үйде әлеуметтік көмек көрсету жөніндегі әлеуметтік қазметкер
БА-мен байланысы	Қарттар мен мүгедек-тігі бар адамдарға күтім жасау жөніндегі әлеуметтік қызметкер	Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.

«Үйде әлеуметтік көмек көрсету жөніндегі әлеуметтік қазметкер» кәсібінің карточкасы		
Кәсіп коды	2635-3-001	
Кәсіптің атауы	Үйде әлеуметтік көмек көрсету жөніндегі әлеуметтік қазметкер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5 (5.1, 5.2, 2.3)	
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	<p>Біліктілігі жоғары деңгейдегі маман:</p> <p>жоғары санат – жоғары әлеуметтік, экономикалық, психологиялық, педагогикалық, медициналық білім және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 2 жыл;</p> <p>бірінші санат – жоғары әлеуметтік, экономикалық, психологиялық, педагогикалық, медициналық білім және жұмыс өтілі екінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 1 жыл;</p> <p>екінші санат – жоғары әлеуметтік, экономикалық, психологиялық, педагогикалық, медициналық білім және жұмыс өтілі санаты жоқ біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 1 жыл;</p> <p>санаты жоқ: жоғары әлеуметтік, экономикалық, психологиялық, педагогикалық, медициналық білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды</p>	
Кәсіптік біліктілік деңгейі	Жоғары әлеуметтік, педагогикалық, медициналық, психологиялық білім	
Еңбек функциясы: Әлеуметтік-құқықтық қызмет көрсету	<p>Міндет:</p> <p>Клиентке әлеуметтік қызметтер мекемесі көрсететін қызметтер туралы, оның ішінде ақылы түрдегі әлеуметтік қызметтер туралы хабардар ету</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының әрекеттегі заңнамасына сәйкес клиенттің әлеуметтік қызметтерді, зейнетақыларды, жәрдемақыларды, өтемақыларды және басқа да әлеуметтік төлемдерді алуға қажетті құжаттарды ресімдеуде және алуда көмек көрсету. 2. Байланыс электрондық құралдарын және интернет-ресурстарын пайдаланумен мемлекеттік қызметтерді алу және құжаттарды тапсыру үшін қажетті өтініштер мен басқа құжаттарды дайындауда көмек көрсету. 3. Клиент қауіпсіздігін қамтамасыз ету әрекеттерді жасау, полицияны шақырту, клиентке өмір қауіпсіздігін сақтау негізгі қағидаларын түсіндіру. 4. Клиенттің заңды құқықтары бұзылған жағдайда мемлекеттік және жергілікті билік органдарының іс-әрекеттеріне немесе әрекетсіздіктеріне, оның ішінде электрондық байланыс құралдары арқылы шағымдарды дайындауда және беруде көмек көрсету. 5. Заңгерлік қызметтерді (оның ішінде тегін) алуға көмек көрсету. 6. Азаматқа әлеуметтік қызметтер көрсету үшін қажетті негізгі құжаттарды дайындау. <p>Білуге тиіс:</p>

		<p>1. Нормативтік құқықтық актілер: «Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы» Заңы. «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңы. Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу ережелері.</p> <p>2. Әлеуметтік қызметтердің мемлекеттік стандарттары.</p> <p>3. Әлеуметтік қызметтерді алу үшін құжаттарды ресімдеу талаптары.</p> <p>4. Өмір қауіпсіздігін сақтау негізгі қағидаттары.</p>
Жеке бас құзыреттеріне қойылатын талаптар	Коммуникативтік дағдылар, эмоциялық бауырмалдық, командалық жұмыс, жауапкершілік, орындаушылық, риясыздық	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	6-деңгей	Арнаулы әлеуметтік қызметтерге қажеттілікті бағалау және айқындау жөніндегі әлеуметтік қызметкер
БА-мен байланысы	Арнаулы әлеуметтік қызметтерге қажеттілікті бағалау және айқындау жөніндегі әлеуметтік қызметкер	Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.

«Арнаулы әлеуметтік қызметтерге қажеттілікті бағалау және айқындау жөніндегі әлеуметтік қызметкер» кәсібінің карточкасы		
Кәсіптің коды	2635-3-001	
Кәсіптің атауы	Арнаулы әлеуметтік қызметтерге қажеттілікті бағалау және айқындау жөніндегі әлеуметтік қызметкер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6 (6.1, 6.2, 6.3)	
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	<p>Біліктілігі жоғары деңгейдегі маман:</p> <p>жоғары санат – жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) әлеуметтік, психологиялық, педагогикалық, медициналық білім және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 3 жыл;</p> <p>бірінші санат – жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) әлеуметтік, психологиялық, педагогикалық, медициналық білім және жұмыс өтілі екінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 2 жыл;</p> <p>екінші санат – жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) әлеуметтік, психологиялық, педагогикалық, медициналық білім және жұмыс өтілі санаты жоқ біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 2 жыл;</p> <p>санаты жоқ: жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) әлеуметтік, психологиялық, педагогикалық, медициналық білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.</p>	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) әлеуметтік, психологиялық, педагогикалық, медициналық білім	
1-еңбек функциясы: Арнаулы әлеуметтік қызметтердің қажеттілігін бағалау мен айқындауға қатысуды ұйымдастыру	<p>Міндет:</p> <p>Мұқтаж адамдардың әлеуметтік қызметтерге қажеттілігіне бағалау жүргізуді және оны айқындауды ұйымдастыру</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиісті теориялық және практикалық білімге ие болу. 2. Кәсіптік шеберлігін үздіксіз жетілдіру. 3. Арнаулы әлеуметтік қызметтердің сапасын қамтамасыз ету. 4. Қамқоршылықты, қорғаншылықты ресімдеу, интернет үйлеріне, аумақтың орталықтарға орналастыру. 5. Психологиялық қызмет/қолдау дағдыларын меңгеру.
		<p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құқықтық актілер:

		<p>Еңбек кодексі.</p> <p>«Білім туралы» Заңы.</p> <p>«Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы» Заңы.</p> <p>2. Құжат айналымын басқару талаптары.</p>
<p>2-еңбек функциясы:</p> <p>Арнаулы әлеуметтік қызметтердің қажеттілігін бағалау және айқындау</p>	<p>1-міндет:</p> <p>Арнаулы әлеуметтік қызметтердегі қажеттілікті талдау</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірлік қиын жағдайдағы адамның (отбасының) арнаулы әлеуметтік қызметтерге қажеттілігін сапалы бағалау және айқындау. 2. Өмірлік қиын жағдайдағы адамға (отбасыға) қатысты дискриминацияға жол бермеу. 3. Өмірлік қиын жағдайдағы адам (отбасы) туралы ақпараттың құпиялығын сақтау. 4. Әлеуметтік-еңбек қатынастарының барлық субъектілерімен қарым-қатынаста этикеттің талаптарын сақтау. 5. Әлеуметтік міндеттерді атқару бойынша әдістерді және құралдарды таңдауда дербестікті көрсету. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мұқтаж азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік көмек көрсету ережелері, қорғаншылықты, қамқоршылықты, интернат үйлеріне орналастыру тәртібін реттейтін нормативтік құқықтық актілер. 2. Балалы отбасыларға берілетін мемлекеттік жәрдемақылардың түрлері және мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек көрсету тәртібі. 3. Мұқтаж азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік көмек көрсету ережелері және басқа нормативтік құқықтық актілері. 4. Еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі бойынша қағидалары мен нормалары. 5. Құжаттар айналымын басқару талаптары.
	<p>2-міндет:</p> <p>Арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж азаматтардың есебін жүргізу</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірлік қиын жағдайдағы адамдардың (отбасылардың) арнаулы әлеуметтік қызметтерге қажеттілігінің есебін жүргізу. 2. Пациенттің заңды құқықтары бұзылған жағдайда мемлекеттік органдар мен жергілікті өзін-өзі басқару органдарының іс-әрекеттері немесе әрекетсіздігіне өтініштерді және шағымдарды беру, оның ішінде электронды байланыс құралдары арқылы беру бойынша жұмысты жүргізу. 3. Белгілі сұраным бойынша клиентке құзыретті ақпаратты беру және түсіндірме жасау жолымен проблемаларды шешу. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құқықтық актілер: «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Кодексі. «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Заңы «Арнаулы медициналық көмек көрсету туралы» Заңы.

		<p>2. Мүгедектер құқықтары туралы Конвенциясы (бұдан әрі - Мүгедектер құқықтары туралы Конвенциясы).</p> <p>3. Денсаулық мүмкіндіктері шектеулі балаларға әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзету көмегін көрсету әдістері.</p> <p>Балалы отбасыларға мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек көрсету тәртібі.</p> <p>Мемлекеттік жәрдемақылардың түрлері, сондай-ақ, халыққа әлеуметтік көмек көрсету жөніндегі басқа нормативтік құқықтық актілер.</p>
<p>3-еңбек функциясы:</p> <p>Медициналық-әлеуметтік және құқықтық қызмет көрсету</p>	<p>Міндет:</p> <p>Медициналық-әлеуметтік және құқықтық қызмет көрсету мекемелерінде консультация жүргізу</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құқықтық, әлеуметтік-құқықтық, медициналық қызмет көрсету мәселелері және денсаулық сақтау саладағы пациенттердің құқықтарын қорғау жөнінде консультация жүргізу. 2. Денсаулықты сақтау саласында медициналық қызмет көрсету әлеуметтік-құқықтық мәселелері бойынша әртүрлі құжаттарды жазу және ресімдеу көмек көрсету. 3. Денсаулықты сақтау саласында халықтың құқықтық мәдениетін және құқықтық білімін арттыруға бағытталған бағдарламалар мен іс-шараларды жүзеге асыруға қатысу. 4. Әлеуметтік, құқықтық және басқа қоғамдық маңызды мәселелерін шешуге бағытталған азаматтық бастамаларын қолдау жөніндегі іс-шараларға қатысу. 5. Ұйымның/бөлімнің әлеуметтік қызметкерлеріне жетекшіліктегі адамда (отбасында) әлеуметтік-құқықтық қызмет көрсетуде мәселелері мен жәрдемдесу шараларды анықтауда әдістемелік көмек көрсету. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Азаматтардың, жеке тұлғаның тұрғын үйге, жұмысқа, әлеуметтік қолдауға, медициналық көмекке, білім алуға, жеке басқа қол сұқпаушылық құқықтары. 2. Азаматтардың, жеке тұлғаның тұрғын үйге, жұмысқа, әлеуметтік қолдауға, медициналық көмекке, білім алуға, жеке басқа қол сұқпаушылық құқықтарын жүзеге асыруға бағытталған құжаттарды ресімдеу негізгі қағидалары
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникация дағдылары, стресске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижеге бағытталғандық.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	7-деңгейі	<p>Үйде әлеуметтік көмек көрсету бөлімінің (бөлімшенің) меңгерушісі.</p> <p>Әлеуметтік қорғау ұйымы құрамдас бөлігінің (бөлімі, секторы, тобы) басшысы.</p>
БА-мен байланысы	<p>Үйде әлеуметтік көмек көрсету бөлімінің (бөлімшенің) меңгерушісі.</p> <p>Әлеуметтік қорғау ұйымы құрамдас бөлігінің (бөлімі, секторы, тобы) басшысы.</p>	Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.
«Әлеуметтік жұмыс жөніндегі супервизор» кәсібінің карточкасы		

Кәсіптің коды	2212-8	
Кәсіптің атауы	Әлеуметтік жұмыс жөніндегі супервизор	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	Жоқ	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) кәсіптік білім	
Еңбек атқарымдары:	Міндетті еңбек атқарымдары:	<p>Клиенттерге (қызмет алушыларға) көрсетілетін қызметтердің сапасын қамтамасыз ету үшін кәсіптік қызмет тәжірибесі мен құзыреттілігін арттыру үшін әлеуметтік қызметкерлер, әлеуметтік қызметкерлер, басшы немесе сарапшының жұмысын бақылау.</p> <p>Жұмыс жөніндегі есептерді (басқарушылық немесе әкімшілік) талдау, қызметкерлердің біліктілігін арттыру (білім немесе оқыту), қиындықтар туындаған кезде қызметкерлерді жеке сүйемелдеу.</p>
	Қосымша еңбек функциясы:	Жас және тәжірибесі кем әлеуметтік қызметкерлерді оқыту.
I-еңбек функциясы: Клиенттерге (қызмет алушыларға) көрсетілетін қызметтердің сапасын қамтамасыз ету үшін кәсіптік қызмет тәжірибесі мен құзыреттілігін арттыру үшін әлеуметтік қызметкерлер, әлеуметтік қызметкерлер, басшылар немесе сарапшы жұмысын бақылау	Міндет: Клиенттерге (қызмет алушыларға) көрсетілетін қызметтердің сапасын қамтамасыз ету үшін кәсіптік қызмет тәжірибесі мен құзыреттілігін арттыру үшін әлеуметтік қызметкерлер, әлеуметтік қызметкерлер, басшылар немесе сарапшы жұмысын бақылау	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Супервизиямен жоспарлау және нысаналы өзара әрекеттесу. 2. Әртүрлі тұлғалар мен қадағалаушылардың жағдайлары мен қажеттіліктеріне мониторинг жүргізуді жекелендіру. 3. Супервизорлардың (әлеуметтік қызметтердің қызметкерлерінің) оқу қажеттіліктерін анықтау. 4. Басшыларға өлшенетін оқыту мақсатын және сценарийін белгілеуге көмектесу. 5. Ғылыми жетекшінің кәсіптік дамуы мен автономиясын қолдау. 6. Даму жоспарлары туралы кері бағдар беру және сыни бағалау.
		<p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтік жұмыстың құндылықтары, этикасы және принциптері. 2. Теориялық бақылаудың үлгілері. 3. Қадағалау органдарының құжаттамасына қойылатын талаптар. 4. Қызметкерлердің даму сатылары. 5. Қадағалауда қолданылатын әдістер көшірудің, шекаралық, қосарлы қатынастар

		мен қатарлас процестердің теориялық негіздері, қадағалау органдарының жауапкершілігі мен міндеттері.
<p>2-еңбек функциясы:</p> <p>Жұмыс жөніндегі есептемелерді талдау (басқарушылық немесе әкімшілік), қызметкерлердің біліктілігін арттыру (білім немесе оқыту), қиындықтар туындаған кезде қызметкерлерді жеке сүйемелдеу.</p>	<p>1-міндет:</p> <p>Қызметкерлердің кәсіптік біліктілігін арттыру (оқу немесе білім беру супервизиясы)</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтік жұмыс тәжірибесін зерттеу және сыни талдау жүргізу; 2. Әлеуметтік қызметкерлердің құзыреттілігін және кәсіптік қанағаттануын арттыру; 3. Әлеуметтік жұмыскерлердің және әлеуметтік жұмыс атқаратын мамандардың жұмыс сапасы мен нәтижелерін жақсартуға жәрдемдесу; 4. Тұлғааралық деңгейінде динамикасын және өзара әрекеттесуін зерттеу; 5. Келіссөздерді жүргізу. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтік жұмыстың тәжірибелері. 2. Тұлғааралық қарым-қатынас психологиясы. 3. Әлеуметтік қызметкерлердің этикалық кодексі. 4. Кеңес беру негіздері. 5. Медиация негіздері. 6. Ересектерді оқыту теориялары және ересектерді оқыту стильдері. 7. Әлеуметтік жұмыстың озық үлгілері.
	<p>2-міндет:</p> <p>Қызметкерлерді кәсіби жетілдіру (оқу немесе білім беру), жұмыс жөніндегі есептемелерді талдау (басқарушылық немесе әкімшілік), қиындықтар туындаған жағдайларда қызметкерлерді жеке сүйемелдеу (қолдау)</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тапсырыс берушімен үйлесімді қызмет көрсету мақсаттарды орнату. 2. Мінез-құлықтағы өзгерістерді (ойлау, сезім мен жетістікке жету) сәйкес келтіру араласудың мақсаттары. 3. Қызметтердің тиімділігін бағалау үшін зерттеулерді пайдалану. 4. Өзара тану мен сенім қатынастарын орнату. 5. Бағалау және әлеуметтік диагностика сияқты әлеуметтік және жеке деректерді алу, талдау, жіктеу және интерпретациялау. 6. Тиісті қызметтерді анықтау және бағыттарды талқылау. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тұлға және мінез-құлық теориясы. 2. Әлеуметтік-мәдени әсерлері. 3. Қоршаған ортаның әсері.

		<p>4. Қауымдастық ресурстардың психологиялық және эмоционалдық күйлері және олардың қызметі.</p> <p>5. Этика, тәжірибе стандарттары, ұйымдастырушылық саясат, рәсімдер және заңнама талаптары.</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы:</p> <p>Жас және тәжірибелері кем әлеуметтік қызметкерлерге тәлімгерлік көрсету</p>	<p>Міндет:</p> <p>Әлеуметтік қызметкерлерге-парақәсіпқойларға консультациялық жұмыс жүргізу</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кез-келген іс-қимыл жоспарларына шолу жасап қадағалауларды есепке алу. 2. Әлеуметтік қызметкердің өздерінің нақты практикасы тұрғысынан рөлі мен жауапкершілігін айқындауға көмектесу. 3. Тиімді нәтижеге қол жеткізу және есеп жүргізу тәжірибесіне қатысу үшін жұмыс жүктемесін басқару. 4. Бақыланатын және басқа жүйелер арасындағы медиация техникасын меңгеру. 5. Жүйелік өзгерістерді ынталандыру. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тұлға және мінез-құлық теориясы. 2. Әлеуметтік-мәдени әсерлері. 3. Қоршаған ортаның әсері. 4. Қауымдастық ресурстардың психологиялық және эмоционалдық күйлері және олардың қызметі. 6. Этика, тәжірибе стандарттары, ұйымдастырушылық саясат, рәсімдер және заңнама талаптары.
<p>Жеке бас құзыреттеріне қойылатын талаптары</p>	<p>Талдағыш ақыл, көптеген ақпаратпен жұмыс істеу икемділігі.</p> <p>Төзімділік, коммуникативтік дағдылар, сабырлық, мейірімділік, адалдық, немқұрайдылық, әдептілік, интуиция сезімі дамыған, аңғарғыштық және еңбекқорлық, эмоционалдық-еріктік тұрақтылық.</p>	
<p>СБШ шеңберінде басқа кәсіптерімен байланысы</p>	<p>8-деңгей</p>	<p>Мекеме (ұйымы) директоры</p>
<p>БА-мен байланысы</p>	<p>Мекеме (ұйым) директоры</p>	<p>Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары</p>

«Медициналық-әлеуметтік сараптаманың сарапшысы» кәсібінің карточкасы	
Кәсіптің коды	2213-2
Кәсіптің атауы	Медициналық-әлеуметтік сараптаманың сарапшысы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	6
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	Жоқ
Кәсіптік білім деңгейі	

	<p>Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) әлеуметтік, экономикалық, психологиялық, педагогикалық, медициналық білім, мамандығы бойынша ұйымының экономикалық қызметінің тиісті түріне сәйкес келетін кем дегенде 3 жыл жұмыс өтілі.</p>	
<p>1-еңбек функциясы: Себептерін, мерзімдерін, пайда болған уақытын және көмектің қосымша қажеттілікті айқындаумен мүгедектік пен еңбек ету қабілетінен айырылу дәрежесін белгілеу</p>	<p>1-міндет: Сараптамалық шешім қабылдайтын мамандар құрамында мүгедектік дәрежесін, тобын, себептерін және мерзімін айқындау</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық-функционалдық, әлеуметтік, кәсіптік және оңалту болжамдарын бағалау. 2. Оңалту шараларының қажеттілігін анықтау. 3. Мемлекеттік көмек алушының ағза функциялары мен тіршілік-тыныстығы шектелу дәрежесін, оның ішінде жұмыс қабілеттігін бағалау. 4. Мүгедектік топтарын белгілеу критерийлері. 5. Заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологияларын, оның ішінде интернет - ресурстарды, мүгедектігі бар адамдардың орталықтандырылған деректер қоры автоматтандырылған ақпараттық жүйесін (бұдан әрі – «МОДҚ» ААЖ) пайдалану. 6. Басқа мамандармен өзара әрекеттесу, командада жұмыс істеу. 7. Психологиялық жұмыстың/қолдаудың дағдыларын меңгеру. 8. Коммуникативтік дағдыларын меңгеру. 9. Заңнамада көзделген куәландыру құжаттарды ресімдеу: бастапқы кезінде; мүгедектік бойынша әлеуметтік жәрдемақысын, мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақысын тағайындау кезінде. 10. Өз жұмысының көрсеткіштерін талдау. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құқықтық актілер: Конституция. Мүгедектер құқықтары туралы Конвенциясы. «Арнаулы медициналық көмек көрсету туралы» Заңы. «Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Заңы. «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасының Заңы (бұдан әрі – «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Заңы). «Міндетті медициналық әлеуметтік сақтандыру туралы» Қазақстан Республикасының Заңы (бұдан әрі – «Міндетті медициналық әлеуметтік сақтандыру туралы» Заңы). 2. Ұйымдастырушылық, диагностикалық, консультациялық, емдік және профилактикалық жұмыстары жөніндегі теориялық білімі. 3. Өртүрлі аурулардағы медициналық- әлеуметтік сараптама тәсілдері.

		4. Мүгедектікті айқындау, мүгедектік себептерін және шектеулігін бағалау бойынша әдістемелік ұсынымдар.
	2-міндет: Үйде, стационарда сырттай, куәландыру (қайта куәландыру)	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Клиникалық-сараптамалық және оңалту болжамдарын бағалау. 2. Оңалту шараларының қажеттілігін анықтау. 3. Мемлекеттік көмек алушының тыныс-тіршілігінің шектелуінің дәрежесін бағалау. 4. Заманауи ақпараттық - коммуникациялық технологияларды, оның ішінде интернет - ресурстарды, «МОДҚ» ААЖ жүйесін пайдалану. 5. Басқа мамандармен өзара әрекеттесу, командада жұмыс істеу. 6. Психологиялық жұмыстың/ қолдаудың дағдыларын меңгеру. 7. Коммуникативтік дағдыларын меңгеру. 8. Заңнамада көзделген құжаттар қабылдауын ресімдеу: бастапқы куәландыру кезінде; мүгедектік бойынша әлеуметтік жәрдемақысын, мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақысын тағайындау үшін. 9. Өз жұмысының көрсеткіштерін талдау.
		Білуге тиіс: 1. Нормативтік құқықтық актілер: Конституция. Мүгедектер құқықтары туралы Конвенциясы. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Кодексі. «Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Заңы. «Қазақстан Республикасында жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңы. «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Заңы. «Міндетті медициналық әлеуметтік сақтандыру туралы» Заңы. Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу ережелері. 2. Ұйымдастырушылық, диагностикалық, консультациялық, емдік және профилактикалық жұмыстары жөніндегі теориялық білімі. 3. Өртүрлі аурулардағы медициналық- әлеуметтік сараптаманың көзқарасы. 4. Мүгедектікті айқындау, мүгедектік себептері және өмірлік іс-әрекеттері шектеулігін бағалау жөнінде әдістемелік ұсынымдар.
2-еңбек функциясы:	1-міндет:	Икемділіктер мен дағдылар:

<p>Мүгедектігі бар адамға (мүгедектігі бар балаға) жеке абилитациялау және оңалту бағдарламаларын әзірлеу, оның ішінде медициналық, әлеуметтік және кәсіптік оңалту нысандар түрлерін, мерзімін және іс-шаралар көлемін айқындау</p>	<p>Мүгедектігі бар адамдардың оңалу әлеуетін айқындау және оңалту болжамын құру</p>	<ol style="list-style-type: none"> Мүгедектің оңалу әлеуетін анықтау және оңалту болжамын бағалау. Мүгедектігі бар адамның (мүгедектігі бар баланын) жеке абилитациялау және оңалту бағдарламасын жасау. Оңалту іс-шаралардың нәтижелерін бағалау. Әлеуметтік оңалту іс-шараларын, оның ішінде әлеуметтік-орта, әлеуметтік-педагогикалық, әлеуметтік-психологиялық, әлеуметтік-мәдени оңалту, әлеуметтік бейімдеу, дене шынықтыру іс-шараларын және спорттық іс-шараларын айқындау. Куәландырудан өтетін адамның деректерін «МОДҚ» ААЖ енгізу. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> Нормативтік құқықтық актілер: Мүгедектер құқықтары туралы Конвенциясы. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Кодексі. «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Заңы. «Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы» Заңы. Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу ережелері. Денсаулық саласындағы арнаулы әлеуметтік қызмет көрсету стандарт. Мүгедектігі бар адамдарды (мүгедектігі бар баланы) абилитациялау мен оңалтудың жеке бағдарламасын әзірлеу және іске асыру тәртібі. Мүгедектігі бар адамдарды (мүгедектігі бар балаларды) оңалтудың отандық және шетелдік тәжірибесі. Мүгедектігі бар адамдарды (мүгедектігі бар балаларды) оңалту түсінігі, бағыттары, нысандары мен әдістері.
<p>Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар</p>	<p>Жұмысты ұйымдастыру, коммуникация дағдылары, стресске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижеге бағытталғандық.</p>	
<p>СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы</p>	<p>6-деңгейі</p>	<p>Медициналық-әлеуметтік сараптаманың сарапшысы. Әлеуметтік қорғау ұйымы құрамдас бөлігінің (бөлімі, секторы, тобы) басшысы.</p>
<p>БА-мен байланысы</p>	<p>Әлеуметтік қорғау ұйымы құрамдас бөлігінің (бөлімі, секторы, тобы) басшысы</p>	<p>Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.</p>
<p>«Медициналық-әлеуметтік сараптаманың сарапшысы» кәсібінің карточкасы</p>		
<p>Кәсіптің коды</p>	<p>2213-2</p>	
<p>Кәсіптің атауы</p>	<p>Медициналық-әлеуметтік сараптаманың сарапшысы</p>	
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі</p>	<p>7</p>	
<p></p>	<p>Жоқ</p>	

<p>Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі</p>		
<p>Кәсіптік білім деңгейі</p>	<p>Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) әлеуметтік, экономикалық, психологиялық, педагогикалық, медициналық білім, мамандығы бойынша ұйымның экономикалық қызметінің тиісті түріне сәйкес келетін кем дегенде 5 жыл жұмыс өтілі.</p>	
<p>1-еңбек функциясы: Жалпы еңбек ету қабілетінен айырылу дәрежесін айқындау</p>	<p>Міндет: Кәсіби қызметтің сипатын (біліктілікті, еңбек сапасы мен көлемін, оны орындау қабілетін талдау)</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жарақаттың, кәсіптік аурудың сипатын және ауырлығын талдау 2. Өндірістегі жазатайым оқиғаға салдарынан немесе кәсіптік ауруға байланысты патологиялық процестің ерекшеліктерін талдау. 3. Организм функциялары бұзушылықтарының сипатын (түрін) талдау, организм функцияларының бұзылу дәрежесін анықтау. 4. Мемлекеттік көрсетілетін қызметті алушының психологиялық-физиологиялық қабілетін талдау. 5. Клиникалық-сараптамалық және оңалту болжамы мен клиникалық-еңбек болжамын қалыптастыру. 6. Кәсіби қызметті орындау мүмкіндігін бағалауды жүзеге асыру біліктіліктің төмендеуін айқындау. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құқықтық актілер: Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы кодексі. «Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы Заңы. «Қазақстан Республикасында Жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңы. «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Заңы. «Міндетті медициналық әлеуметтік сақтандыру туралы Заңы. Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу қағидалары. 2. Өндірістегі жазатайым оқиғадың және кәсіптік аурулардың салдарынан жұмысқа қабілеттілігінің жоғалу деңгейін анықтау критерийлері.

		<p>3. Кәсіптік аурудың жарақаттан кейінгі және алдыңғы даму кезеңдерін диагностикалаудың және ретроспективті талдаудың қазіргі заманғы әдістері әдістері.</p> <p>4. Еңбек жағдайларының разрядтары, сыншытары, еңбек күрделілігінің факторлары, өндірістік факторлары, кәсіби қызметтің санаттары</p> <p>5. Медициналық этика.</p>
<p>2-еңбек функциясы:</p> <p>Өндірістегі жазатайым оқиғалардың және кәсіптік аурулардың салдарынан зардап шеккендердің медициналық, әлеуметтік және кәсіптік оңалтуға мұқтаждығын айқындау және өндірістегі жазатайым оқиғалар мен кәсіптік аурулардың салдарынан зардап шеккендерді оңалту бағдарламасын әзірлеу</p>	<p>1-міндет:</p> <p>Оңалту-сараптамалық пікірін білікті түрде қалыптастыру</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оңалту болжамы мен оңалту әлеуетін бағалау. 2. Өндірістегі және кәсіптік аурулардағы жазатайым оқиға дың салдарынан зардап шеккен адам үшін оңалту бағдарламасын дайындау. 3. Оңалту жұмыстарының нәтижелерін бағалау. 4. Жәбірленушінің арнаулы көлікті беру қажеттілігін анықтау. 5. Жәбірленушінің дәрі-дәрмектерге қажеттілігін, оның ішінде емдеудің ұзақтығы мен жиілігін, дәрі-дәрмектің тағайындалған кезеңін анықтаңыз. 6. Жәбірленушінің басқа медициналық көмекке, оның ішінде арнаулы медициналық және тұрмыстық көмекке қажеттілігін анықтаңыз. 7. Өндірістегі жазатайым оқиға және кәсіптік ауру нәтижесінде зардап шеккен адамдарды оңалту түсінігі, нәтижелерін бағалау. 8. Қарсы көрсетілген және рұқсатты жұмыс түрлері туралы, соның ішінде қарсы көрсетілген өндірістік жағдайлар мен еңбек жағдайлары, және де денсаулық күйіне байланысты ұсынылған еңбек жағдайлары мен үлгілі еңбек түрлерін қоса ұсынымдарын қалыптастыру. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құқықтық актілер: <ul style="list-style-type: none"> «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» кодексі. «Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Заңы. «Қазақстан Республикасында Жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңы. «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Заңы. «Міндетті медициналық әлеуметтік сақтандыру туралы» Заңы.

		<p>Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу ережелері.</p> <p>2. Өндірістегі және кәсіптік ауру нәтижесінде зардап шеккен адамдарды оңалту түсінігі нысандары.</p> <p>3. Өндірістегі жазатайым оқиғаның және кәсіптік аурудың нәтижесінде зардап шеккен адамдарды оңалту отандық және шетелдік тәжірибесі.</p> <p>4. Өндірістегі жазатайым оқиға және кәсіптік ауру нәтижесінде зардап шеккен адамдарды оңалтумен айналысатын мекемелердің жүйесі.</p>
<p>3-еңбек функциясы:</p> <p>Әскери қызметке шақырылған азаматтардың (келісімшарт бойынша әскери қызметтегі әскери қызметкерлердің) денсаулық жайына байланысты ата-анасы, әйелі, туған ағасы, туған әпкесі, атасы, әжесі немесе асырап алушысының тұрақты күтіміне (көмегіне, қадағалауына) мұқтаждықты айқындау</p>	<p>Міндет:</p> <p>Тұрақты бөгде күтіміне (көмегіне, қадағалауына) денсаулық жағдайына байланысты мұқтаждықты анықтау тәртібі мен шарттары туралы мемлекеттік қызметті алушыны (оның заңды өкілін) хабардар ету</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық-сараптамалық және оңалту болжамдарын бағалау. 2. Мемлекеттік қызметті өтіліну дәрежесін бағалау. 3. Тыныс-тіршілігінің шектелуінің дағдыларын меңгеру. 4. Мемлекеттік қызметті алушының клиникалық-функционалдық, әлеуметтік-тұрмыстық және басқа деректерін талдау. 5. Сараптамалық шешім қабылдайтын мамандардың құрамында денсаулық жайына байланысты бөгде адамның күтіміне (көмегіне, қадағалауына) мұқтаждықты айқындау. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құқықтық актілер: «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Заңы. «Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы» Заңы. «Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы» Заңы. Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу ережелері. 2. Денсаулық жайына байланысты тұрақты сырттан қамқорлыққа (көмекке, қадағалауға) қажеттілігін анықтау критерийлері. 3. Медициналық этика. 4. Құжат айналымын жүргізу қағидалары.
<p>Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар</p>	<p>Жұмысты ұйымдастыру, коммуникация дағдылары, стреске төзімділік, команда жұмыс істеу, жауапкершілік, нәтижеге бағытталғандық.</p>	
<p>СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы</p>	<p>7-деңгей</p>	<p>Медициналық бөлімінің меңгерушісі.</p> <p>Әлеуметтік жұмыс жөніндегі директордың орынбасары.</p> <p>Медициналық жұмыс жөніндегі директордың орынбасары.</p>

БА-мен байланысы	Мекеме (ұйымы) басшысының орынбасары	Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.
«Медициналық-әлеуметтік сараптаманың дәрігері» кәсібінің карточкасы		
Кәсіптің коды	1342-1-004, 2211-1, 2211-7, 2211-8, 2212-6, 2212-8, 2212-8-011, 2213-1, 2213-2, 2214-1, 2214-3, 2215-1, 2217-1	
Кәсіптің атауы	<p>Медициналық-әлеуметтік сараптаманың дәрігері</p> <p>Медициналық-әлеуметтік комиссиясының бас сарапшысы</p> <p>Неврология саладағы дәрігер</p> <p>Терапия саладағы дәрігер</p> <p>Медициналық оңалту саладағы дәрігер</p> <p>Травматология-ортопедия салалардағы дәрігер</p> <p>Педиатрия саладағы дәрігер</p> <p>Жалпы хирургия саладағы дәрігер</p> <p>Онкологияжәне гематология салалардағы дәрігер</p> <p>Фтизиатрия саладағы дәрігер</p> <p>Психиатрия, психотерапия, наркология және медициналық психология салалардағы дәрігер</p> <p>Пульмонология саладағы дәрігер</p> <p>Офтальмология саладағы дәрігер</p> <p>Дәрігер-психиатр</p>	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	6	
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	Жоғары медициналық білім, тиісті мамандығы бойынша маман сертификаты.	
Кәсіби білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) медициналық білім, тиісті мамандығы бойынша маман сертификаты.	
<p>1-еңбек функциясы:</p> <p>Медициналық - әлеуметтік сараптама жүргізу мемлекеттік қызметі бойынша жұмыстарды ұйымдастыру</p>	<p>1-міндет:</p> <p>Дәрігердің орта және кіші медициналық персоналдың қызметіне, оның ішінде медициналық-әлеуметтік сараптама саласындағы этика және деонтология қағидаттарының, медициналық құпияның сақталуына бақылауды жүзеге асыру</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Персоналдың жұмысын ұйымдастыру, мақсаттарды қою және міндеттерді қалыптастыру, басымдықтарды айқындау. 2. Шешімдер нұсқаларын әзірлеу және оларды іске асыруға байланысты тәуекелдерді бағалау. 3. Қаржылық және статистикалық есептілік деректерін талдау 4. Халыққа мүгедекті және медициналық-әлеуметтік сараптама қызметін талдау. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құқықтық актілер: <p>Конституция.</p> <p>«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» кодексі.</p>

		<p>Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы» Заңы (бұдан әрі – «Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы» Заңы).</p> <p>Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңы (бұдан әрі – «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңы).</p> <p>«Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы» Заңы.</p> <p>2. Ұйымдастырудың теориясы оның ішінде жобалық және бағдарламалық-нысаналы басқару.</p> <p>3. Медициналық әлеуметтік сараптама және мүгедектігі бар адамдарды оналту мәселелері.</p>
	<p>2-міндет: Жоғарыда тұрған және басқа да ұйымдармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Медициналық-әлеуметтік сараптама қызметі туралы жария сөз сөйлеулер жүргізу.</p> <p>2. Медициналық- әлеуметтік сараптама оның ішінде баспа және электрондық бұқаралық ақпарат құралдары үшін презентациялық және ақпараттық-талдамалық материалдар, мақалалар, анықтамалар дайындау.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы және мүгедектік проблемалар бойынша мәселелер Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау органдарымен және әлеуметтік сақтандыру және басқа ұйымдарымен өзара әрекеттесу.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Нормативтік құқықтық актілер: «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» кодексі. «Қазақстан Республикасындағы мүгедектігі бар адамдарды қорғау туралы» Заңы. «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңы. «Арнаулы медициналық көмек көрсету туралы» Заңы. «Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы» Заңы. Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу ереже.</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптама саласындағы этика және деонтология негіздері.</p>
<p>2-еңбек функциясы: Медициналық және әлеуметтік сараптама басқармасының қызметін жоспарлау және бақылау</p>	<p>Міндет: Медициналық - әлеуметтік сараптама басқармасының жұмысын ұйымдастыру</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Ұйым қызметін жоспарлау, бағдарламаларды әзірлеу, медициналық- әлеуметтік сараптама қызметінің көрсеткіштері жүйесін қалыптастыру.</p> <p>2. Персонал жұмысын ұйымдастыру, мақсаттарды қою және міндеттерді тұжырымдау, басымдықтарды айқындау</p> <p>3. Шешімдер нұсқаларын әзірлеу және оларды іске асыруға байланысты тәуекелдерді бағалау.</p> <p>4. Қаржылғық және статистикалық есептілік деректерін талдау</p> <p>5. Халықтың мүгедектік көрсеткіштерін және медициналық-әлеуметтік сараптама ұйымының қызметін талдау</p>
		<p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Нормативтік құқықтық актілер:</p>

		<p>Конституция.</p> <p>Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы кодексі.</p> <p>«Мемлекеттік қызметі туралы» Заңы.</p> <p>«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Заңы.</p> <p>«Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы» Заңы.</p> <p>2. Медициналық - әлеуметтік сараптама бюросы жүйесіндегі қаржылық, бухгалтерлік және статистикалық есепке алу негіздері.</p> <p>3. Мүгедектігі бар адамдарды медициналық-әлеуметтік сараптау және оңалту мәселелері.</p>
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникативтік дағдылар, стресске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижелерге бағдарлық.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	7-деңгей	<p>Дәрігер.</p> <p>Сарапшы.</p> <p>Құрылымдық бөлімшенің басшысы.</p>
БА-мен байланысы	<p>Дәрігер.</p> <p>Сарапшы.</p> <p>Құрылымдық бөлімшенің басшысы.</p>	«Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2009 жылғы 26 қарашадағы № 791 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5945 болып тіркелген) (бұдан әрі - Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының біліктілік сипаттамалары).
«Медициналық-әлеуметтік сараптаманың дәрігері» кәсібінің карточкасы		
Кәсіптің коды	1342-1-004, 2211-1, 2211-7, 2211-8, 2212-6, 2212-8, 2212-8-011, 2213-1, 2213-2, 2214-1, 2214-3, 2215-1, 2217-1	
Кәсіптің атауы	<p>Медициналық-әлеуметтік сараптаманың дәрігері</p> <p>Медициналық-әлеуметтік комиссиясының бас сарапшысы</p> <p>Неврология саладағы дәрігер</p> <p>Терапия саладағы дәрігер</p> <p>Медициналық оңалту саладағы дәрігер</p> <p>Травматология-ортопедия салалардағы дәрігер</p> <p>Педиатрия саладағы дәрігер</p> <p>Жалпы хирургия саладағы дәрігер</p> <p>Онкология және гематология салалардағы дәрігер</p> <p>Фтизиатрия саладағы дәрігер</p> <p>Психиатрия, психотерапия, наркология және медициналық психология салалардағы дәрігер</p> <p>Пульмонология саладағы дәрігер</p> <p>Офтальмология саладағы дәрігер</p> <p>Дәрігер-психиатр</p>	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	7	
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптер үшін біліктілік деңгейі	Жоғары (жоғары оқу орнынан кейінгі) медициналық білім, тиісті мамандығы бойынша маман сертификаты.	

Кәсіби білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) медициналық білім, тиісті мамандығы бойынша маман сертификаты.	
1-еңбек функциясы: Медициналық- әлеуметтік сараптаманы жетілдіру	1-міндет: Медициналық - әлеуметтік сараптама практикасына сараптамалық шешімдердің ғылыми әдістерін енгізу жөнінде іс-шараларды әзірлеу және іске асыру	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Оңалту болжамы мен оңалту әлеуетін бағалау 2. Өндірістегі жазатайым оқиға дың және кәсіптік аурулардың салдарынан зардап шеккенді оңалту бағдарламасын әзірлеу. 3. Оңалту іс-шаралардың іске асыру нәтижелерін бағалау. 4. Зардап шеккен адамның арнайы көлік құралымен қамту мұқтаждығын айқындау. 5. Зардап шеккен адамның емдік дәрі-дәрмектердегі мұқтаждығын, оның ішінде емделу мерзімін, ұзақтығын және дүркіндер еселігін айқындау. 6. Арнаулы медициналық және тұрмыстық күтімді қоса зардап шеккен адамның сырттай қамқорлық мұқтаждығын айқындау. 7. Өндірістегі жазатайым оқиға және кәсіптік ауру салдарынан зардап шеккен адамды оңалту нәтижелерін бағалау. 8. Қарсы көрсетімдегі өндірістік факторлары мен еңбек жағдайларын, денсаулық жайы бойынша қолжетімді рұқсат берілген еңбек жағдайлары мен үлгілі еңбек түрлерін қоса қарсы көрсетімдегі және қолжетімді еңбек түрлері жөнінде ұсынымдарды қалыптастыру.
		Білуге тиіс: 1. Нормативтік құқықтық актілер: «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңы. «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» Заңы. «Міндетті медициналық әлеуметтік сақтандыру туралы» Заңы. «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы». «Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Заңы. Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу ереже. 2. Өндірістегі жазатайым оқиға және кәсіптік ауру нәтижесінде зардап шеккен адамдарды оңалтудың түсінігі, бағыттары мен нысандары. 3. Өндірістегі жазатайым оқиға және кәсіптік ауру салдарынан зардап шеккен адамдарды оңалту отандық және шетелдік тәжірибесі. 4. Өндірістегі жазатайым оқиға және кәсіптік ауру салдарынан зардап шеккен адамдарды оңалту мекемелер жүйесі.
	2-міндет: Мемлекеттік қызметтердің мониторингін ұйымдастыру	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Әлеуметтік-экономикалық, әлеуметтік-демографиялық жағдайды талдау.

		<p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу заманауи әдістері мен құралдарын енгізу үшін қажетті нормативтік және әдістемелік құжаттардың жобаларын әзірлеу.</p> <p>3. Клиникалық- сараптамалық қорытындылардың негізділігін бақылау.</p> <p>4. Автоматтандырылған режимде статистикалық талдау жүргізу.</p>
		<p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Нормативтік құқықтық актілер: «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңы. «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы Заңы. «Міндетті медициналық әлеуметтік сақтандыру туралы Заңы.</p> <p>Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу ереже.</p> <p>2. Медициналық этика.</p> <p>3. Құжат айналымын жүргізу қағидалары.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу саласындағы мемлекеттік әлеуметтік саясаттың негізгі бағдарлары, стратегиялары мен бағдарламалардың ережелері.</p> <p>5. Мүгедектігі бар адамдарды оңалтуды ұйымдастыруға қатысты халықаралық тәжірибесін қоса медициналық-әлеуметтік сараптау мен мүгедектігі бар адамдарды оңалту заманауи әдістері.</p>
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникативтік дағдылар, стресске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижелерге бағдарлық.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	7-8-деңгейлер	<p>Мекеменің (ұйымның) басшысы.</p> <p>Денсаулық сақтау ұйымдағы құрылымдық бөлімшенің меңгерушісі (бас дәрігер, директор, аға дәрігер, меңгеруші, басшы).</p> <p>Клиникалық (параклиникалық) бөлімшенің меңгерушісі.</p>
БА-мен байланысы	<p>Мекеменің (ұйымның) басшысы.</p> <p>Денсаулық сақтау ұйымдағы құрылымдық бөлімшенің меңгерушісі (бас дәрігер, директор, аға дәрігер, меңгеруші, басшы).</p> <p>Клиникалық (параклиникалық) бөлімшенің меңгерушісі.</p>	Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының біліктілік сипаттамалары.

«Медициналық – әлеуметтік сараптаманың медициналық тіркеушісі» кәсібінің карточкасы	
Кәсіптің коды	3252
Кәсіптің атауы	Медициналық – әлеуметтік сараптаманың медициналық тіркеушісі
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	4
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа	Техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) әлеуметтік, педагогикалық, медициналық білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.

<p>да қызметшілірі лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі ҚЖБИ</p>		
<p>Кәсіби білім деңгейі</p>	<p>Техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) әлеуметтік, педагогикалық, медициналық білім.</p>	
<p>1-еңбек функциясы: Пациенттерді медициналық тіркеуді жүргізу</p>	<p>1-міндет: МӘС тіркеу бөлімінде пациенттерді ақпараттық-анықтамалық қолдау</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тіркеу бөлімі жұмысының барлық мәселелері бойынша қағидалар мен коммуникация процедураларын пайдалану. 2. Өтініш берушілерден қабылданатын құжаттардың толықтылығы мен жарамдылық мерзімін тексеру. 3. Когнитивтік бұзылушылықтары, сөйлеу, көру, есту қабілеті жоғалған оның ішінде қарым-қатынас орнатуының бұзылушылықтары бар пациенттермен қарым-қатынас орнату. 4. Мүгедектігі алғашқы рет айқындалған кезде мүгедектік бойынша жәрдемақыны, еңбек қабілеттілігінен айырылу жағдайын, әлеуметтік төлемді тағайындау үшін өтініштерді, құжаттарды қабылдау. 5. Пациенттерге медициналық-әлеуметтік көмек көрсету жөнінде ең өзекті мәселелері бойынша жүгінуі тәртібін түсіндіру. 6. Мәліметтерді «МОДҚ» ААЖ дерекқорына енгізу. 7. Белгіленген тәртіп пен есептілік алу және есептеме нысандарын қағаз және электрондық жеткізгіште толтыру. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық тіркеушінің міндеттері және кәсіптік коммуникациялары. 2. Азаматтардың денсаулығын сақтау саласында қолданылатын негізгі ұғымдар мен терминдер, нормативтік құжаттар. 3. Кәсіптік қарым-қатынас және жанжалсыз ынтымақтастықтың нормалары мен ережелері. 4. Өмірлік қиын жағдайда медициналық-әлеуметтік көмек алу тәртібі. 5. Медициналық сараптаманың түрлері, медициналық сараптаудан өту үшін жүгіну тәртібі.
	<p>2-міндет: Куәландырылатын адамды тіркеу</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Куәландырылатын адамның мүдделеріне сәйкес медициналық ұйымның қызметкерлерімен, медициналық және әлеуметтік қызметтер, басқа да ұйымдарымен әрекеттесу. 2. МӘС-ке жүгінген пациенттері туралы медициналық ақпаратты алу және тіркеу. 3. Пациент тұлғасын куәландыратын құжаттармен деректерді салыстырып тексеру. 4. Нысандар, құжаттар және медициналық карталарды толтыру үшін пациенттер арасында сауалнама жүргізу. 5. Мүгедектік туралы анықтамадан жіне МӘС актісінен үзіндіні жалпы еңбек қабілеттілігінен айырылу дәрежесі туралы анықтамадан үзіндіні әлеуметтік төлемдерді

		тағайындайтын және төлейтін органдарға тапсыру үшін тізім жолдау.
		Білуге тиіс: 1. Кәсіптік қарым-қатынас және жанжалсыз ынтымақтастықтың нормалары мен қағидалары. 2. Ақпаратты жинау және сақтау заманауи технологиялары. 3. Медициналық карталар мен МӘС электрондық дерекқорын сақтау жүйесі. 4. Қағаз және электрондық тасымалдағыштарда бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу талаптары.
Жеке құзыретіне қойылатын талаптар	Коммуникативтік дағдылар, эмоционалдық бауырмалдық, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, атқарғыштық, адалдық.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс	5-деңгей	Медициналық тіркеуші
БА-мен байланыс	Медициналық тіркеуші	Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.

«Медициналық – әлеуметтік сараптаманың медициналық тіркеушісі» кәсібінің карточкасы		
Кәсіптің коды	3252	
Кәсіптің атауы	Медициналық – әлеуметтік сараптаманың медициналық тіркеушісі	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5	
Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі ҚЖББИ	Жоғары әлеуметтік, педагогикалық, медициналық білім	
Кәсіби білім деңгейі	Жоғары әлеуметтік, педагогикалық, медициналық білім	
	Міндет: МӘС тіркеу бөлімінде картотеканы (дерекқорды) қалыптастыру және жүргізу	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Белгіленген кәсіптік коммуникацияларды пайдалану. 2. Кәсіптік міндеттерді шешу әдістерін өз бетінше әзірлеу және ұсыну. 3. Тіркеу бөлімінің картотекасында жұмыс кеңістігін ұйымдастыру. 4. Куәландырылатын тұлғалардың деректерін есепке алу топтары бойынша бөлу (аумақтық учаскелік қағидаты бойынша, электрондық нөмірлері бойынша). 5. «Азаматтарға арналған үкімет» Мемлекеттік корпорациясы бөлімшесіне «МОДҚ» АЖ арқылы өтініштер мен құжаттармен бірге электрондық өтінімдерді және мемлекеттік органдары мен (немесе) ұйымдардың ақпараттық жүйелерінің алынған мәліметтерді жолдау. 6. МӘС актілері мұрағатын құру.
		Білу тиіс: 1. Медициналық тіркеушінің лауазымдық міндеттері және кәсіптік қарым-қатынастары. 2. Куәландырылатын тұлғалардың медициналық құжаттамасына жүйеленген сақтау ұйымдастыру. 3. Ақпаратты жинау және сақтау заманауи технологиялары.

		<p>4. Ағымдағы және мұрағаттық медициналық құжаттарды рәсімдеу ережелері.</p> <p>5. Нормативтік құқықтық актілер:</p> <p>«Халықты әлеуметтік қорғау саласында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 26 наурыздағы № 165 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 11038 болып тіркелген).</p> <p>«Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу кезінде қалыптастырылатын құжаттардың нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 21 желтоқсандағы № 983 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 12886 болып тіркелген).</p>
Жеке құзыретіне қойылатын талаптар	Коммуникативтік дағдылар, эмоционалдық бауырмалдық, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, атқарғыштық, адалдық.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс	5-деңгей	Әдіскер
БА-мен байланыс	Әдіскер	Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.

«Еңбек және ұйымдастырушылық психология саласындағы психолог» кәсібінің карточкасы		
Кәсіптің коды	2634-2-001	
Кәсіптің атауы	Еңбек және ұйымдастырушылық психология саласындағы психолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	6 (6.1., 6.2., 6.3.)	
БА сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	<p>I-санатты психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және 2-санатты психолог ретінде кемінде 2 жыл жұмыс өтілі.</p> <p>II-санатты психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және санаты жоқ психолог ретінде кемінде 3 жыл жұмыс өтілі.</p> <p>Психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.</p>	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) кәсіптік білім	
<p>I-Еңбек функциясы:</p> <p>Жұмыс барасында еңбек процестерін және қызметкердің психологиялық күйін талдау</p>	<p>I-міндет:</p> <p>Белгіленген міндеттерге сәйкес ведомстваралық тобы мамандарын тиімді психологиялық даярлау нысандарын және әдістерін іріктеу</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қажеттілігі мен сұранымдарды ескере отырып жаттықпа сабақтарды құрастыру. 2. Психологиядағы жаңа технологияларын қолдану. 3. Ұтымды жұмыс және демалу тәртіптерін орнату. 4. Қызметкерлерге әсерін тигізетін психологиялық факторларын анықтау (қызметкерлерге әсер ететін қауіпті және зиянды өндірістік факторлар). 5. Өндірісті әлеуметтік-психологиялық басқару және ұжымның әлеуметтік даму мәселелері жөнінде кадрлар мен еңбек мәселелерімен айналысатын кәсіпорынның басшылары мен қызметкерлеріне кеңес беру. 6. Психологиялық факторлары мен эргономикалық талаптарды ескере отырып жұмысты ұйымдастыру жүйесін жобалау. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құқықтық актілер:

		<p>Бала құқықтары туралы Конвенциясы.</p> <p>Еңбек кодексі.</p> <p>«Білім туралы» Заңы.</p> <p>2. Еңбек және басқару психологиясы.</p> <p>3. Инженерлік және әлеуметтік психологиясы.</p> <p>4. Қызметкерлердің еңбек қызметінің психологиялық ерекшеліктерін зерттеу әдістері.</p> <p>5. Еңбек жағдайларын зерттеуде пайдаланылатын техникалық құралдар.</p> <p>6. Психология саласындағы отандық және шетелдік озат тәжірибесі.</p> <p>7. Өндірістік технологиясы негіздері.</p> <p>8. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері.</p> <p>9. Кәсіби бағдарлау және кәсіби бейімделу жұмыстың негіздері.</p> <p>10. Ішкі жұмыс тәртібінің ережелері, өндірістік санитария ережелері, өрт қауіпсіздігінің талаптары.</p>
	<p>2-міндет:</p> <p>Әлеуметтік органдары мен ұйымдар қызметкерлеріне психологиялық білім беру жүйесін құру бойынша жұмысты ұйымдастыру</p>	<p>Икемдіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Жеке адамға құрмет көрсету.</p> <p>2. Жалпы азаматтық және ұлттық құндылықтар жүйесіне бірігу бейімділікті көрсету.</p> <p>3. Моральдік-психологиялық ахуалды және еңбек.</p> <p>4. Жағдайларын жақсарту.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Психологиялық қолдау көрсету әдістері.</p> <p>2. Нейропсихикалық күйлердің тұрпаттамасы және шекаралық белгілері.</p> <p>3. Еңбек және басқару психологияның негіздері.</p> <p>4. Инженерлік және әлеуметтік психологиясы.</p> <p>5. Еңбек физиологиясы.</p> <p>6. Ұйымда қызмет ететін адамдарды тәрбиелеу мен оқыту психологиясының басымдық рөлін түсіну.</p>
<p>2-Еңбек функциясы:</p> <p>Кәсіпорын жұмысшыларының психологиялық қауіпсіздігін жоғарлату және психологиялық сәтсіздігін алдын алу бағдарламаларын әзірлеу және асыру</p>	<p>1-міндет:</p> <p>Мамандарды психологиялық дайындауда тиімді нысандары мен әдістерін іріктеу</p>	<p>Икемдіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Оқу бағдарламасы талаптарына сәйкес сабақтарды жоспарлау.</p> <p>2. Кәсіптік даму траекториясын анықтау.</p> <p>3. Жас жұмысшылар мен мамандардың өндірістік және кәсіптік бейімделу шараларын іске асыру.</p> <p>4. Ұйымдастырушылық қатынастардың әр түрлі және күрделі жүйесіне адам мінез-құлқының психологиялық механизмдері туралы арнайы ақпарат жинау.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Нормативтік құқықтық актілер:</p> <p>Еңбек кодексі.</p> <p>«Жұмыс берушінің еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықтарды әзірлеу, бекіту және қарау ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 30 қарашадағы № 927 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 12534 болып тіркелген).</p>

		<p>2. Отандық және шетелдік психологиялық жүйелерін дамытудың заманауи үрдістері.</p> <p>3. Басқару психологиясы, ұйымдастырушылық психологиясы.</p> <p>4. Қақтығыстарды шешу технологиясы.</p> <p>5. Психологтардың отандық және шетелдік озат тәжірибесі.</p> <p>6. Ішкі еңбек тәртібі ережелері.</p>
<p>3-Еңбек функциясы:</p> <p>Қызметкерлердің кәсіптік қабілеттігінің төмендеуіне әсер тигізетін факторларды анықтау және алдын алу</p>	<p>1-міндет:</p> <p>Психологиялық және әлеуметтік деңгейі мен мазмұнын зерттеу</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Әлеуметтік-психологиялық тәуекелдер мен қақтығыс факторларын бағалау;</p> <p>2. Әлеуметтік және психологиялық шиеленісті төмендету бойынша алдын алу жұмысын жүргізу;</p> <p>3. Кәсіпорын қауіпсіздігі жүйесіндегі негізгі қызметтік міндеттерге қоса қызметкерлердің бейілділігін анықтау және арту мақсатында жаңадан қабылданған қызметкерлерімен сұхбат жүргізу;</p> <p>4. Ұйымдағы шиеленісті төмендету мәселелері бойынша жеке және топтық кеңес жүргізу.</p>
		<p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Қызметкерлер қызметіндегі психологиялық ерекшеліктерін зерттеу әдістері;</p> <p>2. Күйзеліс жағдайлар психологиясы;</p> <p>3. Әлеуметтену, әлеуметтік бейімделу мәселелері, әлеуметтік орта сипаттамалары;</p> <p>4. Кәсіптер мен мамандардың жіктелімі және кәсіппен адамға қойылатын талаптар.</p>
	<p>2-міндет:</p> <p>Психологиялық ортаны зерттеу</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Сұхбаттасты мұқият тыңдау және есту икемділігі.</p> <p>2. Күйзеліс жағдайлардағы тұрақтылық.</p> <p>3. Психологиялық зерттеулерді жүргізу.</p> <p>4. Қарым-қатынас жөнінде әлеуметтік-психологиялық тренингтерін өткізу.</p> <p>5. Заманауи психологиялық диагностика жасау әдістерін меңгеру.</p>
		<p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Қызметкерлер қызметіндегі психологиялық ерекшеліктерін зерттеу әдістері.</p> <p>2. Жұмыс жағдайын зерттеуде пайдаланылатын техникалық құралдар.</p> <p>3. Кері байланысқа жету әдістері мен құралдары.</p> <p>4. Рефлексия әдістерін қолдану, қиындықтарды анықтау және ұжым қызметін оңтайландыру.</p>
<p>Жеке бас құзыреттеріне қойылатын талаптар</p>	<p>Жұмысты ұйымдастыру, коммуникациялар дағдылары, стреске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижелерге бағдарлық.</p>	
<p>СБШ шеңберінде басқа мамандықтарға қатысы</p>	<p>7-деңгей</p>	<p>Әлеуметтік дамыту бөлімінің басшысы</p>
<p>БА-мен байланысы</p>	<p>Әлеуметтік дамыту бөлімінің басшысы</p>	<p>Басшылардың, мамандардың және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.</p>
<p>«Әлеуметтік психолог» кәсібінің карточкасы</p>		
<p>Кәсіп коды:</p>	<p>2634-9-004</p>	
<p>Кәсіптің атауы:</p>	<p>Әлеуметтік психолог</p>	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6 (6.1., 6.2., 6.3.)	
БА сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	<p>I-санатты психолог: тиісті мамандағы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орынынан кейінгі) білім және 2-санатты психолог ретінде кемінде 2 жыл жұмыс өтіледі.</p> <p>II-санатты психолог: тиісті мамандары бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орынынан кейінгі) білім және санаты жоқ психолог ретінде кемінде 3 жыл жұмыс өтілі.</p> <p>Психолог: тиісті манадағы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орынынан кейінгі) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.</p>	
Кәсіптік білімі деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) кәсіптік білім	
<p>1-еңбек функциясы:</p> <p>Өмірдің қиын жағдайына ұшыраған әлеуметтік тобына және ерекше тұлғаларға (клиенттерге) психологиялық көмек көрсету</p>	<p>1-міндет:</p> <p>Клиенттерге психологиялық қолдау көрсетудің жеке бағдарламаларын әзірлеу</p> <p>2-міндет:</p> <p>Клиенттердің жеке ресурстарын жетілдіру және топтық және жеке кеңестерді өткізу үшін команда құру және бағдарламаларды жүзеге асыру</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиенттерге психологиялық көмек көрсету бойынша әртүрлі адамдармен және топтармен өзара әрекеттесу. 2. Психологиялық көмекке мұқтаж клиенттерге психологиялық қолдау ұйымдастыру. 3. Өмірлік қиын жағдайлардан шығу үшін клиенттерге психологиялық қолдау көрсету. 4. Кәсіби этикалық нормалар шеңберінде клиенттердің әлеуметтік ортасына психологиялық әсер ету. 5. Клиенттерді әлеуметтендіру қиындықтарын еңсеру үшін нақты психологиялық технологияларды қолдану. 6. Халық арасында психологиялық білімді тарату қызметін жүргізу. 7. Өмірлік қиын жағдайдағы адамдарға қолдау көрсету мәселелері бойынша әлеуметтік саласы органдары мен ұйымдардың басқа қызметкерлерімен өзара әрекеттесу. 8. Клиенттер мен жеке жұмыс істеу бағдарламаларын әзірлеу. 9. Клиенттермен топтық жұмыс істеу бағдарламаларын әзірлеу. 10. Өмірлік қиын жағдайдағы әлеуметтік топтардың мүшелеріне психологиялық көмек көрсету бағдарламаларын әзірлеу. 11. Клиенттер дерекқорын жүргізу. 12. Құжаттар айналымын басқару және клиент туралы алынған деректер құпиялылығын қамтамасыз ету. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтік психологиядағы заманауи үрдістер, өзекті мәселелер және жұмыс істеу әдістері. 2. Дағдарыс, қайғы, қаза және жоғалту психологиясы. 3. Төтенше жағдайлар психологиясы. 4. Жеке тұлғаның және шағын топтардың психологиясы. 5. Отбасы мен отбасылық қарым-қатынастар психологиясы.

		<p>6. Тәуелділік, аддикциялар психологиясы, девинантология.</p> <p>7. Өмірдің түрлі кезеңдеріндегі тұлғаның даму жастық ерекшеліктері.</p> <p>8. Әлеуметтендіру мәселелері.</p> <p>9. Қолайсыз әлеуметтік жағдайдағы тұлғаның даму ерекшеліктері.</p> <p>10. Әлеуметтендіру бұзылыстардағы психологиялық көмектің технологиясы, әдістері мен түрлері.</p> <p>11. Психологиялық кеңес беру негіздері.</p> <p>12. Әлеуметтік психологиялық тренингті ұйымдастыру және жүргізу негіздері.</p>
<p>2-еңбек функциясы:</p> <p>Әлеуметтік топтарға және жеке тұлғаларға (клиенттерге) психологиялық көмек көрсету бойынша ведомствоаралық топтарды дайындау</p>	<p>1-міндет:</p> <p>Ведомствоаралық ынтымақтастық бағдарламаларының әртүрлі бейіндерін басқа бағдардағы мамандармен бірлесіп әзірлеу</p> <p>2-міндет:</p> <p>Мамандарды оқыту және олардың психологиялық дайындығы</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ведомствоаралық тобы мамандарын тиімді психологиялық дайындау нысандары мен әдістерін іріктеу. 2. Ведомствоаралық топ мамандарына психологиялық дайындықты жүргізу. 3. Психологиялық көмек көрсету бойынша мамандарды даярлау бағдарламаларын әзірлеу. 4. Топта қызмет ету бойынша жеке мамандарға кеңес беру. 5. Құжаттама мен қызметтік хат жазысуды жүргізу. 6. Ұйым мәселелерін шешу үшін ақпараттық, дерекқорлар және басқа ақпараттық жүйелерімен жұмыс істеуге арналған заманауи технологияларын қолдану. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтік психология, жеке және кіші топтар психологиясы. 2. Топтық жұмыс әдістемесі. 3. Басқару психологиясы, ұйымдастырушылық және өндірістік психологиясы. 4. Ведомствоаралық ынтымақтастық реттемесі және әртүрлі ведомстволар мамандары арасындағы кәсіби ақпарат алмасу ережелері. 5. Топта жұмыс істеу технологиясы. 6. Әлеуметтік, психологиялық және басқа ресурстарды белсендіру әдістері. 7. Мамандармен тиімді қарым-қатынастар құру әдістемесі. 8. Шиеленістер мен жанжалдарды шешу технологиялары.
<p>3-еңбек функциясы:</p> <p>Әлеуметтік мекемелер мен ұйымдардың (клиенттердің) қызметкерлеріне психологиялық көмек көрсету.</p>	<p>1-міндет:</p> <p>Жоспарларды әзірлеу, психологиялық көмек көрсету нысандары мен шарттарын келісу.</p> <p>2-міндет:</p> <p>Жеке психологиялық көмек көрсету.</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологиялық көмек алу үшін әлеуметтік саласы мекемелері мен ұйымдарға түскен өтініштерді және өтінімдерді талдау.

	<p>3-міндет:</p> <p>Психологиялық тренингтерді, сабақтарды жүргізу және консультация беру</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Әлеуметтік саладағы стандарттар мен регламенттерге сәйкес клиенттердің қызмет нәтижелілігін талдау және бағалау 3. Әлеуметтік салада психологиялық қызмет көрсету жөнінде құжаттарды дайындау. 5. Жұмыста ақпараттық жүйелерді пайдалану, қызмет бағдары бойынша жаңа ақпаратты ізде-стіруді жүзеге асыру. 6. Тәжірибеде ересектерді оқыту әдістемелерін, жеке және топтық жұмысты қолдану. 7. Психологиялық көмек көрсету тиімділігін бағалау. 8. Психологиялық қызмет алушылармен кері байланысты сыни бағалау. 9. Әлеуметтік саладағы құжаттарға қойылатын талаптарға сәйкес құжаттаманы, қызметтік хат алмасу жүргізу. 10. Клиенттерге психологиялық көмек көрсету жаңа нысандары мен әдістерін әзірлеу.
	<p>4-еңбек функциясы:</p> <p>Халыққа, әлеуметтік мекемелер мен ұйымдардың қызметкерлеріне психологиялық білім беру жүйесін құру жөніндегі жұмысты ұйымдастыру</p>	<p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтік психология, жеке және кіші топтар психологиясы. 2. Жеке консультациялар мен тренингтер әдіснамасы. 3. Ұйымдастырушылық психологиясы. 4. Келіссөздерді жүргізудің негізгі қағидаттары, түрлері, стратегиясы және тактикалық әдістері. 5. Ұйымдар қызметкерлеріне психологиялық көмек көрсетудің негізгі теориялары. 6. Әлеуметтік саласындағы персоналды басқару, ведомствоаралық ынтымақтастық, қызмет көрсету құжаттар айналымына қойылатын талаптар. 7. Психологиядағы қызмет көрсету сапасы мен шарттарына қойылатын заманауи стандарттық талаптар. 8. Жеке деректерді сақтау және оларды пайдалану. <p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологиялық білім беру жоспары мен бағдарламаларын әзірлеу үшін халықтың, әлеуметтік мекемелердің және ұйымдардың өтінімдер мен өтініштерді жинау. 2. Әлеуметтік саласының органдары мен ұйымдармен реттемелерді әзірлеу және келісу. 3. Психологиялық білім беру және ақпараттық консультациялар өткізу жоспарын әзірлеу кезінде психологиялық қауіпсіздігі және орта жайлылығын бақылау нәтижелерін пайдалану. 4. Психологиялық білім берудің әртүрлі нысандары мен әдістерін, оның ішінде белсенді әдістерді қолдану.
	<p>1-міндет:</p> <p>Психологиялық білім беру жоспарын әзірлеу.</p> <p>2-міндет:</p> <p>Психологиялық қызметтер тізімін және олардың қолжетімділігін дайындау.</p> <p>3-міндет:</p> <p>Психологиялық білім беру әлеуметтік саласының органдары мен ұйымдар қызметкерлеріне ұсынымдарды әзірлеу.</p> <p>4-міндет:</p>	

	Психологиялық қызметтерді алу мүмкіндігі жөнінде топтық және жеке ақпараттық кеңестер өткізу.	<p>5. Психологиялық қызметтер жөнінде халықтың кез-келген тобына ақпаратты құзыретті, қолжетімді ұсыну.</p> <p>6. Психологиялық білім беру үшін визуалды материалдар жасау.</p> <p>7. Психологиялық білім беруде қарым-қатынас, білім беру, этникалық, конфессиялық және басқа да кедергілерді еңсеру.</p> <p>8. Психологиялық білім беру тиімділігін бағалау.</p> <p>9. Заманауи жұмыс технологияларын меңгеру.</p> <p>10. Құжаттаманы және қызметтік хат алмасуды жүргізу.</p>
		<p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Әлеуметтік саладағы нақты міндеттерді шешу органдары мен ұйымдар.</p> <p>2. Әлеуметтік психология, жеке және кіші топтар психологиясы.</p> <p>3. Тұрмыстың және отбасылық тәрбиелеудің ұлттық және өңірлік ерекшеліктері.</p> <p>4. Отбасылық психология, отбасылық кеңес, отбасылық дағдарыстар.</p> <p>5. Әлеуметтену, әлеуметтік бейімделу және бейімсіздену мәселелері, әлеуметтік орта сипаттамалары.</p> <p>6. Адамның өмірлік іс-әрекеттері мен қоршаған ортаның қауіпсіздігі.</p> <p>7. Дағдарыс, қайғы, қаза және жоғалту психологиясы.</p>
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникациялар дағдылары, стресске төзімділік, командада жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижелерге бағдарлық.	
СБШ шеңберінде басқа мамандықтарға қатысы	7-деңгей	Әлеуметтік дамыту бөлімінің басшысы
БА-мен байланысы	Әлеуметтік дамыту бөлімінің басшысы	Басшылардың, мамандардың және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.

«Пенитенциарлық жүйесінде сотталғандармен жұмыс істейтін әлеуметтік қызметкер» кәсібінің карточкасы		
Кәсіптің коды	2634-4-001	
Кәсіптің атауы	Пенитенциарлық жүйесінде сотталғандармен жұмыс істейтін әлеуметтік қызметкер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	6	
БА сәйкес кәсіптік біліктілік деңгейі	Жоқ	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) әлеуметтік, психологиялық, педагогикалық білім.	
1-Еңбек функциясы: Қылмыстық жазасын өтеу кезінде, оның ішінде босатылғаннан кейін қоғамға бейімделу (қайта бейімделу) кезінде оларға түзету және қайта әлеуметтендіру мақсатында әлеуметтік көмек, қолдау көрсету және қорғау	1-міндет: Оңалышуға оңалту ортасын ұйымдастыру, өмір сүру кеңістігін жайластыру, әлеуметтік-психологиялық кедергілерді жеңу үшін ұсынымдар беру және көмек көрсету	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Әлеуметтік-психологиялық оңалту жөнінде оңтайлы іс-шаралар тізбесін және оларды іске асыру кезектілігін белгілеу.

		<p>2. Оңалушының, оның жақын ортасы мен орта ресурстарының мүмкіндіктеріне сәйкес оңалту іс-шаралардың нәтижелерін бағалау.</p> <p>3. Оңалушы мен оның заңды өкілдеріне оң көзқарас, шыдамдылық, эмоционалдық қолдау көрсету.</p> <p>4. Сотталғандардың құқықтық мәртебесін сақтау</p> <p>5. Кәсіптік мәселелерді шешу әдістерін дербес қабылдау.</p>
		<p>1. Білуге тиіс:</p> <p>1. Нормативтік құқықтық актілер:</p> <p>Бала құқықтары туралы Конвенциясы.</p> <p>«Білім туралы» Заңы.</p> <p>«Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы».</p> <p>«Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарға әлеуметтік көмек көрсету туралы» Заңы.</p> <p>2. Медиация, шиеленістерді шешу негізгі әдістері мен тәсілдері.</p>
Жеке бас құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникациялар дағдылары, стресске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижелерге бейімделу.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	7-деңгей	Қылмыстық атқару жүйесі мекемесінің консультанты. Құрылымдық бөлімшенің басшысы
БА-мен байланысы	Қылмыстық атқару жүйесі мекемесінің консультанты. Құрылымдық бөлімшенің басшысы.	Жоқ

«Пенитенциарлық жүйесіндегі сотталғандармен жұмыс істейтін әлеуметтік қызметкер» кәсібінің карточкасы		
Кәсіптің коды	2634-4-001	
Кәсіптің атауы	Қылмыстық атқару жүйесі мекемесінің консультанты	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	7	
БА сәйкес кәсіптік біліктілік деңгейі	Кәсіби консультант: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және мамандығы бойынша кемінде 2 жыл жұмыс өтілі.	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) әлеуметтік, психологиялық, педагогикалық білім және мамандығы бойынша кемінде 2 жыл жұмыс өтілі.	
1-еңбек функциясы:	1-міндет:	Икемділіктер мен дағдылар:

<p>Бағдарламалау және жоспарлау. Пациенттерге ұзақ мерзімді диагностикалық қадағалауды жүзеге асыру</p>	<p>Психологиялық және әлеуметтік зерттеулердің мақсаттары мен міндеттерін белгілеу, қадағалау жүргізу</p>	<p>1. Қоғамға қайта әлеуметтену және іс-әрекеттер жоспарын (сотталғандармен бірге мақсаттарды, болашақ жұмыстың міндеттерін, қызмет әдістерін, құралдарын, нысандары мен кезеңдерін айқындау) әзірлеу.</p> <p>2. Сотталғандар және әлеуметтік қызмет мамандары арасында сенім ахуалын қалыптастыру.</p> <p>3. Психологиялық және әлеуметтік зерттеулер жүргізу, іс-әрекеттерді әлеуметтік қызметімен үйлестіру.</p> <p>4. Міндетті түрде сотталғанның, оның тағдырына мүдделі адамдардың қатысуымен құжаттарды ресімдеу және бекітуге дайындау.</p> <p>5. Бақылау жүргізу.</p> <p>6. Сотталғанды заңға бағынышты мінез-құлыққа тарту.</p>
	<p>2-міндет: Ұйымдастыру-атқарушылық</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>4.1. Оқыту-нұсқаулау, кеңес беру, нақты іс-әрекеттерді ұйымдастыру.</p> <p>5.2. Көмек көрсету, қолдау, ынталандыру, түзету, қарым-қатынасты және әлеуметтік пайдалы қызметтерді ұйымдастыру</p> <p>3. Сотталғандардың, мамандардың өзара іс-әрекеттесуді қамтамасыз ету, ынтымақтастықты үйлестіру, жеке іс-әрекеттер мен жұмыс кезеңдері нәтижелелігін бақылау және бағалау.</p>
<p>2-еңбек функциясы: Психологиялық - әлеуметтік зерттеу жүргізу</p>	<p>1-міндет: Психологиялық - социологиялық зерттеу жүргізудің тиісті әдістерін іріктеу</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Қылмыстық-атқару жүйесі мекемелеріне отырғызылған адамдарға әлеуметтік және психологиялық қолдау көрсету.</p> <p>2. Арнайы шаралар жүйесін орындау: қылмыстық-атқару жүйесі мекемелерінде «әлсіз» сотталғандарды және олардың тәуекел топтарын қалыпты күтуге қиындық тудыратын басқалардан ерекшеленетін объективтік және субъективтік мұқтаждыққа шалдыққан «әлсіз» сотталғандардың қажеттіліктерін қанағаттандыратын тұрмыстық жағдайларын нығайту, сақтау немесе қалпына келтіру; бостандықта өмір сүруге және пост-пенитенциарлық оңалтуға дайындау.</p>
		<p>1. Білуге тиіс:</p> <p>2.1. Нормативтік құқықтық актілер:</p> <p>3. Конституция.</p> <p>4. Қылмыстық кодексі.</p>

		7.2. Эксперименталды-психологиялық педагогикалық әдістерді іріктеу принциптерін. 3. Тұлғалық даму тұжырымдамасын және психопатология ерекшеліктерін.
	2-міндет: Өмірлік жағдайына диагностика жасау	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Өмірдің ауыр жағдайына, қылмыстық іске бару, бостандығынан айыру жеріне сотталып жеткізген себептерін (детерминант-факторлары), жаңа пенитенциарлық-әлеуметтік проблемаларын туындаған жағдайлар мен жайлар себептерін анықтау. 2. Қылмыстық-атқару жүйесінің сотталғанға тигізетін әсері деңгейін, оның ішінде нақты тұлғаның басқа ерекшеліктерін, жалпылығын, ортасын анықтау.
		Білуге тиіс: 1. Нормативтік құқықтық актілер: «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Кодексі. Қылмыстық кодексі. «Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарға әлеуметтік көмек көрсету туралы» Заңы. 2. Әлеуметтік жұмыс этикасының халықаралық кодексі, және сотталғандарға әлеуметтік қызметтерді ұйымдастыру жөніндегі басқа нормативтік құжаттар.
3-еңбек функциясы: Пенитенциарлық жүйедегі сотталғандарға консультациялық жұмысы	1-міндет: Консультациялау, әлеуметтік қолдау тобын құру	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Кәсіптік консультациялау әдістерін меңгеру. 2. Отбасылық ресурстарын жұмылдыруға бағытталған отбасылық консультациялау әдістерін меңгеру. 3. Азаматқа оң көзқарас, шыдамдылық таныту, эмоционалдық қолдау көрсету. 4. Кәсіптік қызметі үрдістерін басқару және бақылау, дәлелдеу және ақпаратты сауатты пайдалану.
		Білуге тиіс: 1. Нормативтік құқықтық актілер: Еңбек кодексі. Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы кодексі. «Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарға әлеуметтік көмек көрсету туралы» Заңы. 2. Медиация, шиеленіс жағдайларын шешу әдістері мен тәсілдері.
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникациялар дағдылары, стресске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижелерге бағдарлану.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	8-деңгей	Мекеменің (ұйымның) басшысы
БА-мен байланысы	Мекеменің (ұйымның) басшысы	Басшылардың, мамандардың және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.

«Әлеуметтік саласындағы психолог-консультант» кәсібінің карточкасы	
Кәсіптің коды	2634-9-004
Кәсіптің атауы	Әлеуметтік саласындағы психолог-консультант
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	6 (6.1., 6.2., 6.3.)
БА, халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптік біліктілік деңгейі	I-санатты психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және 2-санатты психолог ретінде кемінде 2 жыл жұмыс өтілі. II-санатты психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және санаты жоқ психолог ретінде кемінде 3 жыл жұмыс өтілі.

	<p>Психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.</p> <p>Әлеуметтік жұмыс жөніндегі консультант:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейдегі маман:</p> <p>жоғары санат: жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі бірінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 3 жыл;</p> <p>бірінші санат: жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі екінші санаттағы біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 2 жыл;</p> <p>екінші санат: жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім және жұмыс өтілі санаты жоқ біліктілігі жоғары деңгейдегі маман ретінде кемінде 1 жыл;</p> <p>санаты жоқ: жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) (әлеуметтік, педагогикалық, медициналық) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.</p>	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) психологиялық білім және ұйымның тиісті бейініне сәйкес келетін экономикалық қызметінде кемінде 5 жыл жұмыс өтілі.	
<p>1-еңбек функциясы:</p> <p>Әлеуметтік топтарға және жеке адамдарға психологиялық көмек көрсету бойынша ведомствоаралық топтарды құру</p>	<p>1-міндет:</p> <p>Ведомствоаралық өзара әрекеттесу бағдарламаларының басқа бағдарлы мамандарымен бірлесіп әзірлеу</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтік топтарға және жеке тұлғаларға психологиялық көмек көрсету бойынша ведомствоаралық топтарды дайындау. 2. Психологиялық қорғауды жоғарылату және халық психологиялық сәтсіздігін алдын алу бағдарламаларын әзірлеу. 3. Белгіленген міндеттеріне сәйкес ведомствоаралық топтың мамандарын тиімді психологиялық даярлаудың нысандары мен әдістерін іріктеу. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жеке тұлға психологиясы принциптері мен негіздерін. 2. Психотерапия және психологиялық кеңес беру принциптерін. 3. Командада жұмыс істеу, әртүрлі ведомстволар мамандары қызметін ұйымдастыру технологияларын. 4. Ведомствоаралық командаларды дайындау үшін әлеуметтік, психологиялық және басқа ресурстарын жандандыру әдістерін.
	<p>2-міндет:</p> <p>Клиенттерге психологиялық көмек көрсету жөнінде ведомствоаралық тобының мамандарына кеңес беру</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық психологиядағы нақты психологиялық мәселелерін шешуде заманауи құралдарын, психотехнологияларды дұрыс іріктеу және пайдалану. 2. Клиент талаптарына және мәселесіне сәйкес келетін дұрыс іріктеу жасау. 3. Психикалық әсердің бағыты мен технологиясын іріктеу. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиенттердің психологиялық қасиеттері мен күйлері.

		<p>2. Психологиялық кеңес беру негізгі заманауи тұжырымдамалары.</p> <p>3. Мамандармен тиімді қарым-қатынас жасау техникалары.</p> <p>4. Кәсіптік этика талаптарын.</p>
<p>2-еңбек функциясы:</p> <p>Халықтың өмір сүру ортасының психологиялық қауіпсіздігі мен жайлылығы мониторингін ұйымдастыру</p>	<p>1-міндет:</p> <p>Халықтың тіршілік ортасының талаптары мен мүмкіндіктеріне сәйкестігінің психологиялық өлшемдерін анықтау</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Психологиялық тәуекелдерді, әлеуметтік және психологиялық шиеленіс факторларын анықтау және бағалау</p> <p>2. Алынған деректерді жалпылау, олардың негізінде теріс құбылыстарды барынша азайту үшін психологиялық ұсыныстарын әзірлеу.</p> <p>3. Өз ұстанымын дәлелдеу.</p>
		<p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Әлеуметтік психология, кіші топтар психологиясы.</p> <p>2. Күйзеліс күйлер психологиясы.</p> <p>3. Төтенше жағдайлар психологиясы, жоғалту, қайғы психологиясы.</p> <p>4. Халықтың ұлттық, этномәдени және конфессиялық ерекшеліктері мен танымал дәстүрлері.</p> <p>5. Отбасы психологиясы, отбасылық кеңес беру, отбасылық дағдарыстар.</p>
	<p>2-міндет:</p> <p>Халықтың өмір сүру ортасының психологиялық қауіпсіздігі мен орта жайлылығы мониторингін жасау және алынған мәліметтерді талдау</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Тәуекелдер мен әлеуметтік-психологиялық шиеленіс факторларын бағалау.</p> <p>2. Халықтың өмір сүру ортасының психологиялық қауіпсіздігі мен орта жайлылығы мониторингі нәтижелері бойынша материалдар әзірлеу.</p> <p>3. Халықтың өмір сүру ортасының психологиялық қауіпсіздігі мен жайлылығы мониторингі нәтижелерін талдау кезінде анықталған шиеленісті төмендету мәселелеріне жеке және топтық кеңес беру.</p> <p>4. Халықтың өмір сүру ортасының психологиялық қауіпсіздігі мен жайлылығы мониторингі нәтижелерін есепке ала отырып, әлеуметтік және психологиялық шиеленісті төмендету бойынша профилактикалық жұмыстарды жүргізу.</p>
		<p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Отбасылық психология, отбасылық кеңес, отбасылық дағдарыстар.</p> <p>2. Әлеуметтену, әлеуметтік бейімделу мәселелері, әлеуметтік органның сипаттамалары.</p> <p>3. Күйзеліс күйлердің психологиясы.</p> <p>4. Халықтың ұлттық, этномәдени және конфессиялық ерекшеліктері мен ұлттық дәстүрлері.</p>
<p>3-еңбек функциясы:</p> <p>Өртүрлі дереккөздерінің ресурстарын пайдаланып клиенттерге жеке психологиялық қолдау бағдарламаларын әзірлеу</p>	<p>1-міндет:</p> <p>Команда құру, оның ішінде ведомство аралық негізінде, клиенттердің жеке ресурста-</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Клиенттерді психологиялық қолдау бойынша топтық жұмыс бағдарламаларын әзірлеу.</p>

	<p>рын белсендіру бағдарламаларын жүзеге асыру</p>	<p>2. Өмірлік қиын жағдайға тап болған әлеуметтік топтар мүшелеріне, оның ішінде ведомствоаралық негізінде мамандардың қатысуымен психологиялық көмек көрсету бағдарламаларын әзірлеу.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дағдарыс жағдайлар психологиясы (тұжырымдамалар, тәсілдер, факторлар, әдістер және жұмыс әдістемелер), тәуекелтану, қайғы, жоғалту психологиясы. 2. Төтенше жағдайлар психологиясы (тәсілдері, мәселелері, көмек түрлері, салдары). 3. Кіші топтар психологиясы (түрлері, кіші топтардағы қарым- қатынастар, топтағы қысым).
	<p>2-міндет: Психологиялық көмекке мұқтаж клиенттерге психологиялық қолдау көрсетуді ұйымдастыру</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиенттер мәселелерін шешу үшін ақпараттық дерекқорлармен және басқа ақпараттық жүйелерімен жұмыс істеу заманауи технологияларын пайдалану. 2. Клиенттің жеке деректерін сақтау және өңдеу. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтену мәселелері (тұжырымдамалар, тәсілдер, әлеуметтенудің бұзылу белгілері, салдары, көмек түрлері). 2. Әлеуметтену бұзылыстарындағы психологиялық көмек көрсету технологиялары, әдістері мен түрлері. 3. Психологиялық тренингті ұйымдастыру және өткізу негіздері (әдістеме, іске асыру, нәтижелер, салдар).
<p>4-еңбек функциясы: Халыққа, әлеуметтік саласының органдары және ұйымдар қызметкерлеріне психологиялық білім беру жүйесін құру жөніндегі ұйымдастырушылық қызметі</p>	<p>1-міндет: Психикалық және физикалық денсаулығын сақтауда және қолдауда психологиялық факторлардың рөлі туралы ақпараттарды тарату</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиенттің мәселелерін шешу үшін ақпараттық дерекқорлармен және басқа ақпараттық жүйелермен жұмыс істеуге арналған заманауи технологияларды пайдалану. 2. Клиенттің жеке деректерін сақтау және өңдеу. <p>1. Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Психологиялық ғылым мен практикалық психология (әлеуметті психологияландыру) туралы ғылыми көзқарастар мен ұғымдарды қалыптастыру жолдары мен әдістерін меңгеру. 2. Адамның психикалық және физикалық денсаулығына психологиялық факторлардың әсер ету қағидаттары
	<p>2-міндет: Психологиялық білім беру бойынша әлеуметтік саланың органдары мен ұйымдар қызметкерлеріне ұсынымдарды әзірлеу</p>	<p>1. Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Микро- және макроорталарын психикалық үйлестіру мақсатында психологиялық білімді қолдану және пайдалану тұрақты қажеттілігін қалыптастыру. 3.2. Ақпаратпен, желілік ресурстармен, ақпараттық жүйелермен және бағдарламалармен заманауи жұмыс технологияларын меңгеру.

		<p>3. Жеке даму мақсатында психологиялық білімді қолдану және пайдалану тұрақты қажеттілігін қалыптастыру.</p> <p>1. Білуге тиіс:</p> <p>2.1. Әлеуметтік саласындағынақты органдар мен ұйымдар шешетін мәселелер.</p> <p>3.2. Жеке және әлеумет деңгейінде психикалық денсаулықты сақтау нығайту заманауи тәсілдері мен үрдістері.</p> <p>3. Тұрмыстың және отбасылық тәрбиелеудің ұлттық және аумақтық ерекшеліктері (халық дәстүрлері, тәрбиелеудің этномәдени және конфессиялық ерекшеліктері).</p>
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникациялар дағдылары, стресске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижелерге бағдарлану	
СБШ шеңберінде басқа мамандықтарға қатысы	7-деңгей	Құрылымдық бөлімшенің басшысы. Мекеме (ұйым) бөлімінің (бөлімшесінің) меңгерушісі.
БА-мен байланысы	Құрылымдық бөлімшенің басшысы. Мекеме (ұйым) бөлімінің (бөлімшесінің) меңгерушісі.	Халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.
«Әлеуметтік саладағы психолог-консультант (сот)» кәсібінің карточкасы		
Кәсіптің коды	2634-9-004	
Кәсіптің атауы	Әлеуметтік саладағы психолог-консультант (сот)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	6 (6.1., 6.2., 6.3.)	
БА сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	<p>I-санатты психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және 2-санатты психолог ретінде кемінде 2 жыл жұмыс өтілі.</p> <p>II-санатты психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және санаты жоқ психолог ретінде кемінде 3 жыл жұмыс өтілі.</p> <p>Психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.</p> <p>Кәсіби консультант: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және мамандығы бойынша кемінде 2 жыл жұмыс өтілі.</p>	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) психологиялық білім және мамандығы бойынша кемінде 2 жыл жұмыс өтілі.	
1-еңбек функциясы: Өртүрлі жастағы адамдарға және әлеуметтік топтарға психологиялық қызмет көрсету және ұйымдастыру	<p>1-міндет:</p> <p>Өртүрлі жастағы адамдарды дамыту, білім беру, әлеуметтендіру үшін жауапты барлық органдар өкілдерімен ынтымақтастықты жүзеге асыру</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Халықтың психологиялық қауіпсіздігін арттыру және халықтың психологиялық сәтсіздігін алдын алу бағдарламаларын әзірлеу.</p> <p>2. Адамдарды сот отырысына дайындау.</p> <p>3. Жеке психологиялық ерекшеліктерін анықтау мақсатында диагностикалық жұмыс.</p> <p>4. Психодиагностикалық қорытынды.</p> <p>5. Психологиялық күйді бағалау және тұлғалық сипаттама жасау (судьяның сұрау салуы бойынша).</p> <p>6. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау нормалары мен ережелерінің талаптарын пайдалану.</p>

		<p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жеке тұлға психологиясының қағидаттары мен негіздерін білу. 2. Жас психологиясы ерекшеліктері жөніндегі нормативтік және әдістемелік құжаттар. 3. Психотерапия және психологиялық кеңес беру қағидаттары. 4. Командада жұмыс істеу, әртүрлі ведомстволар мамандарының қызметін ұйымдастыру технологиясы. 5. Психодиагностика, психологиялық кеңес беру және психопрофилактика негіздері. 6. Әлеуметтік психология, кіші топтар психологиясы. 7. Дағдарыс жағдайлары психологиясы. 8. Төтенше жағдайлар психологиясы, жоғалту, қайғы психологиясы. 9. Халықтың Ұлттық, этномәдени және конфессиялық ерекшеліктері және халықтың ұлттық дәстүрлері. 10. Отбасы психологиясы, отбасылық кеңес беру, отбасылық дағдарыстар
	<p>2-міндет: Халықтың өмір сүру ортасының психологиялық қауіпсіздігі мен жайлылығы мониторингін жасау және алынған деректерді талдау</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәуекелдер мен әлеуметтік-психологиялық шиеленіс факторларын бағалау. 2. Халықтың өмір сүру ортасының психологиялық қауіпсіздігі мен орта жайлылығы мониторингі нәтижелері бойынша материалдар әзірлеу. 3. Халықтың өмір сүру ортасының психологиялық қауіпсіздігі мен жайлылығы мониторингі нәтижелерін талдау кезінде анықталған шиеленісті төмендету мәселелеріне жеке және топтық кеңес беру. 4. Халықтың өмір сүру ортасының психологиялық қауіпсіздігі мен жайлылығы мониторингі нәтижелерін есепке ала отырып, әлеуметтік және психологиялық шиеленісті төмендету бойынша профилактикалық жұмыстарды жүргізу. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Отбасылық психология, отбасылық кеңес, отбасылық дағдарыстар. 2. Әлеуметтену, әлеуметтік бейімделу мәселелері, әлеуметтік ортаның сипаттамалары. 3. Күйзеліс күйлердің психологиясы. 4. Ұлттық, этномәдени және конфессиялық ерекшеліктері мен халықтың ұлттық дәстүрлері.
<p>2-еңбек функциясы: Әртүрлі дереккөздердің ресурстарын пайдаланып клиенттерге жеке психологиялық қолдау бағдарламаларын әзірлеу</p>	<p>1-міндет: Команда құру, оның ішінде ведомствоаралық негізінде, клиенттердің жеке ресурстарын белсендіру бағдарламаларын жүзеге асыру</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиенттерді (кәмелетке толмағандарды) психологиялық қолдау жұмыс бағдарламаларын әзірлеу. 2. Өмірлік қиын жағдайға тап болған әлеуметтік топтардың мүшелеріне ведомствоаралық негізде мамандардың қатысуымен психологиялық көмек көрсету бағдарламаларын әзірлеу. 3. Кәмелетке толмағандардың заңды өкілдерімен (ата-аналар, қамқоршылар, жанашырлар) тығыз өзара әрекеттесу.

		<p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құқықтық актілер: Конституциясы. Қылмыстық кодекс. Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Кодексі. 2. Дағдарыс күйлер психологиясы (тұжырымдамалар, тәсілдер, факторлар, жұмыс әдістері және әдісмері), қайғы, жоғалту, қаза психологиясы. 3. Төтенше жағдайлар психологиясы (тәсілдері, мәселелері, көмек түрлері, салдары). 4. Кіші топтар психологиясы (түрлері, кіші топтардағы қарым-қатынастар, топтағы қысым).
	<p>2-міндет:</p> <p>Психологиялық көмекке мұқтаж клиенттерге психологиялық қолдау көрсетуді ұйымдастыру</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиенттер мәселелерін шешу үшін ақпараттық дерекқорлармен және басқа ақпараттық жүйелермен жұмыс істеудің заманауи технологияларын қолдану. 2. Клиенттің жеке деректерін тексеру және өңдеу <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтену мәселелері (тұжырымдамалар, тәсілдер, әлеуметтенудің бұзылу белгілері, салдары, көмек түрлері). 2. Әлеуметтену бұзылыстар пайда болған жағдайда психологиялық көмек көрсету технологиялары, әдістері мен түрлері. 3. Психологиялық тренингті ұйымдастыру және өткізу негіздері (әдістеме, жүргізу, нәтижелері, салдар).
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникация дағдылары, стреске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижелерге бағдарлану.	
СБШ шеңберінде басқа мамандықтармен байланысы	7-деңгей	Кәсіби консультант. Мекеме (ұйым) бөлімінің (бөлімшесінің) меңгерушісі.
БА-мен байланысы	Кәсіби консультант. Мекеме (ұйым) бөлімінің (бөлімшесінің) меңгерушісі.	Басшылардың, мамандардың және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.

«Әлеуметтік саладағы психолог-консультант (сот)» кәсібінің карточкасы	
Кәсіптің коды	2634-9-004
Кәсіптің атауы	Әлеуметтік саладағы психолог-консультант (сот)
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	7
БА сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	<p>I-санатты психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және 2-санатты психолог ретінде кемінде 2 жыл жұмыс өтілі.</p> <p>II-санатты психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және санаты жоқ психолог ретінде кемінде 3 жыл жұмыс өтілі.</p> <p>Психолог: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім, жұмыс өтіліне талап қойылмайды.</p> <p>Кәсіби консультант: тиісті мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және мамандығы бойынша кемінде 2 жыл жұмыс өтілі.</p>
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) психологиялық білім және мамандығы бойынша кемінде 5 жыл жұмыс өтілі.

1-еңбек функциясы: Психологиялық білім беру жүйесін құру бойынша ұйымдастырушылық қызмет	1-міндет: Психикалық және физикалық денсаулығын сақтау және қолдаудағы психологиялық факторлардың рөлі туралы ақпарат тарату	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Клиенттің мәселелерін шешу үшін ақпараттық дерекқорлармен және басқа ақпараттық жүйелермен жұмыс істеуге арналған заманауи технологияларды пайдалану. 2. Клиенттердің жеке деректерін сақтау және өңдеу. 3. Сот стендтері мен сайттары үшін психологиялық ақпаратты дайындау.
	2-міндет: Психологиялық білім беру бойынша әлеуметтік саласының органдары мен ұйымдар қызметкерлері үшін ұсынымдарды әзірлеу	Білуге тиіс: 1. Психологиялық ғылым мен практикалық психология (әлеуметтік психологияландыру) туралы ғылыми көзқарастар мен ұғымдарды қалыптастыру жолдары мен әдістерін меңгеру. 2. Адамның психикалық және физикалық денсаулығына психологиялық факторлардың әсер ету принциптерін. 3. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау туралы ережелері мен нормаларының талаптары.
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникация дағдылары, стресске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижелерге бағдарлану.	Білуге тиіс: 4.1. Әлеуметтік саладағы нақты органдар мен ұйымдар шешетін мәселелер. 5.2. Жеке және әлеумет деңгейінде психикалық денсаулықты сақтау және нығайтудың заманауи тәсілдері мен үрдістері. 3. Тұрмыстың және отбасылық тәрбиелеудің ұлттық және аумақтық ерекшеліктері (халық дәстүрлері, тәрбиелеудің этномәдени және конфессиялық ерекшеліктері).
СБШ шеңберінде басқа мамандықтармен байланысы	8 деңгей	Мекеменің (ұйымның) басшысы
БА-мен байланысы	Мекеменің (ұйымның) басшысы	Басшылардың, мамандардың және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.

«Мектептегі әлеуметтік педагог» кәсібінің карточкасы	
Кәсіптің коды	2379-9-007
Кәсіптің атауы	Мектептегі әлеуметтік педагог
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5 (5.1., 5.2., 5.3.)
Педагог қызметкерлер мен оларға	Біліктілікке қойылатын талаптар: жоғары білімінің болуы. Біліктілікке қойылатын талаптар: жоғары деңгейдегі біліктілік санаты жоқ маманы: жоғары білімінің болуы.

<p>теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары</p>	<p>Тиісті санатты алу үшін міндеттерді анықтай отырып, біліктілікке қойылатын талаптар:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейдегі екінші санатты маман:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейлі санаты жоқ мұғалімге қойылатын жалпы талаптарға жауап беруі, сонымен қатар пәнді оқыту әдістемесін өз бетінше әзірлей білуі, белсенді оқыту нысандары мен әдістерін қолдана білуі, білім алушылармен диагностикалық жұмыстарды ұйымдастыра білуі, оқу-тәрбие процесіндегі тұрақты оң нәтижелермен қамтамасыз етуі, шығармашылық топтардың, әдістемелік бірлестіктердің, білім беру ұйымдары шеңберінде озық тәжірибелі мектептердің жұмысына белсенді қатысуы тиіс.</p> <p>Біліктілікке қойылатын талаптар: жоғары педагогикалық білім және әлеуметтік педагог лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 3 жыл;</p> <p>Біліктілігі жоғары деңгейдегі бірінші санатты маман:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейдегі екінші санатты мұғалімге қойылатын талаптарға жауап беруі, сонымен қатар пән бойынша оқу-әдістемелік талдау әдістерін меңгеруі, оқытудың жеке бағдарламаларын құра және іске асыра білуі, шығармашылық семинарларға, шығармашылық топтар жұмысына жетекшілік жасай алуы, өз жұмысында озық педагогикалық тәжірибелерді қолдана білуі тиіс.</p> <p>Біліктілікке қойылатын талаптар: жоғары педагогикалық білім және әлеуметтік педагог лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 4 жыл.</p> <p>Біліктілігі жоғары деңгейдегі жоғары санатты маман:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейдегі бірінші санатты әлеуметтік мұғалімге қойылатын талаптарға жауап беруі, сонымен қатар жаңа оқу бағдарламаларын, педагогикалық технологияларды, оқыту мен тәрбиелеу әдістемелерін әзірлей білуі, оларды сынақтан өткізу жұмыстарын жүргізе алуы, әлеуметтік педагогика бойынша эксперименттік бағдарламаларды құрастыруы, білім беру саласындағы өзекті бағыттарды шешуде шығармашылық топқа жетекшілік ете білуі қажет.</p> <p>Біліктілікке қойылатын талаптар: жоғары педагогикалық білім және әлеуметтік мұғалім лауазымы бойынша мұғалімдік қызметтегі еңбек өтілі кемінде 5 жыл.</p>	
<p>Кәсіптік білім деңгейі</p>	<p>Жоғары педагогикалық білім және мамандығы бойынша еңбек өтілі кемінде 4 жыл.</p>	
<p>1-еңбек функциясы: Орта білімнің мемлекеттік білім беру стандарттарының талаптарына сәйкес кәсіптік қызметті іске асыру</p>	<p>1-міндет: Оқушылардың қабілеттері мен мінез-құлықтарына қарамастан олардың дамуына ықпал ететін тәрбиелеу мақсаттарды қою</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің жеке психологиялық – медициналық - педагогикалық ерекшеліктерін және олардың микроорталығын, өмір сүру жағдайын зерделеу. 2. Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің мүдделілігі мен қажеттілігін, даудамайлық жағдайларды, тәртібіндегі ауытқуларды анықтау, уақытында әлеуметтік көмек және қолдау көрсету. 3. Оқушылардың өзін-өзі реттеуін дамытуға ықпал ететін оқыту әдістерін қолдану, өзін-өзі бағалау әдістемесін және оқу жетістіктерін өзара бағалау әдістерін және амалдарын пайдалану. 4. Оқушылармен жеке тіл табу. 5. Тұлғаның даму және нақты және виртуалды ортада мінез-құлқы заңдарының біліміне негізделетін заманауи психологиялық-педагогикалық технологияларды әзірлеу және қолдану. 6. Тұлғаның қоғамдағы өмірге бейімделуін қамтамасыз ету үшін білім беру ұйымдары мен тұрғылықты мекен жайы бойынша білім алушылардың (тәрбиеленушілердің) білім алуы, тәрбиеленуі, дамуы және әлеуметтік қорғалуы бойынша іс-шаралар кешенін жүзеге асыру. 7. Мамандардың бағдарламаны меңгеру қиындықтары бар немесе арнайы мұқтаждары бар балалармен жұмыс істеуде әріптестермен (психолог, логопед, дефектолог және т.б.) өзара қарым-қатынас жасауда педагогикалық ұсыныстарына сүйену. 8. Компьютерлік сауаттылықты және ақпараттық-коммуникативтік <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құқықтық актілер: «Білім туралы» Заңы.

		<p>Қазақстан Республикасының Заңы (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізіміндегі актінің тіркеу № 12890) (бұдан әрі – «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» Заңы).</p> <p>«Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы» Заңы.</p> <p>Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» Заңы (бұдан әрі – «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы Заңы).</p> <ol style="list-style-type: none"> Бала құқықтары туралы заңнамасының негіздері, жалпыға міндетті білім беру стандарттары. Жас физиологиясы, жас және жалпы психологияның теориялық негіздері. Жас дамуының негізгі заңдылықтары, даму кезеңдері және дағдарыстар, жеке тұлғаны әлеуметтендіру, өмір траекториясының жеке көрсеткіштері, олардың мүмкін болатын девиациялары және психодиагностика негіздері. Мектеп жасына дейінгі жастағы балаларды оқыту теориясы мен технологиялары. Әлеуметтік гигиена мен валеологияның негіздері. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау.
<p>2-еңбек функциясы: Қауіпсіз білім беру органы қамтамасыз ету мақсатында оқушылардың мінез-құлықтарын реттеу</p>	<p>1-міндет: Оқушыларды әлеуметтік құндылықтар жүйесіне үйрету</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кез келген балаға нақты білім алу мүмкіндігіне, мінез-құлқының ерекшеліктеріне, психикалық және физикалық денсаулығының күйіне байланысты емес көмек көрсету кәсіби құзыреттілігін меңгеру. Оқушылардың абыройы мен мүдделерін қорғау, қақтығыс жағдайларға және / немесе қолайсыз жағдайларға тап болған балаларға көмек көрсету. Оқу тобындағы істердің нақты күйін талдау, балалар ұжымында іскерлік, жылы шырайлы атмосферасын құру және қолдау. Оқудан бос уақытта оқушылардың (тәрбиеленушілердің) дарынын, ақыл және физикалық қабілеттерін дамыту үшін жағдай жасау. Әлеуметтік ортада гуманистік, өнегелі дұрыс қарым-қатынастарын орнату үшін жағдай жасау. Кез келген кемсітушілікке, экстремизмге қарсы тұру қабілеттілігін таныту. «Мәңгілік Ел» жаңа жүйе қалыптастыру құндылығына қатыстылықты таныту. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> Нормативтік құқықтық актілер: «Білім туралы» Заңы. «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» Заңы. «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» Заңы. Қазақстан Республикасының «Кәметке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтардың профилактикасы мен балалардың қадағалаусыз және панасыз қалуының алдын алу туралы» Заңы (бұдан әрі – «Кәметке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтардың профилактикасы мен балалардың қадағалаусыз және панасыз қалуының алдын алу туралы» Заңы). Баланың құқықтары туралы заңнамасының негіздері, жалпы білімнің стандарттары. Балаларды оқыту мен дамытуда тәрбиелеудің басым рөлін түсіну. Тәрбие жұмысының әдіснамалық негіздері, қызметтік тәсілдемесінің негізгі принциптерін, заманауи білім беру технологиялардың түрлері мен әдістері. Балаларды тәрбиелеуде ересектердің жеке үлгісінің жетекші рөлін түсіну. Оқушылардың танымдық белсенділігін, дербестігін, бастамашылығын, шығармашылық қабілеттерін дамыту, кәзіргі заманда азаматтық ұстанымдарын, еңбек және өмірлік қабілеттерін, салауатты және қауіпсіз өмір салтын қалыптастыру. Құқықтық, өнегелік және этикалық нормаларын, кәсіби этика талаптарын сақтау.

Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникациялар дағдылары, стресске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижелерге бағдарлық	
СБШ шеңберінде басқа мамандықтармен байланысы	6 деңгей	Мектептегі әлеуметтік педагог
БА-мен байланысы	Мектептегі әлеуметтік педагог	«Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2009 жылғы 13 шілдедегі № 338 бұйрығы (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мемлекеттік тізіміндегі актінің тіркеу № 5750) (бұдан әрі - Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары).

«Мектептегі әлеуметтік педагог» кәсібінің карточкасы		
Кәсіптің коды	2379-9-007	
Кәсіптің атауы	Мектептегі әлеуметтік педагог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	6 (6.1., 6.2., 6.3.)	
Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары	<p>Біліктілікке қойылатын талаптар: жоғары білімінің болуы.</p> <p>Біліктілікке қойылатын талаптар: жоғары деңгейдегі біліктілік санаты жоқ маманы: жоғары білімінің болуы.</p> <p>Тиісті санатты алу үшін міндеттерді анықтай отырып, біліктілікке қойылатын талаптар:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейдегі екінші санатты маман:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейлі санаты жоқ мұғалімге қойылатын жалпы талаптарға жауап беруі, сонымен қатар пәнді оқыту әдістемесін өз бетінше әзірлей білуі, белсенді оқыту нысандары мен әдістерін қолдана білуі, білім алушылармен диагностикалық жұмыстарды ұйымдастыра білуі, оқу-тәрбие процесіндегі тұрақты оң нәтижелермен қамтамасыз етуі, шығармашылық топтардың, әдістемелік бірлестіктердің, білім беру ұйымдары шеңберінде озық тәжірибелі мектептердің жұмысына белсенді қатысуы тиіс.</p> <p>Біліктілікке қойылатын талаптар: жоғары педагогикалық білім және әлеуметтік педагог лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 3 жыл.</p> <p>Біліктілігі жоғары деңгейдегі бірінші санатты маман:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейдегі екінші санатты мұғалімге қойылатын талаптарға жауап беруі, сонымен қатар пән бойынша оқу-әдістемелік талдау әдістерін меңгеруі, оқытудың жеке бағдарламаларын құра және іске асыра білуі, шығармашылық семинарларға, шығармашылық топтар жұмысына жетекшілік жасай алуы, өз жұмысында озық педагогикалық тәжірибелерді қолдана білуі тиіс.</p> <p>Біліктілікке қойылатын талаптар: жоғары педагогикалық білім және әлеуметтік педагог лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 4 жыл.</p> <p>Біліктілігі жоғары деңгейдегі жоғары санатты маман:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейдегі бірінші санатты әлеуметтік мұғалімге қойылатын талаптарға жауап беруі, сонымен қатар жаңа оқу бағдарламаларын, педагогикалық технологияларды, оқыту мен тәрбиелеу әдістерін әзірлей білуі, оларды сынақтан өткізу жұмыстарын жүргізе алуы, әлеуметтік педагогика бойынша эксперименттік бағдарламаларды құрастыруы, білім беру саласындағы өзекті бағыттарды шешуде шығармашылық топқа жетекшілік ете білуі қажет.</p> <p>Біліктілікке қойылатын талаптар: жоғары педагогикалық білім және әлеуметтік мұғалім лауазымы бойынша мұғалімдік қызметтегі еңбек өтілі кемінде 5 жыл.</p>	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) педагогикалық білім және мамандығы бойынша еңбек өтілі кемінде 5 жыл.	
1-еңбек функциясы: Дамыту қызметі және зерттеу жұмысы	1-міндет: Оқу үрдісін әдістемелік қамтамасыз ету	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды, мүмкіндігі шектеулі балаларды, мүгедектігі бар балаларды, бала кезінен мүгедекті-

		<p>гі бар балаларды мүліктік және мүліктік емес құқықтары бойынша патронат бойынша тұрғын үймен, жәрдем ақымен, зейнет ақымен қамтамасыз ету жұмыстарын үйлестіреді.</p> <p>2. Оқушылардың жеке және жас ерекшеліктерін ескере отырып, жеке білім бағыттарын, жеке даму бағдарламаларын әзірлеу және енгізу.</p> <p>3. Оқушылардың даму ерекшеліктеріне байланысты қадағалау барысында мінез-құлқы және жеке проблемаларын айқындау.</p> <p>4. Баланың жеке дамыту бағдарламаларын (басқа мамандарымен) әзірлеу және ата-аналарымен (заңды өкілдерімен) бірлесе отырып жүзеге асыру.</p> <p>5. Тәрбиелеу мәселелерін шешуде басқа педагогикалық қызметкерлерімен және басқа мамандарымен қызметтесу.</p> <p>6. АКТ-құзыреттерін меңгеру:</p> <p>жалпытұтынушылық АКТ-құзыреттері; жалпыпедагогикалық АКТ-құзыреттері; пәндік-педагогикалық АКТ-құзыреттері (адам қызметінің тиісті саласындағы әсерін тигізетін кәсіби АКТ-құзыреті).</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Нормативтік құқықтық актілер: Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы Кодексі. «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» Заңы. «Кемтар балаларға әлеуметтік және медициналық - педагогикалық түзеуді қолдау туралы» Заңы. «Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы» Заң. «Білім туралы» Заңы. «Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтардың профилактикасы мен балалардың қадағалаусыз және панасыз қалуының алдын алу туралы» Заңы.</p> <p>2. Отандық және шетелдік білім беру жүйелерінің заманауи даму үрдістері.</p> <p>3. Балалар-ересектер қауымдастықтарының әлеуметтік-психологиялық ерекшеліктері мен даму заңдылықтары.</p> <p>4. Қазақстан Республикасындағы білім беру ұйымдары жүйесінің ерекшеліктері.</p>
	<p>2-міндет: Білім беру ортасын зерделеу</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Оқушының (психолог және басқа мамандармен бірігіп) жеке тұлғалық психологиялық-педагогикалық сипаттамаларын (бейнесін) шығару.</p> <p>2., Кез-келген баланың нақты оқу қабілеттеріне, мінез-құлқы, психикалық және физикалық денсаулығы ерекшеліктеріне қарамастан көмек көрсету.</p> <p>3. Оқушылар әлеуетін бастапқы диагностика жасау әдістерін қолдану.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Педагогикалық мониторинг негіздері (әдістері, технологиялық рәсімдері).</p> <p>2. Мектеп жастағы балалардың жетістіктерін бағалау қағидаттары, әдістері, рәсімдері (бастауыш және орта білім беруде).</p> <p>3. Мектеп жасына дейінгі жастағы балалардың жас ерекшеліктерін есепке алу теориясы мен технологиялары.</p> <p>4. Әлеуметтік-педагогикалық жұмысты талдау және бағдарламалау.</p>
<p>2-еңбек функциясы: Әлеуметтік-коммуникативтік қызмет</p>	<p>Міндет: Кәсіптік қауымдастықпен және білім берудегі</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Бала және мемлекеттік, қоғамдық ұйымдары мен әлеуметтік қызметтер арасындағы байланыстарды қамтамасыз ету.</p>

	барлық мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу	<p>2. Бастауыш жалпы білім бағдарламалардан тыс кететін білім беру нәтижелерінің барлық түрлеріне (пәндік, метапәндік және жекетұлғалық) жету міндеттеріне сәйкес ата-аналармен (заңды өкілдермен), басқа педагогикалық қызметкерлер мен психологтармен тығыз байланыста оқушының жеке білім алу траекториясын жобалау және түзету.</p> <p>3. Педагогикалық өзара әрекеттесуді ұйымдастыру қағидаттары мен әдістері негізінде балалар ұжымында, тәрбиелеушілер ұжымында, ата-аналармен тілек-тестік қарым-қатынастарды орнату.</p> <p>4. Оқыту процесі барысында оқушылардың қауіпсіздігін, өмірін және денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Оқыту-тәрбиелеу процесінде қолданылатын білім беру технологиялардың дидактикалық негіздері.</p> <p>2. Педагогикалық этика қағидалары.</p> <p>3. Тәрбиеленушілермен педагогикалық қарым-қатынастарды ұйымдастыру қағидаттары мен әдістері.</p> <p>4. Әріптестер ұжымындағы жұмыс қағидаттары мен әдістері.</p> <p>5. Мектеп жастағы балалардың ата-аналарымен жұмыс істеу қағидаттары және әдістері.</p> <p>6. Нормативтік құқықтық актілер:</p> <p>«Білім туралы» Заңы.</p> <p>«Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтардың профилактикасы мен балалардың қадағалаусыз және панасыз қалуының алдын алу туралы» Заңы.</p> <p>«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңы.</p>
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникациялар дағдылары, стресске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижелерге бағдарлық.	
СБШ шеңберінде басқа мамандықтармен байланысы	7 деңгей	Білім беру ұйымы директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары (бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім).
БА-мен байланысы	Білім беру ұйымы директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары (бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім).	Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.

«Мектеп жасына дейінгі білім беру ұйымының әлеуметтік педагог» кәсібінің карточкасы	
Кәсіптің коды	2379-9-007
Кәсіптің атауы	Мектеп жасына дейінгі білім беру мекемедегі әлеуметтік педагог
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5 (5.1., 5.2., 5.3.)
Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары	<p>Біліктілікке қойылатын талаптар:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейдегі санаты жоқ маман: жоғары педагогикалық білім немесе бейіні бойынша жоғары білім.</p> <p>Тиісті санатты алу үшін міндеттерді анықтай отырып, біліктілікке қойылатын талаптар:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейдегі екінші санатты маман:</p> <p>жоғары деңгейлі санаты жоқ әлеуметтік педагогке қойылатын барлық талаптарға жауап беруі, сонымен қатар: озық іс-тәжірибелерді зерттеп оны практикада қолдана білуі, оқу-тәрбие жұмысына талдау жасау дағдыларын, білім беру ұйымдарындағы әдістемелік бірлестіктердің жұмысына қатысуы тиіс.</p>

	<p>Біліктілікке қойылатын талаптар: жоғары педагогикалық білім, әлеуметтік педагог лауазымындағы еңбек өтілі кемінде 3 жыл немесе бейіні бойынша жоғары білім және әлеуметтік педагог лауазымындағы еңбек өтілі кемінде 4 жыл.</p> <p>Біліктілігі жоғары деңгейлі бірінші санатты маман:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейлі екінші санатты әлеуметтік педагогке қойылатын барлық талаптарға жауап беруі, сонымен қатар: тәрбие жұмысына талдау жасау әдістемесін, шығармашылық семинарларды басқара білуі, озық тәжірибелерді енгізуі тиіс.</p> <p>Біліктілікке қойылатын талаптар: жоғары педагогикалық білім және әлеуметтік педагог лауазымындағы еңбек өтілі кемінде 4 жыл немесе бейіні бойынша жоғары білім және әлеуметтік педагог лауазымындағы еңбек өтілі кемінде 5 жыл.</p> <p>Біліктілігі жоғарғы деңгейдегі жоғары санатты маман:</p> <p>бірінші санатты әлеуметтік педагогқа қойылатын барлық талаптарға жауап беруі, сонымен қатар: ғылыми-әдістемелік, эксперименттік жұмыстарды білуі; әлеуметтік-педагогикалық бағдарламалардың, педагогикалық технологиялардың құрастыра білуі және олардың жұмысы бойынша апробация жүргізуі, әлеуметтік педагогиканың өзекті мәселелерімен айналысатын шығармашылық топтың жұмысын басқаруы тиіс.</p> <p>Біліктілікке қойылатын талаптар: жоғары педагогикалық білім және әлеуметтік педагог лауазымындағы еңбек өтілі кемінде 5 жыл немесе бейіні бойынша жоғары білім және әлеуметтік педагог лауазымындағы еңбек өтілі кемінде 6 жыл.</p>	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары педагогикалық білім, мамандығы бойынша еңбек өтілі кемінде 4 жыл	
<p>1-еңбек функциясы:</p> <p>Әлеуметтендіру процесінде оқушыларды әлеуметтік-педагогикалық қолдау</p>	<p>Міндет:</p> <p>Оқыту ақпаратты тарату, білімді дербес меңгеруге үйрету</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Түлектердің өзін-өзі реттеуді дамытуға мүмкіндік беретін оқыту әдістері мен амалдарын, оқу жетістіктерін өзін-өзі бағалау және өзара бағалау әдістерін пайдалану. 2. Білім алу уәждемелерін қалыптастыру. 3. Оқытуда жеке тіл табуды іске асыру. 4. Нақты және виртуалды ортада тұлғаның даму және мінез-құлқы заңдарында негізделетін заманауи психологиялық-педагогикалық технологияларын әзірлеу және пайдалану. 5. Бағдарламаларды меңгеруде қиындықтарға тап болған балалармен немесе ерекше мұқтаждықтағы балалармен жұмыс істеу кезінде әріптестермен өзара әрекеттесуде мамандардың педагогикалық ұсынымдарына сүйену. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Түзету педагогикасы мен арнайы психология негіздері. 2. Жас физиологиясы, жас және жалпы психологияның теориялық негіздері. 3. Жастық дамудың негізгі заңдылығы, дамудың кезеңдері мен дағдарыстары, тұлға әлеуметтенуі, өмір траекториялары жеке ерекшеліктерінің индикаторлары, олардың мүмкін девиациясы және психикалық диагностикасының негіздері. 4. Мектеп жасына дейінгі жастағы балаларды оқыту теориялары мен технологиялары.
<p>2-еңбек функциясы:</p> <p>Оқушылардың қабілеттіліктері мен сипаттарына тәуелсіз дамуына ықпал ететін тәрбиелеу мақсаттарын қою</p>	<p>Міндет:</p> <p>Оқушыларды әлеуметтік құндылықтар жүйесіне тарту</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқушылардың қадір-қасиетін және мүдделерін қорғау, жанжалды жағдайларға және / немесе қолайсыз жағдайларға ұшыраған балаларға көмектесу. 2. Балалардың мәдени айырмашылықтарын, жастық-жыныстық және жеке ерекшеліктерін ескере отырып білім беру қызметін құру. 3. Жоғарғы әлеуметтік құндылықтарға, адамгершілік педагогика идеяларына бейілділікті көрсету. 4. Дискриминацияның және экстремизмнің кез келген түрлеріне қарсылық қабілеттілігін көрсету. 5. «Мәңгілік Ел» жаңа жүйе құраушы құндылығына бейілділікті көрсету.

		<p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балаларға білім беруде және дамытуда тәрбиелеудің басым ролін түсіну. 2. Балаларды тәрбиелеуде ересектердің жеке үлгісінің жетекші ролін түсіну. 3. Адамгершілік педагогиканың қазіргі заманның тұжырымдамалары. 4. Бала құқығы жөнінде заңнама негіздері, білім саласындағы заңдары, жалпы білімнің білім беру стандарттары.
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникация дағдылары, стресске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу қабілеттілігі, жауапкершілік, нәтижеге бағдарлық.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптерімен байланысы	6-деңгей	Мектеп жасына дейінгі білім беру мекемедегі әлеуметтік педагог.
БА-мен байланыс	Мектеп жасына дейінгі білім беру мекемедегі әлеуметтік педагог	Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.

«Мектеп жасына дейінгі білім беру ұйымының әлеуметтік педагог» кәсібінің карточкасы		
Кәсіптің коды	2379-9-007	
Кәсіптің атауы	Мектеп жасына дейінгі білім беру мекемедегі әлеуметтік педагог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	6 (6.1., 6.2., 6.3.)	
Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	<p>Біліктілікке қойылатын талаптар:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейдегі санаты жоқ маман: жоғары педагогикалық білім немесе бейіні бойынша жоғары білім.</p> <p>Тиісті санатты алу үшін міндеттерді анықтай отырып, біліктілікке қойылатын талаптар:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейдегі екінші санатты маман:</p> <p>Жоғары деңгейлі санаты жоқ әлеуметтік педагогке қойылатын барлық талаптарға жауап беруі, сонымен қатар: озық іс-тәжірибелерді зерттеп оны практикада қолдана білуі, оқу-тәрбие жұмысына талдау жасау дағдыларын, білім беру ұйымдарындағы әдістемелік бірлестіктердің жұмысына қатысуы тиіс.</p> <p>Біліктілікке қойылатын талаптар: жоғары педагогикалық білім, әлеуметтік педагог лауазымындағы еңбек өтілі кемінде 3 жыл.</p> <p>Біліктілігі жоғары деңгейлі бірінші санатты маман:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейлі екінші санатты әлеуметтік педагогке қойылатын барлық талаптарға жауап беруі, сонымен қатар: тәрбие жұмысына талдау жасау әдістемесін, шығармашылық семинарларды басқара білуі, озық тәжірибелерді енгізуі тиіс.</p> <p>Біліктілікке қойылатын талаптар: жоғары педагогикалық білім және әлеуметтік педагог лауазымындағы еңбек өтілі кемінде 4 жыл.</p> <p>Біліктілігі жоғарғы деңгейдегі жоғары санатты маман:</p> <p>бірінші санатты әлеуметтік педагогқа қойылатын барлық талаптарға жауап беруі, сонымен қатар: ғылыми-әдістемелік, эксперименттік жұмыстарды білуі, әлеуметтік-педагогикалық бағдарламалардың, педагогикалық технологиялардың құрастыра білуі және олардың жұмысы бойынша апробация жүргізуі, әлеуметтік педагогиканың өзекті мәселелерімен айналысатын шығармашылық топтың жұмысын басқаруы тиіс.</p> <p>Біліктілікке қойылатын талаптар: жоғары педагогикалық білім және әлеуметтік педагог лауазымындағы еңбек өтілі кемінде 5 жыл.</p>	
1-еңбек функциясы: Дамыту қызметі және зерттеу қызметі	1-міндет: Оқыту процесін әдістемелік қамсыздандыру	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Тәлімгер жетекшілігінде өзінің кәсіптік дамудың траекториясын анықтау.

		<p>2. Оқушылардың даралық және жас ерекшеліктерін ескере отырып жеке оқыту бағдарын, жеке дамыту бағдарламаларын құру және іске асыру.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Нормативтік құқықтық актілер: Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы кодексі. «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» кодексі. «Білім туралы» Заңы. «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Заңы. «Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы» Заңы.</p> <p>2. Отандық және шетелдік білім беру жүйелерінің заманауи даму тенденциялары.</p> <p>3. Бала-ересек қоғамдастықтардың даму әлеуметтік-психологиялық ерекшеліктері мен заңдылықтары.</p> <p>4. Қазақстан Республикасындағы білім беру жүйесін ұйымдастырудың ерекшеліктері</p>
	<p>2-міндет: Білім беру ортасын зерделеу</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Оқушының (психолог пен басқа мамандарымен) тұлғалық психологиялық-педагогикалық мінездемесін (кескінін) құрастыру.</p> <p>2. Кез келген балаға оның нақты оқу мүмкіндігіне, мінез-құлқының ерекшеліктеріне, психикалық және физикалық денсаулығына қарамастан көмек көрсету.</p> <p>3. Оқушы әлеуетінің бастапқы диагностика әдістерін қолдану.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Педагогикалық мониторингі негіздері (әдістері, технологиялық процедуралары).</p> <p>2. Мектеп жасына дейінгі жастағы балалардың жетістіктерін бағалау қағидаттары, әдістері мен процедуралары.</p> <p>3. Мектеп жасына дейінгі жастағы балалардың жас ерекшеліктерін есепке алу теориясы мен технологиясы.</p>
<p>2- еңбек функциясы: Әлеуметтік-коммуникативтік</p>	<p>Міндет: Білім беру кәсіптік қауымдастығы мен барлық мүдделі тараптарымен өзара әрекеттесу</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <p>1. Педагогикалық этикасы ережелерін басымдыққа алу.</p> <p>2. Педагогикалық өзара әрекеттесуді ұйымдастыру қағидаттары мен әдістердің негізінде балалар ұжымында, тәрбиеленушілер ұжымында және ата-аналармен тілектестік қарым-қатынастарды құру.</p> <p>3. Туған тілі емес және шетел тілдері мен т.б. ескере отырып мектеп жасына дейінгі жастағы балаларды қосымша оқыту жүйесіне қатыстыру (үйірмелер, балалар қауымдастықтары).</p> <p>4. Кәсіби-педагогикалық тілдесу негіздері біліміне сүйене отырып өз қызметін құру.</p> <p>Білуге тиіс:</p> <p>1. Педагогикалық этикасының ереже.</p>

		<p>2. Тәрбиеленушілермен педагогикалық өзара әрекеттесуді ұйымдастыру принциптері және әдістері.</p> <p>3. Қызметкерлер ұжымындағы жұмыстың принциптері және әдістері.</p> <p>4. Мектеп жасына дейінгі жастағы балалардың ата-аналарымен жұмыс жүргізу принциптері және әдістері.</p>
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникация дағдылары, стресске төзімділік, ұжымда жұмыс істеу қабілеттілігі, жауапкершілік, нәтижеге бағдарлық.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптерімен байланысы	7-деңгей	Білім беру ұйымы директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары (бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім)
БА-мен байланыс	Білім беру ұйымы директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары (бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім)	Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.

«Білімнің бастауыш деңгейіндегі педагог-психолог» кәсібінің карточкасы		
Кәсіптің коды	2634-1-007	
Кәсіптің атауы	Білімнің бастауыш деңгейіндегі педагог-психологы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5 (5.1., 5.2., 5.3.)	
Ұйымдардың басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының, педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	<p>Біліктілікке қойылатын талаптар:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейлі санаты жоқ маман: еңбек өтіліне қойылатын талаптарсыз тиісті бейіні бойынша жоғары кәсіптік білім.</p> <p>Тиісті санатты алу үшін міндеттерді анықтау арқылы біліктілікке қойылатын талаптар:</p> <p>біліктілігі жоғарғы деңгейдегі екінші санатты маман:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейдегі санаты жоқ педагог-психологке қойылатын барлық талаптарға жауап беруі, сонымен қатар: қазіргі заманғы психологиялық әдістерді меңгеруі, мектепке дейінгі жастағы балалармен нақты психологиялық жұмыс жасаудағы басымдықтарды айқындай алуы, мектеп жасына дейінгі балалармен психологиялық-педагогикалық жұмыстың жаңа технологияларын дайындауға қатысуы, білім беру мекемелеріндегі жетекші психологиялық-педагогикалық тәжірибені игеру бойынша әдістемелік семинар жұмысына қатысуы тиіс.</p> <p>Біліктілікке қойылатын талаптар: тиісті бейіні бойынша жоғары кәсіптік білім және педагог-психолог қызметіндегі еңбек өтілі кемінде 2 жыл.</p> <p>Біліктілігі жоғары деңгейдегі бірінші санаттағы маман:</p> <p>біліктілігі екінші санаттағы жоғары деңгейлі педагог-психологқа қойылатын талаптарға сай болуы тиіс, сонымен қатар: мектеп жасына дейінгі балалармен әртүрлі психологиялық жұмыстарды атқаруы тиіс, үнемі өзінің біліктілігін арттыруы керек, жетекші тәжірибені игеру бойынша семинарларға жетекшілік етуі тиіс.</p> <p>Біліктілікке қойылатын талаптар: тиісті бейіні бойынша жоғары кәсіптік білім және педагог-психолог лауазымындағы еңбек өтілі кемінде 3 жыл.</p> <p>Біліктілігі жоғары деңгейдегі жоғары санаттағы маман:</p> <p>біліктілігі бірінші санаттағы жоғары деңгейлі педагог-психологқа қойылатын талаптарға сай болуы тиіс, сонымен қатар: мектеп жасына дейінгі балалармен жұмыс жасау бойынша жаңа психологиялық-педагогикалық бағдарламаларды дербес дайындауы тиіс.</p> <p>Біліктілікке қойылатын талаптар: тиісті бейіні бойынша жоғары кәсіптік білім және педагог-психолог лауазымындағы еңбек өтілі кемінде 5 жыл.</p>	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғарғы педагогикалық білім	
1-еңбек функциясы	1-міндет:	Икемділіктер мен дағдылар:
Негізгі және қосымша білім бағдарламаларын іске асыруда психология-	Оқушылармен олардың жеке-психологиялық ерекшеліктерін ескере оты-	1. Психологиялық зерттеулердің сапалы және сандық әдістерін қолдану.

лық-педагогикалық және әдістемелік сүйемелдеу	рып, дамыту жұмыс жоспарларын қалыптастыру және іске асыру	<p>2. Оқушылардың жас және психофизикалық дамуын ескере отырып, педагогикалық технологиялардың мүмкіндіктері мен шектеулерін, оқыту әдістері мен құралдарын талдау.</p> <p>3. Оқыту, пікірталастар ұйымдастыру әдістерін меңгеру, сабақтардың интерактивтік нысандарын қолдану.</p>
		<p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологиялық-педагогикалық ғылым әдістемесі, жас және педагогика психологиясы негіздері, педагогика мен психологияда пайдаланылатын әдістер. 2. Жас физиологиясы, жас және жалпы психологияның теориялық негіздері. 3. Оқу ортасын жобалау әдістемелік негіздері, психодидактика негіздері. 4. Білімнің бастауыш деңгейдегі балаларды оқыту теориясы мен технологиялары.
	<p>2-міндет:</p> <p>Оқушылардың психологиялық сипаттамаларын ескере отырып, жеке оқу жоспарларын әзірлеу</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологиялық зерттеулердің сапалы және сандық әдістерін қолдану 2. Оқыту, пікірталастар ұйымдастыру әдістерін меңгеру, сабақтардың интерактивтік нысандарын қолдану. 3. Жеке оқу жоспарларын әзірлеу. 4. Оқушылардың жас және психофизикалық ерекшеліктеріне сәйкес оқыту және тәрбиелеудің оңтайлы педагогикалық технологияларын талдау және таңдау.
		<p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балаларды оқыту мен дамытуда тәрбиелеудің басым рөлін түсіну. 2. Ересектердің балаларды тәрбиелеудегі жеке үлгісінің жетекші рөлін түсіну. 3. Негізгі жалпы білім беру бағдарламаларын ұйымдастыру-әдістемелік сүйемелдеу әдістері.
2-еңбек функциясы Білімнің бастауыш деңгейіндегі білім беру ортасының жайлылығы мен қауіпсіздігін психологиялық бағалау	Міндет: Оқу процесін әдістемелік қамту	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқушылар мен оқытушылардың тиімді өзара әрекеттесулерін ұйымдастыру жөнінде педагогтармен және оқытушылармен жұмыс жасау амалдарын меңгеруі. 2. Нақты оқушының ерекшеліктері мен білім алу қажеттілігін ескере отырып педагогтармен және оқытушылармен бірігіп жеке білім беру бағытын әзірлеу. 3. Оқу ортасы параметрлерін, оның ішінде қауіпсіздігі мен жайлылығын психологиялық бағалау әдістерін және білім беру технологияларын меңгеру.
		<p>Білуге тиіс:</p>

		<p>1. Педагогикалық психологияның теориясы мен әдістемесі, білім беру процесінің тарихы мен ұйымдастыру теориясы.</p> <p>2. Оқу процесінің нәтижелері мен мазмұнының сапасын бағалау мониторингінде қолданылатын психологиялық-педагогикалық диагностика әдістері.</p> <p>3. Кәсіптік қызметті ұйымдастыру және іске асыруға қатысты нормативтік-құқықтық актілер.</p> <p>4. Бала құқықтары мен балаларға білім беру саласындағы халықаралық нормалары мен ережелері.</p>
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникациялар дағдылары, стресске төзімділік, командада жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижеге бағдарлық.	
СБШ шеңберінде басқа мамандықтармен байланысы	6 деңгей	Білімнің бастауыш деңгейіндегі педагог-психолог
БА-мен байланысы	Білімнің бастауыш деңгейіндегі педагог-психолог	Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.

«Білімнің бастауыш деңгейіндегі педагог-психолог» кәсібінің карточкасы	
Кәсіптің коды	2634-1-007
Кәсіптің атауы	Білімнің бастауыш деңгейіндегі педагог-психологы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	6 (6.1., 6.2., 6.3)
Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	<p>Біліктілікке қойылатын талаптар:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейлі санаты жоқ маман: еңбек өтіліне қойылатын талаптарсыз тиісті бейіні бойынша жоғары кәсіптік білім.</p> <p>Тиісті санатты алу үшін міндеттерді анықтау арқылы біліктілікке қойылатын талаптар:</p> <p>біліктілігі жоғарғы деңгейдегі екінші санатты маман:</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейдегі санаты жоқ педагог-психологке қойылатын барлық талаптарға жауап беруі, сонымен қатар: қазіргі заманғы психологиялық әдістерді меңгеруі, мектепке дейінгі жастағы балалармен нақты психологиялық жұмыс жасаудағы басымдықтарды айқындай алуы, мектеп жасына дейінгі балалармен психологиялық-педагогикалық жұмыстың жаңа технологияларын дайындауға қатысуы, білім беру мекемелеріндегі жетекші психологиялық-педагогикалық тәжірибені игеру бойынша әдістемелік семинар жұмысына қатысуы тиіс.</p> <p>Біліктілікке қойылатын талаптар: тиісті бейіні бойынша жоғары кәсіптік білім және педагог-психолог қызметіндегі еңбек өтілі кемінде 2 жыл.</p> <p>Біліктілігі жоғары деңгейдегі бірінші санаттағы маман:</p> <p>біліктілігі екінші санаттағы жоғары деңгейлі педагог-психологқа қойылатын талаптарға сай болуы тиіс, сонымен қатар: мектеп жасына дейінгі балалармен әртүрлі психологиялық жұмыстарды атқаруы тиіс, үнемі өзінің біліктілігін арттыруы керек, жетекші тәжірибені игеру бойынша семинарларға жетекшілік етуі тиіс.</p> <p>Біліктілікке қойылатын талаптар: тиісті бейіні бойынша жоғары кәсіптік білім және педагог-психолог лауазымындағы еңбек өтілі кемінде 3 жыл.</p> <p>біліктілігі жоғары деңгейдегі жоғары санаттағы маман:</p> <p>біліктілігі бірінші санаттағы жоғары деңгейлі педагог-психологқа қойылатын талаптарға сай болуы тиіс, сонымен қатар: мектеп жасына дейінгі балалармен жұмыс жасау бойынша жаңа психологиялық-педагогикалық бағдарламаларды дербес дайындауы тиіс.</p> <p>Біліктілікке қойылатын талаптар: тиісті бейіні бойынша жоғары кәсіптік білім және педагог-психолог лауазымындағы еңбек өтілі кемінде 5 жыл.</p>

Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) педагогикалық білім	
<p>1-еңбек функциясы: Психопрофилактика және кеңес беру қызметі</p>	<p>1-міндет: Нақты оқушының ерекшеліктері мен білім алу қажеттілігін ескере отырып жеке білім алу бағытын құру үшін жеке бағдарламаларды әзірлеу және іске асыру мәселелері бойынша кеңес беру</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар: 1. Оқушылардың оқу жетістіктеріне бағалау рәсімдерін жүргізу. 2. Оқушылардың психологиялық және әлеуметтік мәртебесін бағалау рәсімдерін жүргізу.</p> <p>Білуге тиіс: Педагогикалық мониторингтің негіздері (әдістер, технологиялық рәсімдері).</p>
	<p>2-міндет: Оқушыларға өзін-өзі тану, кәсіптік өзін-өзі анықтау, жеке басты мәселелер, ұжымдағы қарым-қатынас мәселелері және басқа да мәселелер бойынша консультация жасау</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар: 1. Қарым-қатынастар тақырыбы бойынша психологиялық-әлеуметтік тренингтерді жүргізу. 2. Оқушының рефлексия, қиындықтарды анықтау, қызметін оңтайландыру әдістері мен амалдарын қолдану. 3. Оқушылардың білім ұйымдары мен отбасыларда тиімді өзара әрекеттесуді ұйымдастыру мақсатында жұмыс әдістерін меңгеру.</p> <p>Білуге тиіс: 1. Кері байланысты алу әдістері мен құралдары. 2. Оқушылардың дамуының жас нормаларына сәйкес біріккен және жеке қызметтерді ұйымдастыру әдістері.</p>
	<p>3-міндет: Жұмысты ұйымдастыру, коммуникациялар дағдылары, стресске төзімділік, командада жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижеге бағдарлық</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар: 1. Өртүрлі нысандағы білім ұйымдарының әр түрлі білім деңгейлерінде оқушылардың психикалық даму барысын қадағалау. 2. Білімнің бастауыш деңгейдегі оқушылары мен тәрбиеленушілерімен түзету-даму сабақтарын өткізу.</p> <p>Білуге тиіс: 1. Түзету-дамыту жұмысы мен психологиялық көмек көрсетудің заманауи техникалары мен әдістері. 2. Түзету-дамыту жұмысының тиімділігі мен жетілдіруін бағалау әдістері мен амалдары. 3. Кәсіптік қызметті ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қатысты нормативтік құқықтық актілері. 4. Басшылықтың сұрау салуына байланысты ұйымдастырушылық диагностика құрылымын құру қағидаттары. 5. Біріккен қызметтің психологиялық ерекшеліктері.</p>

Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникациялар дағдылары, стресске төзімділік, командада жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижеге бағдарлық.	
СБШ шеңберінде басқа мамандықтармен байланысы	7-деңгей	Білім беру ұйымы директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары (бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім).
БА-мен байланысы	Білім беру ұйымы директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары (бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім)	Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.

«Мектеп психологы» кәсібінің карточкасы		
Кәсіптің коды	2634-1-008	
Кәсіптің атауы	Мектеп психологы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	6 (6.1., 6.2., 6.3.)	
Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	«Психология» мамандығы бойынша жоғары білім немесе бейіні бойынша жоғары медициналық білім	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары педагогикалық, психологиялық, медициналық білім.	
1-еңбек функциясы: Мектептегі оқыту және тәрбиелеу процесін психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу	1-міндет: Мектептегі оқыту және тәрбиелеу процесін психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді жүзеге асыру	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Оқыту және тәрбиелеу процесінде оқушылардың (тәрбиеленушілердің) психикалық, соматикалық және әлеуметтік амандығын сақтауға бағытталған кәсіби қызметті іске асыру. Оқушылардың (тәрбиеленушілердің) құқықтарын Бала құқықтары туралы конвенцияға және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қорғауға жәрдемдесу. Әртүрлі бағдарларда және тағайындауда психологиялық диагностика жүргізу. Оқушылардың жеке психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, дамыту жұмыс жоспарларын қалыптастыру және іске асыру. Білім беру ұйымында инновациялық үрдістерді психологиялық сүйемелдеу бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру. Белгіленген нысанда құжаттаманы жүргізу және оны тек кәсіби қызмет мақсатында пайдалану. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> Психологиялық-педагогикалық ғылымдар саласындағы жаңа жетістіктер. Жас психологиясы. Педагогика психологиясы. Психологиялық кеңес берудің әдістері. Психологиялық диагностика мен психологиялық түзету.
	2-міндет: Оқушыларды әлеуметтік құндылықтар жүйесіне бейімдеу	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Оқушылардың жеке тұлғаларына құрмет таныту; Жалпыға бірдей жалпы адами және ұлттық құндылықтар жүйесіне бейімдеу. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> Балаларды тәрбиелеу, оқыту мен дамыту психологиясының басым рөлін түсіну.

		<p>2. Балаларды тәрбиелеудегі ересектердің жеке үлгісінің жетекші рөлін түсіну.</p> <p>3. Жас және әлеуметтік психология, педагогика негіздері.</p>
<p>2-еңбек функциясы:</p> <p>Оқушыларға (тәрбиеленушілерге) және білім беру процесінің басқа да қатысушыларына психологиялық көмек көрсету</p>	<p>1-міндет:</p> <p>Білім беру процесінің басқа да қатысушыларына психологиялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету</p>	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Оқушылардың (тәрбиеленушілердің) жеке тұлғалық дамуына кедергі келтіретін факторларды анықтау және оларға әртүрлі психологиялық көмек көрсету бойынша шараларды қолдану (психологиялық түзету, оңалту және кеңес беру) . Нақты психологиялық - педагогикалық мәселелерді шешуде оқушыларға (тәрбиеленушілерге), ата-аналарға (заңды өкілдеріне) және педагогикалық ұжымға көмек көрсету. Мұғалімдер ұжымын және ата-аналарды (заңды өкілдерін) оқушылардың (тәрбиеленушілердің) тұлғалық және әлеуметтік даму мәселелеріне бағдарлау мақсатында зерттеу жұмыстардың материалдары бойынша психологиялық-педагогикалық қорытындыларды шығару. Оқушылардың (тәрбиеленушілердің), мұғалімдер мен ата-аналардың (заңды өкілдердің) психологиялық мәдениетін, оның ішінде жыныстық тәрбие мәдениетін қалыптастыру. Мектеп қызметкерлерін осы білім беру мекеменің дамуы, әлеуметтік-психологиялық құзыретін арттыруға бағытталған психологияны практикалық пайдалану мәселелері бойынша мектеп қызметкерлеріне кеңес беру
		<p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> Нормативтік құқықтық актілер: <p>Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы Кодексі, «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Заңы, «Білім туралы» Заңы.</p> <ol style="list-style-type: none"> Отандық және шетелдік білім беру жүйелерінің заманауи даму процестері. Білім беру ортасы оның ішінде білім ортасының жайлылығы мен психологиялық қауіпсіздігі өлшемдерін бағалаудың психологиялық әдістері. Психологиялық кеңес беру әдістері.
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникациялар дағдылары, стресске төзімділік, командада жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижеге бағдарлық	
СБШ шеңберінде басқа мамандықтармен байланысы	7 деңгей	<p>Мекеменің (ұйымның) құрылымдық бөлімінің басшысы.</p> <p>Білім беру ұйымы директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары (бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім).</p>
БА-мен байланысы	<p>Мекеменің (ұйымның) құрылымдық бөлімінің басшысы.</p> <p>Білім беру ұйымы директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары (бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім).</p>	<p>Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.</p>

«Мектеп психологы» кәсібінің карточкасы

Кәсіптің коды

2634-1-008

Кәсіптің атауы	Мектеп психологы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	7	
Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларына сәйкес кәсіптің біліктілік деңгейі	«Психология» мамандығы бойынша жоғары білім немесе бейіні бойынша жоғары медициналық білім	
Кәсіптік білім деңгейі	Жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) педагогикалық, психологиялық, медициналық білім	
1-еңбек функциясы: Әлеуметтік бейімсіздену туындауының алдын алу	1-міндет: Әлеуметтік бейімсізденудің туындау себептерінің алдын алу	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мектептің әлеуметтік саласын үйлестіруге жағдай жасау, әлеуметтік бейімсізденудің туындауына жол бермейтін алдын алу іс-шараларын жүзеге асыру. 2. Оқушылардың психологиялық және әлеуметтік жағдайын бағалау рәсімдерін жүзеге асыру. 3. Оқушыларға бейімделу, дағдарысқа дейінгі және дағдарыс кезеңдерінде көмек көрсету бойынша мұғалімдерге, ата-аналарға (заңды өкілдеріне), тәрбиеленушілер мен білім беру ұйымдардың басқа қызметкерлеріне ұсыныстарды әзірлеу. 4. Оқушылардың (тәрбиеленушілердің) дамуындағы ауытқулар деңгейін, сондай-ақ әлеуметтік дамуындағы әртүрлі бұзылыстар деңгейін анықтау және оларға психикалық-педагогикалық түзетуді жасау. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ұжымдағы қолайлы әлеуметтік-психологиялық климатты қалыптастыру мен қамтудың заманауи теориялары, қауіпсіз және ыңғайлы білім ортасын жобалау технологиялары мен тәсілдері. 2. Жас психологиясы. 3. Педагогика психологиясы. 4. Психологиялық кеңес беру әдістері. 5. Психологиялық диагностика мен психологиялық түзету. 6. Балармен, ата-аналармен, мұғалімдермен топтық жұмыс нысандары. 7. Кәсіптік қызметті ұйымдастыру мен іске асыруға қатысты нормативтік-құқықтық актілер.
	2-міндет: Әлеуметтік бейімсіздену, аддикциялар мен мінез-құлықтың девиациялары туындауының алдын алу іс-шараларын жоспарлау және жүзеге асыру	<p>Икемділіктер мен дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтік және психологиялық қарым-қатынас тренингтерін өткізу. 2. Рефлексия, оқушылардың қиындықтарын анықтау және қызметін түзету әдістері мен амалдарын қолдану. 3. Оқушылардың психикалық және тұлғалық дамуындағы, оның ішінде әлеуметтік тұрғыдан осал және қиын өмірлік жағдайға тап болуы ықтимал сәтсіздіктің алдын алу жұмысты жоспарлау және ұйымдастыру. <p>Білуге тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кері байланысты алу әдістері мен құралдары. 2. Әртүрлі жас кезеңдеріндегі психикалық, тұлғалық және жеке дамудың жастық нормалары мен заңдылықтары, бала-

		лардың, жасөспірімдер мен жастардың білім беру ұйымдарының жағдайларына бейімделу және мінез-құлқының бейімсіздену белгілерінің пайда болу тәсілдері.
2-еңбек функциясы: Ағарту қызметі	1-міндет: Негізгі жалпы білім бағдарламаларын игеруде, әлеуметтік бейімдеуде және дамуда қиындықтарға тап болған адамдарды психологиялық ағарту және қолдау	Икемділіктер мен дағдылар: 1. Қойылған мақсаттарға және / немесе нұсқаулар мен талаптарға сәйкес психологиялық материалдарды әзірлеу. 2. Оқушыларды оқыту үшін қолайлы органы құру. 3. Психологиялық ағартуды жүзеге асыру. Білуге тиіс: 1. Қосымша білім алу қабілеттігін өзіндік анықтау әдістері. 2. Психологиялық ағарту нысандары мен бағыттары, амалдары мен әдістері. 3. Жағдайттық, педагогикалық міндеттерді құрастыру қағидаттары және әдістері.
Жеке құзыреттеріне қойылатын талаптар	Жұмысты ұйымдастыру, коммуникациялар дағдылары, стресске төзімділік, командада жұмыс істеу, жауаптылық, нәтижеге бағдарлық.	
СБШ шеңберінде басқа мамандықтармен байланысы	8 деңгей	Мекеменің (ұйымның) басшысы.
БА-мен байланысы	Мекеменің (ұйымның) басшысы.	Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары.